

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV BOHEMISTIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Lexikální a morfologicko-syntaktický rozbor českých
hiphopových textů od roku 1993 do současnosti**

Lexical and morpho-syntactic analysis of Czech hip-hop texts since
1993 to present

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Martin Janečka, Ph.D

Autor práce: Bc. Eva Hynešová

Studijní obor: Bohemistika navazující

Ročník: druhý

2017

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své magisterské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 8. května 2017

.....

Bc. Eva Hynešová

Na tomto místě bych ráda srdečně poděkovala vedoucímu této práce panu Mgr. et Mgr. Martinovi Janečkovi, Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky, čas, energii a trpělivost, které mi věnoval.

Anotace

Diplomantka se ve své práci bude věnovat rozboru textů žánru, který je již několik let vnímán jako fenomén. Autorka se zaměří především na skupinu PSH (Peneři strýčka Homeboye). Ve své práci pak porovná jejich tvorbu jednak od roku 1993 do současnosti, jednak s texty dalších interpretů pohybujících se na české hiphopové scéně. Práce bude rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V části teoretické diplomantka vymezí tento hudební směr, jeho postavení v české kultuře a nastíní specifika uměleckého funkčního stylu. Část praktická bude obsahovat především rozbor textů z hlediska morfologického, syntaktického a lexikálního, zejména bude věnována pozornost zvýšené frekvenci užívání neologismů, anglicismů a frází.

Abstrakt

The diploma thesis focuses on an analysis of the music genre which is seen as a phenomenon for several years. The author will primarily focus on the group PSH (Peneři strýčka Homeboye). The author compares production of this group in several ways, from 1993 to present time, and in the context of contemporary performers from Czech hiphop scene. The diploma thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The author will define this music genre and its position in Czech culture. The author will subsequently outline the specifics of the art of functional style. The practical part will mainly consist of analyses of texts from the point of view of morphological, syntactic and lexical aspects, in particular, attention will be paid to the increasing frequency of the use of neologisms, anglicisms and phrase.

Obsah

Úvod.....	8
1 Diferenciace češtiny	10
1.1 Strukturní útvary.....	10
1.2 Sociolekty	10
1.2.1 Slang	11
1.2.2 Argot	14
1.2.3 Vznik a tvorba výrazů v slangu	15
2 Rozdělení funkčních stylů	16
2.1 Umělecký styl.....	18
2.1.1 Stylové normy umělecké literatury	21
2.2 Funkční styl rétorický	23
3 Hiphop, Rap	27
3.1 Rap v Čechách.....	28
3.2 PSH.....	30
3.3 Ostatní interpreti	31
3.3.1 Manželé.....	31
3.3.2 Chaozz.....	31
3.3.3 Prago Union	31
3.3.4 Hugo Toxxx	32
3.3.5 James Cole	32
3.3.6 LA4	32
3.3.7 DJ Wich	33
4 Metodologie	34
5 Analýzy jednotlivých textů	36
5.1 Jižák	36
5.2 Hipík's rap.....	38
5.3 Z prdele klika.....	39
5.4 Hej Lidi.....	40
5.5 Penerský dezert.....	42
5.6 Praha	44
5.7 Kandidát vět.....	45
5.8 Wolfův revír	47

5.9 Rok PSH	48
5.10 Chci slyšet své jméno	50
5.11 Meleme, meleme kávu.....	51
5.12 123 Hugo nespí	52
5.13 V Čechách je všechno fajn	54
5.14 Praha je planeta.....	55
5.15 H.P.T.N.	56
5.16 Já to říkal	58
5.17 Zkus chodit v mejch botách.....	58
5.18 Vice.....	59
5.19 Fuck off.....	61
5.20 Private mode	62
6 Textová výstavba.....	63
6.1 Horizontální členění rapových textů.....	63
6.2 Vertikální členění textů rapových textů.....	63
7 Lexikální stránka rapových textů	65
7.1 Metafory, metonymie, přirovnání a ostatní básnické prostředky	67
8 Syntaktická stránka rapových textů.....	69
9 Hláskosloví v rapových textech	73
10 Morfologická stránka rapových textů	75
Závěr.....	78
Seznam užitých literatury a zdrojů.....	81
Přílohy	83

Úvod

Rap a hiphopová kultura se v českém prostředí projeví v 90. letech 20. století, ačkoli první pokusy sestavit rapový text můžeme pozorovat již v osmdesátých letech. Nejen autoři, ale i recipienti tvoří rapovou a hiphopovou subkulturu, kterou lze vnímat jako městský kmen. Rap se již od devadesátých let pohybuje na hranici populární hudby a undergroundu, odchová generaci dětí narozených v osmdesátých a devadesátých letech a zároveň je populární i pro recipienty narozené po roce 2000.

Tato práce se zaměřuje na nejstarší, dosud fungující, formaci PSH, u jejichž textů předpokládáme největší rozmanitost sledovaných jevů. Jejich skladby jsou analyzovány z hlediska lexikálního, morfologického i syntaktického a zároveň je zde zkoumána i rovina hláskoslovná. Kromě již zmíněné skupiny PSH se v práci objevují analýzy dalších vybraných interpretů, kteří působili nebo působí v rámci této subkultury. Na české hudební scéně se objevují i jiní známí interpreti, kteří ve své hudbě používají rap jako způsob přednesu, ale v jejich kontextu nezapadají do kontextu dané subkultury, a proto jsme jejich texty vynechali. Ze stejného důvodu se nevěnujeme ani různým hiphopovým subžánrům.

Cílem práce je na základě lexikálního a morfologicko-syntaktického rozboru ukázat posun ve slangu konkrétní subkultury, jelikož se můžeme domnívat, že tento poloútvár národního jazyka koresponduje s vybranými jazykovými plány obsaženými v textech. Zároveň jsou sledovány změny, které probíhají v průběhu zkoumaného období.

Tato práce obsahuje dvě části, a to část teoretickou a část praktickou. V teoretické části je pozornost zaměřena na diferenciaci češtiny, a to zejména na definování a problematiku poloútvárů národního jazyka, se kterými jsou rapové texty spjaty, tedy na slang a argot. Také je zde vymezen umělecký funkční styl a jeho normy.

Další úsek teoretické části diplomové práce je věnován žánru hiphop a jeho postavení na české scéně. V této části pracujeme mimo jiné s publikací *Kmeny*, která se věnuje problematice subkultur. Opíráme se také o odbornou literaturu a internetové zdroje, které se této tematice také věnují. Taktéž je v této části představena hiphopová skupina PSH, jejíž texty jsou pro nás stěžejní. Dále se seznámíme i s několika dalšími interprety, jejichž skladby v práci také analyzujeme.

Část praktická je rozdělena do dvou částí, v první části jsou analyzovány vybrané texty, které jsou selektovány dle popularity, výskytu jednotlivých, zejména lexikálních, prvků a zároveň jsou tyto písně vybrány tak, aby bylo rovnoměrně zastoupeno celé zkoumané období, ve kterém texty vznikaly. V těchto analýzách se zaměřujeme především na lexikální stránku

analyzovaného materiálu, a to zejména na jevy pro rap charakteristické, jako je používání anglicismů, vulgarismů a dysfemismů. Druhá polovina praktické části je věnována obecným tendencím v rapových písních, které se vyskytují i mimo analyzované texty. Tyto tendence jsou zkoumány v rovině lexikální, syntaktické, morfologické a hláskoslovné.

V praktické části jsou zkoumány a porovnávány texty nejen v rámci dobového kontextu jejich vzniku, ale je zde přihlíženo i k individuálním projevům a specifikům jednotlivých interpretů. Tyto texty jsou připravené a vyskytují se nejen v mluvené, ale i v psané formě.

Cílem této práce je definovat jednotlivé jazykové tendence, které jsou pro rap charakteristické, a poukázat na proměnlivost jazykových jevů u tohoto slangu v rámci zkoumaných dvaceti čtyř let. Zároveň má tato práce prokázat, že některé jazykové prvky, které jsou v rapových textech užívané, jsou charakteristické jak pro umělecké texty, tak i pro obecnou češtinu.

1 Diferenciace češtiny

V českém jazyce tradičně rozlišujeme strukturní útvary a poloútvary. Mezi jazykové strukturní útvary řadíme spisovnou češtinu, obecnou češtinu a nářeční skupiny. Mezi poloútvary, tzv. sociolekty, patří profesní mluva, argot a slang. Vzhledem k povaze analyzovaných textů se v dalších kapitolách podrobněji věnujeme problematice sociolektů, nicméně v rámci této kapitoly považujeme za vhodné představit i strukturní útvary českého jazyka.

1.1 Strukturní útvary

Spisovnou češtinou rozumíme útvar, který se řídí přesně danou kodifikací, tj. poučeným zachycením skutečné jazykové normy, tato norma je považována za závaznou ke všem uživatelům jazyka.¹ V rámci spisovné češtiny rozeznáváme dvě formy, formu psanou a formu mluvenou. Mluvenou formu označujeme jako hovorovou češtinu, což není samostatný útvar jazyka, nýbrž strukturní náplň běžné mluvy. (Chloupek, 1991, s. 46)

Obecná čeština je nejrozšířenějším útvarem používaným při běžné komunikaci. Stejně jako spisovná čeština má svoji normu, která ovšem není kodifikovaná. Tento interdialekt je charakteristický pro literární útvary a je rozšířen po celém území České republiky, vzhledem k tomuto faktu je obecná čeština charakterizována jako standard národního jazyka s vyšší komunikační funkcí. (Chloupek, 1991, s. 54)

Nářečními skupinami neboli dialekty rozumíme nespisovné útvary národního jazyka, které jsou vymezeny teritoriálně, tedy územně. Mají svoji pevnou normu a jsou spjaté s danou oblastí, v níž se užívají. V České republice rozeznáváme čtyři nářeční oblasti: nářečí česká, středomoravská, východomoravská a slezská. Všechny tyto skupiny jsou dále rozděleny do několika podskupin. (Čechová, 2003, s. 51)

1.2 Sociolekty

Pro rapovou řečovou kulturu jsou velmi významné prvky slangové i argotické a pravděpodobně nenalezneme rapový text, který by neobsahoval alespoň jeden jazykový prvek z těchto sociolektů. Zejména v devadesátých letech, kdy byl hip-hop úzce spojen s graffiti scénou, dbali autoři na neprůhlednost jednotlivých výrazů, nutno dodat, že tyto tendence předpokládáme i v textech současných.

¹ Chloupek, [online], 1969.

Sociolekty se na rozdíl od dialektů nedají považovat za útvary strukturní, jelikož nemají vlastní mluvnické prostředky a postrádají vlastní gramatiku, hovoříme o nich jako o poloútvarech, které se realizují především jako specifické vrstvy slovní zásoby.² Řadí se mezi ně slang, argot a profesní mluva. Jazykové prostředky sociolektů jsou hojně využívány v umělecké literatuře, v textech ostatních funkčních stylů se objevují méně a v některých se nevyskytují vůbec. Slangový, argotický nebo profesní jazykový prostředek ztratí svůj ráz ve chvíli, kdy se začne pravidelně vyskytovat ve veřejných psaných projevech. Použití jednotlivých prostředků slangové nebo profesní mluvy se může objevit v publicistické oblasti, případně i v politické nebo odborné oblasti, kde slouží jako vyjádření expresivní, případně má funkci charakterizační, nicméně je toto užití ojedinělé. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 66)

Nejvýznamnějšími faktory, které mají vliv na volbu specifických lexikálních, případně frazeologických prvků, jsou společné činnosti nebo zájmy vymezených sociálních skupin, jejichž prostřednictvím se upevňují vazby v komunitě a vyjadřuje se jimi solidarita mezi členy dané subkultury. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 67)

Kromě slangu a argotu, jimiž se zabýváme níže, patří mezi sociolekty profesní mluva. Vzhledem k faktu, že se tento poloútvár v rapových textech nevyskytuje, představíme ji jen krátce. Profesní mluva je typická pro pracovní prostředí, rozumí se jí zvláštní soubor vyjadřovacích prostředků určité mluvy pracovníků, kteří při výkonu zaměstnání užívají různých termínů, případně slovních spojení, a to bez ohledu na spisovnost. (Chloupek a kolektiv. 1990, s. 57.) Profesionalismy se od slangu liší tím, že některé formanty pronikají do spisovného jazyka a zásobují terminologii jednotlivých oborů. Pro tento poloútvár je charakteristická stereotypnost, netvůrčí ráz vyjadřování, automatizovanost, opírání se o vyjadřovací modely a jejich soustavné vyhledávání, dále mezi ně spadá občasná tendence k exkluzivnosti. Mluvčího k použití profesní mluvy zavazuje společenská solidarita vyplývající z jistého úzu.³

1.2.1 Slang

Slang můžeme definovat jako skupinovou mluvu, jež má neobvyklý lexikální rejstřík označující zejména potřeby, osoby, předměty atd., které jsou pro život mimo skupinu netypické. Kromě zvláštní slovní zásoby si lze všimnout i odchylek od normy spisovného jazyka v oblasti hláskosloví, tvarosloví i syntaxe. (Suk, 1993, s. 8)

² Hubáček, Jandová, Svobodová. 1996, s. 24.

³ Chloupek a kolektiv, 1990, s. 57-59.

„Slang je svébytná součást národního jazyka, jež má podobu nespisovné vrstvy speciálních pojmenování realizovaných v běžném (nejčastěji polooficiálním a neoficiálním) dorozumívacím styku lidí vázaných stejným pracovním prostředím nebo stejnou sférou zájmů a sloužící jednak specifickým potřebám jazykové komunikace, jednak jako prostředek vyjádření příslušnosti k prostředí či k zájmové sféře.“⁴

Současná sociolingvistika pracuje s dvojitým pojetím výrazu *slang*. Užší pojetí odděluje termíny argot, slang a profesní mluva, na druhou stranu v širším pojetí proti sobě staví na jedné straně zájmový slang a profesní mluvu a na straně druhé argot.⁵ *Příruční slovník jazyka českého*⁶ hodnotí pojem slang jako širší pojem a zahrnuje do něj nejen profesní mluvu, ale i argot.

Podstata slangu tkví v jazykové hře a jeho slovní zásoba často stojí na změně významu běžných slov, jedná se tedy o princip pojmenovávacího postupu na základě podobnosti, což činí metafory a metonymie na první pohled neprůhlednými. Také se zde mohou objevit slova přetvořená ze slovní zásoby obecné češtiny různými příponami nebo fonetickým přiblížením k jiným slovům. Slangové výrazy se mohou přebírat i z jiných jazyků než z češtiny, zejména pozorujeme tento jev u přejímek z angličtiny, případně se může objevit tvorba zcela nových slov – neologismů, které mohou mít původ jak v českém, tak i v cizím jazyce.⁷ Dále se ve slangu pracuje například s redukcí víceslovných pojmenování nebo se zkracováním jednoho výrazu, taktéž se pracuje se zvukovou osobitostí, jako je intonace, tempo a dynamika řeči. (Chloupek a kolektiv, 1990, s. 59)

Expresivita u slangu funguje zejména při tvoření výrazu, a trvá do chvíle, než se stane stálou součástí daného slangu. Pokud se výraz ujme u širšího okruhu uživatelů, expresivita se většinou stírá a zaznamenat ji může i recipient stojící mimo skupinu. Z tohoto důvodu mohou být některé dysfemismy a eufemismy, které zastávají ve slangu neutrální polohu, mylně hodnoceny. (Suk, 1993, s. 9)

U různých slangů můžeme pozorovat tendenci k ustálenosti a specifické normovanosti, zatímco u jiných je zřejmá variabilita a proměnlivost. Mezi proměnlivé slangy můžeme zařadit skupiny sportovní nebo hudební, naopak stálý je myslivecký slang, jehož základní termíny jsou všeobecně známy. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 66)

⁴ Hubáček, Jandová, Svobodová, 1996, s. 24.

⁵ Antalovská, 2010, s. 137-153.

⁶ Hujer, Smetánka, Weingart. Havránek, Šmilauer, Získal a kolektiv, 1948-1951.

⁷ Suk, 1993, s. 9.

Aby mohl slang vzniknout, musí být podle J. V. Bečky splněny tři základní podmínky. Těmi se rozumí: 1. speciální prostředí, 2. speciální sdělné potřeby vázané na speciální činnost, 3. speciální kolektiv. Autor vnímá jako nejdůležitější faktory speciální potřeby, které na sebe pak váží odpovídající kolektiv a prostředí. Typickým znakem slangu je speciální názvosloví, které se týká činností, zájmů, zkušeností a společných prožitků zájmové skupiny. Nicméně i J. V. Bečka definuje slang v širším pojetí významu, do něhož zařazuje i profesní mluvu, o které hovoří jako o slangu profesionálním a pracovním.

Slang se nevyskytuje pouze v jedné podobě, která by byla platná pro celé území České republiky, ale je diferencován na různých teritoriálních celcích, třebaže je do jisté míry modifikován. U této diferenciaci předpokládáme vztah slangu k místnímu dialektu, případně interdialektu. (Nekvapil, 1977, s. 237–242)

Slangů rozlišujeme tolik, kolik rozlišujeme sociálních a zájmových skupin. Mezi slangy patří například slang vojenský, který má, kvůli častým vulgarismům, argotický ráz. Tento slang odráží i radikální politické změny, které proběhly v průběhu dvacátého století. Mezi vojenskými výrazy se dodnes udržely výrazy německé a v menší míře i výrazy ruské. I technické názvosloví a řemeslnický slang byly ovlivněny němčinou a jejich počestění začalo již době národního obrození. Přesné rozdělení uživatelů tohoto slangu do skupiny není možné, kvůli překrývání se jednotlivých výrazů. (Hugo, 2011, s. 25–27)

Co se týče dopravy, rozlišujeme slang železničářský, motoristický a slang pracovníků městské hromadné dopravy. Za nejstarší dopravní slang je považovaný slang železničářský, který patří do skupiny technického slangu, ale užívané výrazy jsou velmi specifické, a proto je řazený zvlášť. Druhý zmíněný typ daného sociolektu propojuje slang profesní a slang zájmový a zahrnuje několik skupin výrazů, mezi které řadíme výrazy řídičské, technické a slova, používající se při sportovních úpravách vozidel, tzv. tuningu. (Hugo, 2011, s. 27–29)

Uměleckých slangů existuje celá řada a patří mezi ně například cirkusový a divadelní slang. Hudební slang je velmi rozsáhlý, ale veřejnosti není tak známý jako slang divadelní, který byl předmětem zájmu jazykovědců již před druhou světovou válkou. Starší výrazy, obsahující množství slov německého původu, jsou společné klasické i populární hudbě a řada z nich je totožná s výrazy divadelního slangu, mezi které patří zejména ty, které se týkají veřejného provozování hudby na koncertech. (Hugo, 2011, s. 33–34)

1.2.2 Argot

V roce 1934 F. Oberpfalzer definuje argot⁸ jako zvláštní jazyk zločinců a jim blízkých individuí, který je blízký slangu, ale liší se od něj na základě sociálních rozdílů skupin, potvrdil však, že hranice mezi nimi jsou poměrně kolísavé. Uživatelé argotu mají tendenci nahrazovat a obměňovat výrazy. (Jaklová, 1999, s. 293–300)

Argotismy se objevovaly od 16. století ve „smolných knihách“, kam je zapisovali úředníci jako slova užívaná zločinci při výpovědích, tyto knihy se staly podkladem pro výklad kriminálních výrazů a pomáhaly při vyšetřování dalších případů. První slovníček argotismů sepsal A. J. Puchmajer, který zachycuje podobu argotu v období od konce 18. století do poloviny 19. století. (Antalovská, 2010, s. 137–153)

Český argot se od počátku kontinuálně vyvíjel vedle argotu německého, který je starší a jeho podoba je lépe zdokumentovaná, a díky těmto německým výzkumům můžeme ilustrovat několik obecných jevů, které platí i pro vývoj tohoto sociolektu na našem území. Původními mluvčími tohoto jazyka byla část obyvatelstva, která byla spojena se zemskými stezkami,⁹ to byli nejprve obchodníci, ke nimž přibyli lidé, kteří byli v rozporu s tehdejšími zákony a skrývali se před nimi. Později se tato komunita obohatila o žebráky, jedince bez domova, zloděje, komedianty, zběhlé vojáky i studenty putující mezi univerzitami. V průběhu devatenáctého století se tato komunita sestěhovala do průmyslových měst a jejich sociolekt se stal základem argotu „městské galérky“. (Hugo, 2006, s. 21–22.)

Dle M. Čechové má argot umělou povahu, která je tvořena zejména specifickou slovní zásobou národního jazyka, případně jeho nářečím. Pokud se argotické prvky začnou používat hojněji i v běžné řeči, daný výraz se „dezargotizuje“, tedy zneutralizuje se, to platí například pro slovo „kasa“¹⁰, na tomto příkladu můžeme vidět, že původní utajovací funkce zmizí a zůstane funkce komunikační. Argot poté volně splyne se slangem, případně začne být vnímán jako součást spisovné češtiny. (Suk, 1993, s. 22)

J. Suk připouští definici argotu jako mluvy uměle vytvořené za účelem utajení sdělení, nicméně zároveň připouští, že takovýchto oblastí je v českém jazyce velice málo a zařazuje sem tajnou mluvu dětí, dohodnutá hesla, slovní zásobu konspirátorů apod. (Suk, 1993, s. 9–10)

V 80. letech 20. století převládala teorie, že argot zanikl se systematickým potlačováním asociálních živelů, nicméně současná běžná mluva a slang jsou o argotické, případně

⁸Argot byl původně výraz, který označoval ostruhu, pařát nebo uschlý konec větve.

⁹ Později silnicemi.

¹⁰ Čechová, Krčmová, Minářová. 2008, s. 66.

poloargotické prvky neustále obohacovány.¹¹ J. Suk se taktéž domnívá, že bývalí vězni v současné době nemají tendenci se vydělovat od ostatního obyvatelstva.

1.2.3 Vznik a tvorba výrazů v slangu

Jak jsme již zmínili, nové typy slov vznikají zejména kondenzací pojmů, tzv. univerbizací, případně se překlenují do pomyslného kondenzovaného pojmu. Podstatná jména se často tvoří za pomoci progresivních sufixů, jedná se zejména o tyto přípony: *-a*, *-ačka*, *-árna*, *-ák*, *-ář*, *-ec*, *-ice*, *-ič*, *-ička*, *-ka*, *-na*, *-ník*, *-och*, *-oň*, *-ouš*, *-ovka* atd. U sloves se jedná zejména o slova utvořená ze základu z romského dialektu, nicméně se přirozeně řadí do českých tříd, velkou roli hrají přípony, které mohou změnit slovesný vid. (Suk, 1993, s. 23–24)

Dále se zde objevuje dysfemické obrazné vyjadřování, které v těchto poloútvarech převládá nad eufemismy, avšak při určování citového zabarvení záleží na stanovisku mluvčího. Nejužívanějšími dysfemismy jsou jednoznačně nadávky, jejichž množství je vzhledem k individuální tvorbě poměrně nestálé. Zejména pro argot je typická snaha napodobovat romštinu a užití kmenu podstatného jména pro vytváření sloves. (Suk, 1993, s. 23–26)

Pro argot a zejména pro kriminální slang je charakteristické utváření frazeologismů, častých úsloví, z nichž mnohá mají svoji relativně neměnnou a konečnou podobu, frazeologismy oživují mluvu a stávají se jakýmsi folklórem pro danou skupinu mluvčích. (Suk, 1993, s. 27)

¹¹ Čechová, Krčmová, Minářová. 2008, s. 77.

2 Rozdělení funkčních stylů

V nejobecnějším pojetí označujeme pojmem „styl“ ráz lidských děl, která nejsou spjata pouze s lingvistikou, ale i s ostatními obory, zejména uměleckými. Styl psaného a mluveného projevu vnímáme jako výběr, seskupení a užití výrazových prostředků a celkovou úroveň vyjadřování. Literární věda se mimo jiné věnuje problematice vztahu umělecké výpovědi a reality. Jeden z pohledů nahlíží na literární dílo jako na odraz reality, který v komunikaci podává o realitě určitou informaci, tímto se celek uměleckého díla stává znakem, jenž je součástí kontextu literární komunikace. (Chloupek, 1991, s. 229)

U stoupců téže literární umělecké školy se pak vyskytují podobné slohové prostředky a znaky, které vytváří styl umělecký. Pro určité epochy existují rysy, které vytvářejí základ stylu epochálního, dobového. Styly objektivní, případně normované¹² jsou projevy vzniklé za týchž podmínek, bez přímé závislosti na jednotlivých autorech. Tyto styly nazýváme styly funkční, jelikož jednotlivé komunikáty vykazují různé funkce.

M. Čechová diferencuje styly na různé úrovni obecnosti. Nejnižší úroveň představují styly singulární, jimiž rozumíme styly různých jazykových projevů. Zobecníme-li jejich rysy u téhož autora, dospějeme ke stylu individuálnímu, resp. stylu autorskému. Jazykový styl se podílí na výstavbě i tvaru komunikátu a na jeho smyslu a účinnosti na adresáta, není však nositelem významu obsahového. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 16–18)

Co se týče vertikálního členění, M. Čechová uvádí dělení na vysoké, střední a nízké. Tato triáda byla populární již v osmnáctém a devatenáctém století, kdy bylo rozhodujícím kritériem společenské postavení. Toto rozdělení „oživil“ K. Hausenblas, který tuto problematiku směřoval zpět k lingvistickým tradicím. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 25)

J. V. Bečka v *České stylistice* diferencuje základní sdělnou funkci spisovného jazyka dle složek komunikační společenské činnosti na funkci estetickou a funkci odborně sdělnou. Podle nich rozlišuje i dvě základní funkce sdělování a dva základní funkční styly: styl umělecký a styl odborný. Dále pak hovoří o pragmatických funkčních stylech, kam zařazuje styl publicistický, normativní, jednacích a hospodářský. (Bečka, 1992, s. 31) Nutno dodat, že toto rozdělení můžeme vnímat jako poněkud zastaralé, v současné lingvistice se funkční styly takto nerozdělují.

M. Čechová v *Současné české stylistice* vychází převážně z teorií Havránka a Jedličky.¹³ Dle jejich konceptu funkční styl vymezuje na základě funkce komunikátu. V procesu vzniku a utváření stylotvorného procesu je styl komunikátu ovlivněn mnoha faktory, jejich výsledný

¹²Tento termín používá Karel Hausenblas ve své studii *Výstavba jazykových projevů a styl z roku 1971*.

¹³Havránek, Jedlička, 1993.

výběr pak odpovídá určité funkci, komunikační situaci a cíli komunikace. Styly rozděluje na sdělovací/věcněsdělné (dále jen sdělovací) a esteticky sdělné. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 93–95)

Primárním faktorem je ve sdělovacích stylech věcná stránka dané informace. Modifikace základní funkce směrem k funkcím dalším vedou k diferenciaci stylů prostěsdělovacího/běžně dorozumívacího, odborného, administrativního a většiny sfér stylu publicistického, v menším rozsahu pak u stylu řečnického.¹⁴

Styly esteticky sdělné jsou založeny na důrazu na estetickou funkci textu. Nejčastěji jsou spjaty s uměleckým stylem, respektive se stylem umělecké literatury, nicméně vyplňují estetickou funkci i u stylu řečnického a u kulturních a literárních esejí. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 97–98)

Základní výčet funkčních stylů je tedy prostěsdělovací, odborný, administrativní, publicistický, řečnický a umělecký. Tyto styly vnímáme jako styly primární. Mezi styly sekundární řadíme například styl konverzační, styl reklamy, styl epistolární, styl managementu a politiky, telefonický styl apod. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 98–102)

Rapové texty, jež v práci zkoumáme, můžeme zařadit do stylu uměleckého s určitými prvky, které jsou vlastní rétorickému stylu, proto se níže objevují kapitoly zaměřující se na tyto dva styly.

Kromě těchto dvou stylů v rapových textech nalzáme i prvky stylu prostěsdělovacího, jehož základní funkce je sdělná. Tento styl je běžně využíván v každodenní komunikaci a je charakteristický pro každodenní nepřipravené projevy, a to jak psané, tak i mluvené. Pro tento styl je typické, že se v něm projevuje využití prostředků z nespisovné roviny jazyka. (Chloupek, 1991, s. 161) Pro tyto projevy je typické, že se v nich promítá chybějící členění textů na jednotlivé úseky spojené jedním motivem a volná struktura kompozice. Syntaktická stránka tohoto stylu je, vzhledem k nepřipravenosti, nekomplikovaná a vzhledem k faktu, že se vážou na mluvený projev není vždy možné vymezit hranice výpovědních celků. (Čechová, 2003, s. 167-169)

Jazykové prostředky, které se k tomuto stylu vážou, jsou spojené s neformálním prostředím a v textech lze nalézt kombinaci jak prvků nespisovných, tak spisovných a také výrazy, které stojí na hranici spisovnosti a nespisovnosti. V konkrétních textech lze nalézt slangové výrazy a professionalismy, nicméně i přes tento jev je slovní zásoba prostěsdělovacího stylu méně rozsáhlá než u ostatních funkčních stylů. (Čechová, 2003, s. 168)

¹⁴ Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 95.

2.1 Umělecký styl

Umělecký styl se zaměřuje zejména na účinek emotivní, jeho úkolem je vzbuzovat pocity a představy prostřednictvím jazykového výrazu. Touto schopností rozumíme estetickou funkci, ta obohacuje vnímatelův vnitřní život a nutí jej zaujímat věcné, etické a emotivní postoje k uměleckému sdělení.¹⁵ Umělecký styl není založen pouze na účinnosti myšlenek, nýbrž se soustředí i na jazykovou formu, která je jeho nedílnou součástí, tato forma spolu s obsahem tvoří jednotný prvek a nemůže být rozdělena. Funkce emotivně sdělná je úzce spjata s funkcí estetickou.¹⁶ Esteticky sdělná funkce se projeví až ve chvíli, kdy dílo interpretujeme, tedy vnímáme složky textu, a vytvořené domněnky hodnotíme na základě vlastních zkušeností a znalostí.

Styl jazykových projevů, v nichž je nejvýraznější funkce estetická, můžeme vnímat v protikladu vůči stylům, jejichž základní funkce je sdělná. Estetická funkce proniká do textu natolik, že se promítne i v jeho celkové výstavbě. Tento jev se netýká pouze jeho vnitřního uspořádání jazykových prvků, ale může se projevit i ve vnější podobě textu.¹⁷ Mezi vlastnosti, jež na vnímatele působí, patří např. celistvost, ukončenost¹⁸, případně mnohotvárnost, která podněcuje imaginaci. Nicméně charakter a míra těchto vlastností jsou pro každého autora specifické a liší se nejen v průřezu žánry, ale i jednotlivými obdobími vzniku uměleckého textu.¹⁹(Chloupek, 1991, s. 229)

„Zkoumání jazyka díla je poznáním individuální soustavy výrazových prostředků, které jsou zde naplněny, zatímco stylistické zkoumání by mělo odpovídat také na otázku funkce těchto prostředků (...) Jazyk je totiž podobně jako styl-způsob, jímž pomocí spojování zvolených jazykových prostředků a jejich modifikací reagujeme na objektivní okolnosti vzniku komunikátu a dosahujeme uskutečnění jeho funkce - pro autora signifikantní. Individuální, autorský styl zjišťujeme stylistickým rozbohem spojeným s konfrontací se stylizací projevů utvářených za působení přibližně stejných objektivních slohotvorných faktorů, ale patřících autorům různým.“²⁰

¹⁵Chloupek, 1991, s. 229.

¹⁶Bečka, 1992, s. 31.

¹⁷Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 296.

¹⁸Ve formálním smyslu díla, nikoliv obsahovém.

¹⁹V analýze vybraných textů se nesoustředíme na vnější úpravu textu, jelikož se jedná o mluvené slovo a tištěná verze se objevuje pouze na obalech CD, případně na oficiálních internetových stránkách jednotlivých autorů.

²⁰Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 297.

Mezi texty umělecké povahy řadíme ty, ve kterých je obsažena literárnost, tím rozumíme vědomou snahu autora stvořit dílo esteticky účinné, při jeho tvorbě však interpret nebere v potaz skutečný výsledek této snahy.²¹ Vymezení charakteristických rysů umělecké literatury je obtížné vzhledem k její mnohotvárnosti, například hledání jednotnější stylové normy jednoho žánru napříč různými generacemi, ale i při zkoumání generace jediné. Podle M. Čechové může být toto rozlišování do jisté míry věcí abstrakce. K vymezení normy jednotlivých objektivních stylů je zapotřebí zobecnění jednotlivých vyjadřovacích tendencí, jež fungují jako odraz objektivních okolností.²² Stylové normy jsou rozlišené na základě vnitřního členění. Odlišné specifické rysy charakterizují poezii, prózu i dramata. (Minářová, 1983, s. 89)

Umělecký styl patří mezi funkční styly spisovného jazyka, nicméně autoři uměleckých děl nelpí jen na spisovném vyjadřování, ale užívají všech útvarů národního jazyka, tudíž se zde objevují i prostředky nespisovné. V jednotlivých textech se pak objevuje nespisovná čeština ve formě nářečí, případně slangových výrazů. (Minářová, 1983, s. 87)

Syntaktická stavba uměleckých děl je proměnlivá, může se zde objevit zvýšená frekvence vět určitého typu, v analyzovaných textech se často objevuje i opakování týchž vět, případně celků nevětné povahy. Dále si můžeme všimnout spojování relativně samostatných informací do jediného větného celku, což zvýrazňuje návaznost informací. V poezii může být větná stavba v souladu nebo naopak v rozporu s veršovaným členěním, například odstranění interpunkce v literární praxi²³ vedlo ke zvýraznění veršovaného principu, kterému ustoupil princip syntaktický. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 311–312)

Mezi prostředky poetizace mohou patřit obměny slovosledu, inverze, přesun slova na konec věty, případně užití subjektivního pořádku slov. Dále si můžeme všimnout užívání syntaktických figur, jako jsou asyndeton,²⁴ polysyndeton,²⁵ parenthese,²⁶ zeugma²⁷ nebo elipsa. Tyto způsoby se stávají uměleckými ve chvíli, kdy je autor užije jako prostředek poetizace vyjádření. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 312)

Pro umělecký text bývá často charakteristická dokonalá propracovanost kompozice, jež je tvořena tak, aby určité momenty zvýraznila a jiné potlačila. V minulosti se umělecké texty potýkaly s jistou tradicí, která byla vlastní každému žánru, ale současná umělecká tvorba směřuje spíše k individualitě. S vlastní kompozicí je spojen i výběr motivů, nejedná se pouze

²¹ Chloupek, 1991, s. 230.

²² Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 298.

²³ Toto zrušení proběhlo ve 20. letech 20. století.

²⁴ Bezespoječné přičlenění vět.

²⁵ Nadbytek spojek.

²⁶ Vsuvka.

²⁷ Zpřetrhání slovních vazeb.

o užití neutrálních prvků, ale i těch, které budou určitými jazykovými prostředky zvýrazněny, a zároveň i výběr toho, co není vyjádřeno, a co si musí recipient domyslet. Toto činí umělecké dílo implicitním. V uměleckých textech je důležité vyprávění, líčení, literární charakteristika a umělecká modifikace úvahového postupu. (Bečka, 1992, s. 234–235)

Pro umělecký styl je důležitý pojem poetika, původním významem nauka o podstatě, formách a druzích básnického umění, poetika se vyvíjela v souvislosti s rozvíjením literárního života. Poetika využívá osobitých prostředků uměleckého vyjadřování na úrovni kompoziční i jazykové. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 296)

Esteticky sdělná funkce díla je nadřazená horizontálnímu členění textu. Velmi důležitým prvkem je titul, který je součástí textu. Jeho role se během let výrazně proměnila, ve středověku měl titul funkci popisnou, dnes nenaznačuje obsah, jeho charakter můžeme definovat jako obrazný. Většina delších epických útvarů se horizontálně rozděluje na kapitoly, mezi nimi pak funguje jistá návaznost. Délka kapitol nesouvisí přímo s obsahovou nasyceností, vyčlenění na samotné kapitoly můžeme vnímat jako jistou hierarchizaci složek, důležité informace jsou osamostatněny. Podobně nám může v problematice členění textu pomoci i odstavec.²⁸ Horizontální členění v dramatech se opírá o jednání a jednotlivé výstupy, zatímco lyrika se dělí na jednotlivá čísla sbírek. Toto se částečně týká i poezie, kde ovšem záleží i na strukturování slok a veršů. (Bečka, 1992, s. 235–236)

Vertikální členění epických děl rozděluje informace do pásma vypravěče a pásma postav, v dramatu se rozdělují dialogy jednajících postav a scénických poznámek, v lyrice členění závisí na volbě obrazných vyjádření. Stejně tak je tomu i v poezii, kde nutné brát ohled i na veršovou stavbu. Vertikální členění epického textu zasahuje i do stylistické problematiky, jelikož se promítá i do vlastní jazykové výstavby.²⁹ V minulosti bylo pro správně vertikálně rozčleněný text podstatné rozlišit řeč postav a řeč vypravěče. Postupným vývojem krásné literatury se vytvořil postup, který ostrou hranici mezi vypravěčem a postavami zrušil a vznikla tak pásma neznačené (nevlastní) přímé řeči³⁰, polopřímé řeči³¹ a smíšené řeči³². Postupným vývojem umělecké prózy mizí tradiční rozdělení pasáží na monologické a dialogické. (Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 305–308)

²⁸ Čechová, Krčmová a Minářová, 2008, s. 304.

²⁹ Bečka, 1992, s. 235-239.

³⁰ Neznačenou přímou řečí rozumíme prostředek vyjádření vlastního monologu postav.

³¹ Polopřímá řeč může v textu fungovat jako vyjádření vnitřního monologu, i jako dialogu propojeného s pásmem vypravěče.

³² Smíšená řeč je skrytá řeč postavy, i přes charakteristické rysy řeči vypravěče.

2.1.1 Stylové normy umělecké literatury

Umělecký text obsahuje jednotlivé charakteristické rysy, které svým způsobem zasahují do určitých jazykových plánů. Normy, které jsou pro uměleckou literaturu charakteristické, se utvářely po staletí.³³ Zejména Jan Mukařovský začal rozvíjet koncepci básnického jazyka jako jazyka funkčního, „tj. jako soubor vyjadřovacích prostředků určených (v rámci spisovného jazyka) obecným cílem komunikace, v tomto případě s cílem estetickým.“ (Chloupek a kolektiv, 1990, s. 240)

Vztah jazyka uměleckých děl k jazyku spisovnému je spojen s problematikou, která je řešena již po mnoho literárních generací. I přes použití určitého množství jazykových prostředků, jež stojí mimo spisovnou normu, není možné neposkytnout dílu jistou oporu ve formě neutrálního vyjádření vrstvy spisovné. Bez této neutrální vrstvy by nebylo možné identifikovat jednotlivé stylově aktivní složky. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 310)

Umělecké texty se snaží postihnout téma v jeho celistvosti a složitosti, zároveň však se snahou o zachování autenticity a jedinečnosti autora, přičemž toto vyjádření způsobuje, že jazykovým materiálem uměleckého díla jsou vedle stávající normy spisovného jazyka i jeho starší normy a prostředky ostatních útvarů národního jazyka. Také se zde potenciálně mohou objevit možnosti kódu, který není běžný pro jakýkoliv z oněch útvarů.³⁴ Zejména moderní literatura se nebrání užívání prostředků převzatých z cizích jazyků, zejména přejímek z angličtiny.

Stylové normy úzce souvisí s vnitřním členěním umělecké oblasti a jsou diferencovány podle nich. Odlišné specifické rysy charakterizují poezii, prózu i drama. (Minářová, 1983, s. 89.) Syntaktická stavba uměleckých děl je velmi variabilní. Analýzy rozličných děl prokázaly existenci většího poměru větných ekvivalentů, častější použití jednoduchých vět, zvýšení frekvence jednotlivých vět apod. Syntaktická stavba textu v řeči postav může být stylizací spontánního projevu, v tomto případě hovoříme o mluvenostní syntaxi. Dále je pro řeč postav i pro projev vypravěče charakteristické osamostatňování částí výpovědi, nicméně v některých textech se projevuje i tendence opačná, spojování samostatných informací do jediného větného celku. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 311–313)

V poezii se větná stavba může ocitnout v souladu, nebo naopak v rozporu s veršovaným členěním. Kvůli zrušení interpunkce v básnické praxi se více projevil veršovaný princip vedle

³³ Základ koncepcie básnického jazyka položil Josef Jungmann, který měl potřebu „básnického“ výrazu, který by se užíval v krásné literatuře a stala se jasným a základním prostředkem zjevné poetizace díla. Básnickému jazyku se dále dostalo pozornosti ve dvacátých a třicátých letech dvacátého století a na půdě Lingvistického kroužku se zformovala funkční stylistika.

³⁴ Chloupek a kolektiv, 1990, s. 242–243.

principu syntaktického. Jedním z dalších typických rysů poezie je kontrast mezi větným členěním a členěním na verše. Prostředkem poetizace může být i změna slovosledu, slovosledné prostředky je však nutné hodnotit citlivě, jelikož souvisí s normou doby vzniku literárního díla. Dalším prostředkem poetizace může být užití subjektivního pořádku slov. (Chloupek a kolektiv, 1990, s. 245)

V uměleckých textech ve foneticko-fonologické a morfologické rovině odpovídají specifické rysy záměru autora tak, aby jeho výpověď korespondovala se správným pochopením recipienta, a aby bylo dílo přijato bez komunikačního šumu. V textech se kromě prvků nespisovné češtiny a češtiny obecné objevují i tvarové prostředky zastaralé. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 315–316)

Pro poezii je také typickým rysem zvukomalebnost, která vychází ze skutečnosti, že jednotlivé hlásky jsou více či méně zvukomalebny. Jiným prostředkem poetizace bývá i volba výrazů obsahujících méně obvyklé seskupení hlásek nebo slov, ve kterých se opakují hlásky podobné nebo stejné. Typem opakujících se hlásek je mimo jiné rým, opakování výrazů ze stejného kořene se nazývá paronomázie a další různé figury vznikají i opakováním celých slov (epizeuxis, anafora, epifora atd.)³⁵

Z hlediska slovní zásoby je zásadním rysem umělecké literatury fakt, že její slovník je velmi široký. Index opakování slov je na rozdíl od textů, které zařazujeme pod ostatní funkční styly, zřetelně nižší. Ve snaze o disimilaci se můžeme setkat s užitím synonymních lexémů³⁶, případně s přehnanou kumulací koheponym³⁷. Slovní zásoba uměleckého díla často přesahuje neutrální slovní zásobu, autor si může zvolit lexémy jediného druhu příznakovosti anebo kombinací různých rysů vytvořit kontrast.³⁸ „Specifickou lexikální vrstvu uměleckého textu tvoří poetismy, lexémy se stálou stylovou hodnotou tvořené nebo ustálené pro plnění specifické funkce uměleckých projevů – funkce estetické.“ (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 320)

Některé literární školy velmi usilovaly o vytváření poetismů, a tak vznikaly uměle vytvářené prostředky: složeniny, neobvyklé varianty lexémů, jejichž užívání postupně vymizelo. Za poetismy lze považovat i slova autorská, která podtrhují estetický účinek textu.³⁹

V uměleckých textech se rovněž můžeme setkat s dialektismy, zejména pak při charakterizaci postav a prostředí, tyto prvky se ale v poezii spíše neobjevují. Dále je pro tento typ literatury běžné užívání příznakových lexémů kolokviálních, obecných, slangových

³⁵ Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 316.

³⁶ Neboli pleonasmus.

³⁷ Neboli enumerace.

³⁸ Který se například může objevit mezi řečí vypravěče a řečí postavy, Chloupek a kolektiv. 1990, s. 350–353.

³⁹ Tamtéž.

a profesních, ojediněle se objevují i prvky argotické. Lexikální výstavba může být ozvláštněna i výrazy s příznakem jiného funkčního stylu. Do kontextu literárního díla může autor libovolně vkládat citáty, případně parafrázovat jiná literární díla. (Chloupek a kolektiv, 1990, s. 253–256)

Pro tento funkční styl je typické užití lexémů s kladnou i zápornou expresivitou, expresivitu však může do textu vnést i shluk výrazů, které se nepovažují za expresivní, ale mají negativní konotace.⁴⁰

Literární dílo počítá s aktivitou čtenáře, jehož úkolem není text jen přečíst, ale i interpretovat. Interpretace není vždy jednoznačná a autor si pro recipienta připraví prostor jistých míst nedourčenosti, tato místa se odráží v tom, že se na úrovni pojmenování uplatní kromě charakterizujících jednotek i jejich konotace. Na těch jsou založena nepřímá obrazná pojmenování, jako jsou metafory, metonymie a synekdocha. Tato tvorba nepřímých pojmenování je jedním z formantů, které vytváří implicitnost textu. Naopak explicitnost uměleckého textu vytváří epiteton, případně přirovnání. Co se týče stereotypnosti vyjádření, autor má možnost využít paralelismus, který zvýrazní koherenci textu. Zvýrazňujícím prostředkem se může stát například opakování situací. (Chloupek a kolektiv, 1990, s. 258–261)

2.2 Funkční styl rétorický

Předmětem rétoriky je řeč, která úzce souvisí se všemi složkami všech funkčních stylů. Jedná se o řečníka, řečové žánry a funkce, etapy přípravy řeči, její kompoziční uspořádání, argumenty a stylové ozdoby, témata i prostředí, ve kterém se řeč odehrává apod. (Kraus, 2004, s. 63)

Co se týče jazykových ozdob, rozumíme jimi jazykové figury a tropy, které jsou charakteristické pro texty umělecké povahy, ovšem pokud si je zvolí autor i v textech řečnických, dostanou v řečnickém kontextu název jazykové ozdoby. Jedná se zejména o synekdochy, metafory a metonymie, jimiž autoři zpestřují mluvený projev. Běžně se objevuje také ironie, jejímž prostřednictvím recipient objevuje víceznačnost textu.⁴¹

Styl rétorický neboli řečnický patří mezi komplexní funkční styly, jelikož se jeho složky výrazně obměňují podle osobnosti tvůrce a zaměření řeči směrem k recipientovi podle kulturních tradic a aktuálních dobových norem včetně norem chování. Do rétorického funkčního stylu spadá také veřejný projev, který může být využit jako prostředek k předání informací nejrůznějších typů, a proto se proměňuje podle jednotlivých stylových oblastí. Moderní lingvistika se zaměřuje nejen na výsledný komunikát, ale i na komunikační přístup

⁴⁰ Chloupek a kolektiv, 1990, s. 256–257.

⁴¹ Kraus, 2004, s. 32–35.

k jazyku, a proto se rétorickému stylu dostává více pozornosti než dříve. Způsoby vyjádření vztahu k adresátovi se stávají důležitými i pro ostatní typy komunikace včetně psané. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284–292)

Pro tento funkční styl je kromě kontaktu s adresátem charakteristická persvazivní funkce, jež je latentně přítomná ve všech komunikátech. Persvazi můžeme rozdělit do tří typů: vlastní přesvědčování, jehož dosahujeme především argumentací působící na předpokládaného myšlenkově aktivního posluchače, dalším typem je propagace, při níž autor ovlivňuje uvažování, případně jednání vnímatele, u kterého předpokládáme větší míru pasivity, a posledním typem persvaze je agitace, která se obrací k posluchači, jenž je o správnosti svého jednání přesvědčen, a očekává pouze formulaci názoru. Dále je pro persvazivní funkci charakteristické, že jde o mluvený projev osoby s přirozenou nebo delegovanou autoritou. Mluví se obrací ke kolektivnímu vnímání, na nějž hodlá působit. Recipient je bezprostředně přítomen a stává se tak slohotvorným činitelem.

Rétorický funkční styl se velmi blíží k publicistice, jelikož je poji veřejnost, kolektivní adresát a persvaze, ale na rozdíl od publicistického stylu rétorika využívá rozmanitější typ působení na recipienta a zároveň se dotýká většího množství témat. Rétorika nedbá jen na zvukovou formu dané informace, ale i na fyzický smysl slova.⁴²

Od persvazivní funkce projevu se může odrážet i vzhled řečníka, zvuková složka projevu (u které je výhodou, má-li řečník příjemný hlas a neutrálně kultivovaný projev) a tematická a dispoziční stavba řeči. U řečnických projevů nelpí recipient na estetických nárocích, jako je tomu u textu uměleckého, je však vhodné zachovat proporce textu, variabilitu v označování, zčásti průhlednou metaforiku a užití figur. Další důležitá vlastnost rétorického komunikátu souvisí s mluveností, jelikož přes psanou předlohu by měl být text přednášen z paměti.⁴³

Z hlediska náležitostí řečnického projevu předpokládáme spisovnost, která se může pohybovat na hranici s nespisovností nebo knižností, zde záleží na povaze situace. Běžná je rovněž intertextovost⁴⁴, autoři se opírají o různé významné osobnosti, v textech se objevují aluze na významná nebo populární díla. Mohou se zde objevit i frazémy.⁴⁵

Většina řečnických stylů by měla mít ve své přípravě fázi invenční a fázi dispoziční, fázi stylizační, fázi zapamatování a závěrečnou fázi vlastního přednesu. Stabilita modelu textu je

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ Propojení s jinými texty formou citací nebo parafrází.

⁴⁵ Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284-292.

spojená s přípravou, která umožňuje řečníkovi soustředit se při vlastním přednesu jen na daný text. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284–292)

Obecné nároky recipienta sestávají z jasného a srozumitelného projevu, který je účinný, působivý a přiměřený situaci. V dnešní době se více než dříve oceňuje originalita tvůrce, i přes jasně dané stylové normy. Tyto normy lze vnímat jako odraz specifických podmínek při vzniku a stylizaci textu.⁴⁶

Rétorický komunikát je většinou adresován fyzicky přítomné skupině recipientů, proto se zde uplatňuje zřetel k nim již při volbě argumentů a příkladů, tedy ve fázi dispozice. Tento zřetel vnímáme i při stylizaci jazykové, což se týká volby termínů, ať domácích či cizojazyčných, podílu cizích slov, konkretizace nebo naopak abstrakce. Styl řečnického projevu je ovlivněn faktem, že hovoříme o typu dialogu s mlčícím adresátem. Nalezneme zde rámcové složky projevu: kontakt, *captio benevolentiae*⁴⁷ a závěr, který shrnuje vše, co bylo v projevu sděleno a zároveň by měl navodit v posluchači jistou formu uspokojení. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284–292)

Argumenty chápeme jako spojení výroků, jež přenáší deklarovanou jistotu premis na tvrzení výchozí. V rétorice se hojně využívá argumentace neboli zdůvodňování, čímž rozumíme proces vykonání souboru úkonů, což zahrnuje hledání souborů argumentů, které jsou platné, věrohodné a obecně uznávané. Argumentace nepůsobí pouze na rozum, ale i na celé lidské jednání, případně jednání vůbec a mohou se v ní uplatnit i tvrzení, která souvisejí s normami, city, morálkou a osobností řečníka a zároveň se dotýká individuálního myšlení, které přednesu předchází nebo ho doprovází. (Kraus, 2004, s. 36–37)

V argumentaci v monologickém projevu se rozlišují tyto části: *exordium* neboli úvod, ve kterém autor vymezí téma řeči, *narratio*, respektive vylíčení tématu, *partitio*, čímž rozumíme rozvržení tématu, *confirmatio*, což je jádro argumentace, *reprehensio* neboli vyvrácení argumentů druhé strany a *peroratio* - závěr. V dialogové argumentaci se diferencují kroky, ve kterých hovoří *proponent*, první řečový partner, následuje *oponent*, druhý řečový partner. Poté se rozlišují výsledky sporu, ve kterých se partneři rozcházejí a naopak shodují, předloží se další možná východiska a zformuluje se závěr, případně vymezení názorů jednotlivých stran. (Kraus, 2004, s. 79–80)

Řečnický projev můžeme rozdělit horizontálně na část úvodní, střední a závěrečnou. Okrajové fáze se obracejí přímo k recipientovi, oslovují jej, pomáhají porozumění obsahu a upoutávají pozornost k tématu. Často bývají formalizované, a tím pomáhají překonat

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ Jasně vyjádřené ocenění osobnosti posluchače.

počáteční rozpaky mluvího, zároveň je formalizace signálem, že projev začal. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284–292)

Dispozice neboli úmyslné rozestavění komunikátu má dva hlavní úkoly: zaručuje úplnost relevantních složek řečového projevu a vyvolává pozornost. Jednotlivé složky textu autor uspořádává přirozeným způsobem, protože se drží časového sledu, při popisu pak postupuje např. shora dolů, nebo uměle, v tomto případě je přihlíženo k určitému autorskému záměru.⁴⁸

Pro mluvený projev je velmi důležitá hierarchizace informací, recipient se musí orientovat v myšlenkovém postupu a hodnotit jednotlivé teze, které jsou mu předkládány. Dalším podstatným faktorem je uvážená dispozice tematických složek, jež vyjadřují vztahy a hodnocení. Hierarchizaci také poslouží zvukové prostředky, jako je zpomalení tempa nebo výraznější artikulace u důležitých pasáží, případně správně zvolené jazykové prostředky, v jejichž případě (zejména v agitačních projevech) autor uplatní příznakovost, která poslouží jako upozornění na označovanou skutečnost. Dalším výrazným faktorem jsou figury, což je opakování nejrůznějšího typu⁴⁹, synonymní opakování na menším úseku, paralelismus, regrese apod. Dále se v řečnickém textu mohou objevit různé složky, které jsou vnímatelné všemi smysly, hovoříme zejména o signálech optických, jako je gestikulace a mimika, jež provází mluvený projev. V tomto případě hovoříme o kódech. V odborných mluvených projevech se může objevit i obrazový doprovod ve formě tabulek, grafů, fotografií etc. (Čechová, Krčmová, Minářová, 2008, s. 284–292)

⁴⁸ Kraus, 2004, s. 81–82.

⁴⁹ Často se objevuje triáda.

3 Hiphop, Rap

Hiphopem rozumíme široký pojem, který zahrnuje všechny aktivity kolem dané subkultury, nejedná se jen o rap a rappery, ale i o DJe, beatbox, graffiti, breakdance atd.⁵⁰ Hiphopem rozumíme i určitý aktivismus, filosofii a podnikání. Pro mnohé členy této subkultury je hiphop záležitostí identity, nikoli jen volnočasovou aktivitou. (Kolářová, 2011, s. 133)

Vladimir 518 upozorňuje na pejorativní nádech současného termínu *hiphop*, jelikož jeho význam prošel poměrně velkou evolucí a mnozí interpreti se skrze něj již neidentifikují. V publikaci *Kmeny* mimo jiné hovoří o rapu, jakožto o fragmentu hiphopové kultury a o termínu, který neztratil energii.⁵¹ Pozorujeme-li transformaci významu termínu hiphop, předpokládáme i změnu v rapových textech, kterou zaznamenají jak dlouho fungující skupiny, tak i „mladá krev“.

Nelze definovat přesný vznik rapu, ale v průběhu 70. let dvacátého století se začal rozšiřovat z jižní části newyorské čtvrti Bronx. Jeho začátky byly úzce spjaty s černošskou komunitou, jíž sloužil jako nový vyjadřovací prostředek.⁵² Rap můžeme definovat jako rytmicky přednášenou recitaci do hudebního podkladu. V prvopočátcích rapu byl tento podklad také ryze černošský, jednalo se převážně o melodie v rytmu rhythm and blues nebo funky a použity byly většinou již zpopularizované písně jiných interpretů, jejichž finální podoba vznikala na gramofonu a mixážním pultu. Později se využívalo sekvencerů⁵³ a samplerů⁵⁴. Chudší část interpretů si musela vystačit s beatboxem.

Základy současného rapu můžeme spatřovat v rytmickém přednášení legend západoafrického kmene griotů nebo v tzv. work songs, což byly písně zpívané africkými otroky.⁵⁵ V roce 1981 se rap poprvé objevil v televizním pořadu *Saturday Night Live* a rozšířil tak pole svých posluchačů i o bělošskou mládež. V osmdesátých letech zasáhl všechna odvětví populární hudby a interpreti s ním pracovali jako se součástí punku, metalu, popu apod. Na konci devadesátých let se objevila první známá bělošská kapela, která míchala rap s rockem sedmdesátých let, ale nejznámějším bělošským interpretem, uznávaným i černošskou komunitou, se stal rapper Eminem.⁵⁶

⁵⁰ Hrabalík, [online].

⁵¹ Vladimir 518, 2011, s. 323–324.

⁵² Hrabalík, [online].

⁵³ Elektronický přístroj, který dokáže vytvářet a vysílat sekvence povelů, kterými lze řídit připojené zvukové generátory a vytvářet tak rytmické, melodické smyčky, případně celé skladby.

⁵⁴ Elektronický hudební nástroj, který pracuje se zvukovými vzorky, z nichž posléze vytvoří výsledný zvuk syntézou.

⁵⁵ Beránková, 2011, [online].

⁵⁶ Hrabalík, [online].

Žánr vycházející z afroamerického fenoménu se začal různými procesy adaptací šířit po celém světě a jeho poslední fází je rap v rodném jazyce interpretů. (Kolářová, 2011, s. 157)

Rapperům se často přezdívalo MC, což je zkratka oslovení „Master Of Ceremonies“, ti přednášeli daný proud slov.⁵⁷ Spolu s nimi stál na scéně beatboxer, který se o hudební doprovod postaral ústy, nebo DJ.

V moderním pojetí si rap zachovává odkaz na své afroamerické kořeny, zároveň se v něm prolínají zvuky nejen již zmíněného funku, jazzu a r'n'b, ale i dancehallu, ska a reggae, které mají k hip-hopu blízko svým vznikem, nicméně jejich tempo je pomalejší. (Kolářová, 2011, s. 134)

I v hip-hopové kultuře se rozlišuje mainstream a underground, toto rozlišení rozděluje populární interprety, kteří jsou viditelní v komerčních médiích, těžší z masivního úspěchu a tvoří mainstream, naopak undergroundem rozumíme hip-hop, který se drží kořenů, tak jak byly nastaveny v USA a komerci chápe jako zdroj úpadku stylu. (Kolářová, 2011, s. 138)

Komerční hip-hop je převážně záležitostí mužů. Ženy jsou většinou degradovány a ve videoklipech vystupují jako sexuální objekty. Z tohoto důvodu na scéně existuje jen několik málo ženských rapperek, které jsou respektované. Jedním z důvodů vysvětlujících tuto situaci je fakt, že původní konzumenti rapu byli muži, dalším důvodem je předsudek, že žena by měla spíše zpívat než rapovat. Označení ženský rap poukazuje na fakt, že to není opravdový rap, že mu chybí mužský diktát. (Kolářová, 2011, s. 150–156)

Důvodem, proč se v rapu objevují slangové a poloargotické výrazy, je úzké spojení s nejen již zmíněnou graffiti scénou, ale i drogami. Obě tyto oblasti jsou spojeny s nelegální činností, tudíž zde vyvěrá potřeba užití specifického lexika. Zároveň je to otázka příslušnosti k dané subkultuře, můžeme se domnívat, že způsob, jakým promlouvají interpreti ke svému publiku, od nich recipienti přebírají a hovoří takovým způsobem v rámci skupiny.

3.1 Rap v Čechách

Rapová subkultura se v České republice začala více rozmáhat po roce 1989, nicméně první pokusy proběhly již v první polovině osmdesátých let. Za první rapovou skladbu se považuje single *Jižák* od formace Manželé, který vznikl v roce 1984. (Kolářová, 2011, s. 130) Mezi další skupiny první generace hip-hopové české tváře, respektive mezi její předchůdce, řadíme J. A. R. a Piráty. V devadesátých letech pak vznikly čistě rapové kapely, jako jsou PSH v původní sestavě, WWW, Coltcha, 6 Polnic a skupina Chaozz. Jak jsme již zmínili, k hip-hopu

⁵⁷ Kvůli tomuto faktu je v práci zahrnuta podkapitola týkající se rétorického stylu.

neodmyslitelně patří fenomén graffiti⁵⁸, ten se rozšířil po Sametové revoluci, kdy bylo možné vyjet do zahraničí. Tento fenomén zaujal mladé lidi, kteří se s ním mohli potkat například v Berlíně, kde byla silná writerská základna.

Na graffiti společnost nahlíží dvěma cestami, jedni ho považují za vandalismus, druzí jej vnímají jako specifický druh umění. Autoři maleb a nápisů na zdech se nazývají sprejery, ale mezi sebou se označují writery. Pokud pracují ve skupinách, označují se jako členy crew. (Svobodová, Kavalová. 1999, s. 254–254) Toto označení proniklo i do rapu, kde se hudební skupiny a labely označují stejně.

Specifický slang sprejerů je částečně ovlivněn angličtinou, jelikož kult graffiti pochází z USA, ale anglické výrazy jsou počeštěné. Obecně můžeme hovořit o kombinaci českých slangových výrazů a anglických slangových výrazů. Některé výrazy můžeme označit za argotismy, jelikož slouží k utajení původního významu nejen před veřejností, ale i před policií a bezpečnostními složkami, které postihují výskyt graffiti na místech, kde nejsou malby dovoleny. (Svobodová, Kavalová, 1999, s. 254–254)

Díky spolupráci s b-boys⁵⁹ a writery⁶⁰ vznikly základy jisté scény. Na tomto základě vznikaly i hudební kluby, nicméně tato subkultura měla vždy poněkud bizarní a skandální pověst, proto takto zaměřené kluby neměly dlouhou životnost.⁶¹ Hiphop se opatrně rozšiřoval z centra, jímž rozumíme Prahu, na periferii. Toto šíření však postupovalo velmi pomalu a po celá devadesátá léta zůstávala rapovou doménou Praha.

Postupně se stal z hiphopu v Čechách fenomén, kterému se věnuje mnoho serverů komentujících současné dění na české scéně, od roku 2001 vychází tištěný hiphopový magazín *Bbarák*, v Hradci Králové se každoročně od roku 2002 koná *HipHop Kemp*, kde pravidelně vystupují umělci nejen z české, ale i světové scény. Na Stream.cz existuje hiphopový pořad *Urbanweek*, který sleduje novinky z české a slovenské scény. Od roku 2003 je hiphop součástí uměleckých kategorií v hudebním ocenění *Anděl*.

⁵⁸Graffiti je druh výtvarného umění, nanášeného většinou sprejem, případně fixem, které se objevuje ve veřejném prostoru.

⁵⁹Tanečníci breakdance.

⁶⁰Sprejeři.

⁶¹Vladimir 518, 2011, s. 324.

V následujících kapitolách jsou představeni jednotliví interpreti, jejichž texty jsou v této práci analyzovány⁶². Informace o nich jsou zpracovány z jejich oficiálních webových stránek⁶³, jejich oficiálních facebookových profilů a z časopisu Refresher⁶⁴.

3.2 PSH

Hip-hopová formace PSH neboli Peneři Strýčka Homboje funguje již od devadesátých let dvacátého století. Zakladatelem formace je rapper Orion, nazývaný také Miki Vorel, Papa Vorel, Mitch Bjukenen, vlastním jménem Michal Opletal, který spolu s DJem Shitnessem alias Ondřejem Čihákem nahrál na začátku devadesátých let dvě kazety s názvy *Peneřina Těžká Dřina* a *Párátka Adventní Expresivní Lyrici*. Debutové album s Vladimírem 518 a DJem Richardem s názvem *Repertoár* vydali v roce 2001 a v roce 2004 DJe Richarda nahradil DJ Mike Trafik, který v kapele působí dodnes. V roce 2006 PSH vydali desku *Rap 'n' Roll* a v roce 2010 oznámili, že ukončují kariéru s deskou *Epilog*. To byl však pouze reklamní trik a snaha oživit rapovou scénu. Trojice funguje dál, i přes fakt, že od té doby nevyšlo žádné nové CD pod hlavičkou PSH.

Orion se sám označuje za nejstaršího českého rappera⁶⁵, spolupracuje s mnoha kolegy z hip-hopové scény, ale zároveň odmítá spojení s velkými společnostmi, které by mohly způsobit ztrátu jeho identity. Vladimír 518 v projektu kmeny říká: „že napsal vlastní pravidla, podle kterých žije“.⁶⁶Ve svých textech se odmítavě staví proti rasismu, násilí a komerci. Jeho sólová alba jsou *Teritorium I* (2003), *Teritorium II* (2005), *Teritorium Remixy* (2007), *Děj se vůle zboží* (2013), *Noční vidění* (2014).

Vladimír 518, vlastním jménem Vladimír Brož, také používá nick X-Kmen. Je známý nejen díky svému působení v PSH a svým samostatným rapovým projektům, ale věnuje se i graffiti, tvorbě komiksů a ilustracím knih. V posledních deseti letech se věnuje městským, zejména pražským subkulturám a spolu s členy formace WWW vytvořili audiovizuální projekt *SPAM*⁶⁷. Vladimír 518 spolupracoval s mnoha interprety, kteří nejsou součástí rapové kultury, například se skupinou Monkey Business, Michalem Kocábem, Terezou Černochovou, Jiřím

⁶² DJ Wich není autorem textu, ale je to jeden z nejvýraznějších producentů na české scéně a na některých textech spolupracoval, proto jsme uznali za vhodné ho do této práce zařadit.

⁶³ Čerpali jsme zejména z oficiálních stránek labelu Big Boss a Hypno 808, dále jsme využili webové stránky skupiny Prago Union.

⁶⁴ Internetový časopis Refresher, [online].

⁶⁵ Je narozený v roce 1976.

⁶⁶ Kmeny. TV 3/16: RAP, 2015, [online].

⁶⁷ Jedná se o živé obrazy skládané z těl tanečníků, podkreslené autentickou hudbou a podtržené divadelní atmosférou. Hlavním tématem projektu je smrt a koloběh života.

Kornem atd. Je mimo jiné spoluautorem již zmíněné publikace *Kmeny* (2011) a *Kmeny 0* (2013). Ve spolupráci s Českou televizí byly *Kmeny* převedeny do šestnáctidílné televizní dokumentární série.⁶⁸ Jeho sólová alba jsou *Gorila vs. Architekt* (2008), *Flashback* (2012), *Idiot* (2013).

3.3 Ostatní interpreti

3.3.1 Manželé

První rapovou formaci v nynější době tvoří šest stálých členů, jedním z nich je zakladatel skupiny Lesík Hajdovský, netypickým prvkem je, že rappery doprovází živá muzika a nikoliv DJ. Skupina vznikla v Praze v roce 1982 a tvořili ji dva manželské páry, Lesíkovi a Gärtnerovi, od toho je také odvozen jejich název. Jejich stylové zaměření ovšem směřovalo více k rocku a folkrocku. V roce 1984 vydali rapovou kazetu a v roce 2010 jim vyšlo CD *Napodzim*.

3.3.2 Chaozz

Pětičlenná skupina, která byla založena v roce 1995, se díky videoklipu, který se objevil v hudebních televizních magazínech *Medúza* a *Eso*, stala rychle populární. Chaozz patřili mezi první komerční rapové seskupení, které se dostalo do povědomí širšího kruhu posluchačů. Skupinu tvořili rappeři Deph, Bass, Fugaz a Rusty, spolu s DJem Smogem. První CD se jménem *A nastal Chaozz* vyšlo v roce 1996. Od roku 2002 má skupina pauzu a její návrat se nepředpokládá. Deph si změnil jméno na Kato a působí ve formaci Prago Union.

3.3.3 Prago Union

Pražská hiphopová skupina založená v roce 2002 frontmanem Katem, známým z kapely Chaozz (tehdy působícím pod nickem Deph, viz výše) a jeho kolegou z téže skupiny DJem Skuplou. Ve svých počátcích spolupracovali s DJem Buffem a rapperem Dědkem. Momentálně kapela působí ve složení Kato a DJ Maro. Jejich CD jsou *HDP* (2005), *Dezorient Express* (2010) a *V barvách* (2011), *Vážná hudba* (2013), *Odložené chlebičky/ Free Bonus* (2013), *Smrt žije* (2016), *MTRNM IV/Free Bonus* (2016).⁶⁹ Jejich frontman je mimo jiné známý tím, že rapoval téměř bez zubů, což je znatelné zejména ze záznamů živých vystoupení, nicméně to nečiní posluchači problém s porozuměním textu.

⁶⁸ Oficiální webové stránky labelu Big Boss.

⁶⁹ Oficiální webové stránky interpreta.

3.3.4 Hugo Toxxx

Rapper, který se jmenuje vlastním jménem Jan Daněk, používá také nicky Hack, Hacker. Byl nedílnou součástí dua Supercrooo⁷⁰, které vzniklo v roce 2004. Jeden čas spolupracoval s labelem Big Boss, ale v současné době patří k labelu Hypno 808, který založil. Sólově vydal zatím pět CD s názvy *Rok psa* (2008), *Legální drogy* (2011), *Illegální kecy* (2011), *Bauch Money* (2012)⁷¹, *Tra\$h Rap* (2014)⁷² a v současné době očekáváme desku novou. Hudba Huga Toxxx je na naší scéně poněkud neobvyklá, Toxxx je originální ve volbě výrazů, ale jeho fanoušci jeho explicitnímu vyjadřování rozumí. Posluchač může zaznamenat velké množství inovátorských neologismů, které se víceméně dotýkají užívání lehkých drog.

3.3.5 James Cole

James Cole, vlastním jménem Daniel Ďurech, je známý také jako Kapitán Láska, Phat, Koule, Don Koulion apod. Na české scéně se pohybuje od devadesátých let, kdy s Hugo Toxxxem (viz výše) založili K. O. Kru, jež se posléze modifikovala na skupinu Supercrooo. Nyní patří mezi nejaktivnější a díky svým alternativním cestám tvorby také k nejoriginálnějším MCs na tuzemském poli. Sám svoji poslední tvorbu definuje jako postmodernu. Od roku 2007 vydával pod labelem Big boss, nicméně v polovině roku 2017 label opouští, kvůli interním neshodám. Jeho první sólové CD vyšlo v roce 2002 pod názvem *Frekvence P.H.A.T.*, dále pak vyšla alba *James Cole je Kapitán Láska* (2009), *Halucinace ze třetího patra* (2010), *Moby Dick* (2013), *Orpheus* (2016). James Cole je také součástí projektu Orikoule, což je spojení jeho osoby a rappera Oriona. Mimo jiné je také jedním z tvůrců filmu *Česká RAPublika*. V současné době očekáváme desku *Stanley Kuffenheim*, nicméně zatím není známo, pod jakým labelem vyjde.

3.3.6 LA4

Rapper LA4 (neboli LAVOR), vlastním jménem Martin Lasky, je spojený s formací Indy a Wich, ale od roku 2007 se vydal na sólovou dráhu. Další kapelou, s níž bylo jeho jméno spojováno, je formace PSH. Dlouhodobě spolupracoval s labelem Big Boss, ale podobně jako James Cole v roce 2017 label opouští. Na scéně nejprve působil jako writer. Jeho debutové album nese název *Panoptikum*, dále mu vyšla alba *Gyzmo* (2010) a *Panorama* (2014). Kromě rapu se věnuje také grafice, v roce 2015 uspořádal výstavu vinyl toys.

⁷⁰ Předcházela mu skupina K.O. kru která vznikla 1998 a tvořili ho oba členové Supercrooo.

⁷¹ Získal za něj hudební cenu Anděl.

⁷² Oficiální stránky labelu Big Boss.

3.3.7 DJ Wich

Wich patří mezi nejpopulárnější DJe v České republice a jeho hudba zazněla na všech zásadních deskách, které na tuzemské scéně vyšly. Spolu s rapperem Indym tvořili rapovou dvojici působící v letech 1998–2006. Největší společný úspěch zaznamenala jejich deska z roku 2002 s názvem *My 3*, na tomto CD se podílel také již zmíněný rapper LA4. DJ Wich, vlastním jménem Tomáš Pechlák, také uspěl jako producent. Spolupracuje nejen s českými a slovenskými interprety, ale i se zahraničními hvězdami, jako je třeba Promoe ze švédské formace Looptrop nebo Lil Wayne, Krupt apod. Spolu s Vladimírem 518 vytvořili hudbu k filmům *Gympl* a *Vejška* z prostředí graffiti scény. Wich získal několik cenu Anděl a v roce 2013 měl jeho Youtube kanál v rámci České republiky nejvíce odběratelů v kategorii hudba.

4 Metodologie

V následující části práce se soustředíme na lingvistické analýzy konkrétních rapových textů vzniklých v letech 1993–2017 a jednoho textu staršího – vzniklého v roce 1986. Práce se soustředí zejména na formaci PSH, která na scéně hiphopové subkultury působí nejdéle, a proto je jí přizpůsobeno i časové rozmezí. Vycházíme tedy z období, v němž analyzované texty skupiny PSH vznikaly. Pro komplexní uchopení dané problematiky jsou analyzovány i texty jiných interpretů, kteří jsou představeni v teoretické části práce. Mezi tyto interprety jsme nezařadili komerční zpěváky, kteří kombinují zpěv s rapem, a texty, které spadají pod subžánr horrorcore.

Některé z rapových textů se objevují v psané podobě na oficiálních webových stránkách, nicméně některé jsou zachyceny pouze v audio podobě. Tyto texty jsme se pak snažili co nejautentičtěji zaznamenat do psané podoby. Vzhledem k tomu, že se jedná o texty mluvené, některé rysy při poslechu nebyly zcela jednoznačně slyšitelné. Například protetické *v-* jsme do analýzy zařadili pouze u textů, v nichž bylo jasně zdůrazněné.

Jak již bylo zmíněno v úvodní části práce, nashromážděný materiál je zkoumán v jednotlivých rovinách jazyka, tedy v rovině foneticko-fonologické, morfologické, syntaktické a lexikální. Největší důraz je kladen na rovinu lexikální, jelikož předpokládáme, že se zde vyskytuje nejvíce charakteristických prvků pro rapové texty a slang této subkultury. Při analýze jsou zaznamenány i některé jevy, které charakterově spadají do slovo tvorby a které se v rapových textech opakovaly, vzhledem k jejich povaze jsme je zařadili do kapitoly *Morfologická stránka rapových textů*.

Cílem následujících analýz je vymezit a porovnat stav jazyka užívaného v rapových textech. Pokusíme se poukázat na rozdíly, které se objevují nejen mezi jednotlivými interprety, ale i na ty jevy, které se měnily v průběhu dvaceti čtyř let.

Jednotlivé texty, na nichž je proveden rozbor, byly selektovány nejen dle popularity písní, ale i dle výskytu jednotlivých prvků a v potaz byla brána i jednotlivá období, ve kterých texty vznikaly. Některé texty jsou přepisem zvukového záznamu, některé byly zachyceny v grafické podobě jako součást oficiálních alb.

V rámci lexikálních analýz zmiňujeme jednotlivé příklady vícekrát, jelikož některé se pohybují na hranici několika jevů (např. vulgarismu a dysfemismu).

Základní literatura, se kterou pracujeme, jsou stylistické příručky: *Současná stylistika* od M. Čechové, M. Krčmové a E. Minářové, *Česká stylistika* od J.V. Bečky. Poznatky z těchto příruček jsou dále využity při analýzách. Také jsou využity publikace *Mluvený text a jeho*

syntaktická výstavba od O. Müllerové, *Slovník nespisovné češtiny* od J. Huga, *Akademická příručka českého jazyka* od M. Pravdové a I. Svobodové a *Úvod do české lexikologie* od L. Pokorného. Dále byla využita *Internetová jazykové příručky ÚJČ ČR AV*. Některé výrazy byly konzultovány v rámci dané subkultury s jejími členy.

5 Analýzy jednotlivých textů

5.1 Jižák

Interpret: Manželé

Rok vydání: 1984

V textu s názvem Jižák, jenž je považován za první český rapový text, se vyskytuje velké množství pejorativ, jedná se například o verbum *naval* (navalit – vrátit), dále pak o substantiva *prachy* (peníze) a *žváro* (cigareta). Naopak vulgarismy, které jsou v následujících analýzovaných textech časté, se zde prakticky neobjevují, kromě jedné výjimky, kterou je oslovení *vole*, které bylo populární zejména v 80. letech.

Dalším prvkem charakteristickým pro rap jsou anglicismy, které se zde taktéž téměř nevyskytují, registrujeme zde pouze anglické slovo *really*⁷³. Můžeme předpokládat, že tento fakt souvisí s datem vzniku písně, jelikož před rokem 1989 nebylo zvykem používat anglicismy.

V textu se objevuje hra s jazykem a s ní spojené opakování slov v jednom úseku, např. užití výrazu *beton* (*beton je tady a beton je i tam*) odkazuje na betonové sídliště Jižní předměstí a zároveň slouží jako ujištění, že je vše *na beton* (*je to na beton – je to jasné, samozřejmě*). Podobný je i příklad se slovem *víno*, autoři textu především poukazují na fakt, že to byl *mejdán jako víno* (vynikající) a zároveň dodávají, že vypili *asi dvacet litrů vína*.

Pro poezii i texty písní ostatních žánrů je příznačné opakování, zejména opakování refrénu (*Jó Jižák. Jižák město snů a my žijem tu už spoustu dnů; beton je tady a beton je i tam, všechno je na beton a každé fandí nám.*), interpreti často opakují jednotlivá slova tak, aby se zde projevila jistá soudržnost s hudbou (*leze sem, jó leze sem*).

Pro rapové texty jsou typické slangové výrazy a ani u toho textu nejsou vynechány. Kromě výrazů, které nepotřebují bližší vysvětlení, jelikož patří mezi obecněčeské výrazy (*prachy*, *kanec*, *facha*), se objevují i slova, jejichž užívání je opodstatněno historickým původem (*pětka*) nebo slova méně užívaná (*riksle*⁷⁴). Dalšími slangovými výrazy, které se v textu objevují, jsou *šrajtofle* (peněženka), *držet páku* (držet spolu), *na beton*, *kápo* (vedoucí, šéf), *lapák* (vězení), *kus* (pěkná dívka), *být hotový* (být opilý). Mezi argotismy jsme řadíme dva výrazy, které odpovídají vězeňskému argotu, prvním z nich je výraz *kuň*, který mohl

⁷³ Really (příslowce) – Opravdu, vlastně, doopravdy.

⁷⁴ Slovní hříčka, autoři mohli myslet druh kalhot, ale jelikož další rým končí na výraz *v piksle*, je pravděpodobnější, že použili tento tvar, protože je součástí slovní hříčky *riksle – lejna v piksle*.

poukazovat na nemajetného vězně, druhé je slovní spojení *udělat samošku*, což přeneseně znamená vykrást obchod, přičemž se sloveso *udělat* se může vztahovat na jakýkoliv podnik.

Co se týče zastoupení slovních druhů, v největším množství se vyskytují substantiva a verba. Dále si můžeme všimnout častého výskytu adverbíí, zejména časových (*brzo, minule, vždycky*) a místních (*tu, sem, tam*). Naopak adjektiva se zde vyskytují ve velmi malém množství, v celém textu se jich objevuje pouze pět. Stejně tak se v textu nevyskytuje velké množství partikulí a interjekcí. U konjunkcí si můžeme povšimnout častého opakování parataktických slučovacích spojek *a* a *i*, hypotaktické spojky *že* a ojedinělý je výskyt parataktické odporovací spojky *ale*. Je nutné dodat, že většina vět je připojena juxtapozicí.

Střídání mluvčích v rámci jednoho úseku zapříčiňuje, že text působí jako dialog i monolog. V textu se lze setkat s druhem všech základních časů – přezens, perfektum a futurum (budoucí čas se vyskytuje pouze jednou, a to ve zmínce o návratu jednoho člena z vězení), nejčastěji se vyskytuje přítomný čas a také je častý výskyt infinitivu jako popisu činnosti (*nachlastat se, sbalit*). Také se zde objevuje nespisovné verbum *tumáš*, což je spojení příslovce *tady* a slovesa *máš* do jednoho tvaru.

Skladba *Jižák* se na internetu vyskytuje v neoficiálním přepisu a zároveň i v několika zvukových podobách (první a druhá nahrávka od skupiny Manželé z let 1986 a 1991 a předělávka od skupiny PSH z roku 1998).

V textu se objevují výpovědi větné (*My tu žijem na Jižáku, kluci, co spolu drží páku*) i nevětné, tzv. větné ekvivalenty (*Jó Jižák, Jižák město snů.*) Největší množství větných výpovědí je tvořeno z vět dvojčlenných, což udává délky jednotlivých veršů, které jsou vedle sebe zasazeny tak, aby spolukorespondovaly a utvářely text, který se rýmuje.

Soustředíme-li se na výpovědní formu, můžeme si povšimnout, že jsou v textu zastoupeny v největší míře věty oznamovací, zároveň se zde objevuje jedna věta tázací (*Kolik máš?*) a několik vět s komunikační funkcí výzvovou (*Tak hele vole hod' sem žváro*).

V textu se objevuje parcelace výpovědi, tzn. zvuková segmentace, např. *Jo a honem taky naval prachy. Kolik máš? samošku uděláme – jíst se musí.* Dále je možné si všimnout velkého množství elips (*mám jen jedno; uměj to prý; dělají to od malička*). Vokativ (*Jendo*) je spojen s citoslovcem *hej* a nachází se ve funkci upozorňovacího signálu. Tento signál se vyskytuje i na začátku textu, autoři zde zvolili spojení citoslovce, zájmena a příslovce (*Hej ty tam*).

5.2 Hipík's rap

Autor: PSH

Rok vydání 1993

První termín v názvu *Hipík's rap* je kombinací českého slangového výrazu *hipík* (vyznavač stylu hippies, volnomyšlenkář) ve spojení s aspostrfem 's, který se v angličtině používá při tvoření přivlastňovacího adjektiva. Hned v úvodu si můžeme povšimnout jasného odkazu k prvnímu analyzovanému textu s názvem *Jižák*, a to nejen při použití obměněného refrénu (*Hipík je tady, hipík je i tam...*), ale i u výčtu zdomácnělých forem jmen účastníků, kterých se text týká.

Poměrně neobvyklý slangový výraz je ženský ekvivalent pro termín *hipík*, a to je termín *hipoňka*, který se nevyskytuje v povědomí příslušníků k této subkultuře ani ve *Slovníku nespisovné češtiny*. Stejně jako ve skladbě *Jižák* se v textu objevuje odkaz na komerčního umělce, interpret zmiňuje Jiřího Korna a jeho tehdejší ženu Kateřinu, u kterých používá zdomácnělé formy křestních jmen (*Jirka, Kačenka*). Interpreti odkazují kromě osob i na existující místa v Praze, kromě hlavního města se v textu objevuje i Lennonova zeď, Kampa a Čertovka.

Kromě opakování prvního a posledního úseku se v písni vyskytuje i opakování jednotlivých slov (*po smrti z tebe zbude Kytka. Kytka?*), případně celých větných úseků (*Co tam hledá? Co tam hledá? Von se odbejt nedá. Co tam hledá? Co tam hledá? Von se odbejt nedá.*)

Text obsahuje velké množství dysfemismů např. *flákat, čmárat, vytrhnou*, několik slangových výrazů pro drogy (*herákem, koksem, trávu*). Můžeme si všimnout i užití univerbizace u termínu *zvonny*, což je běžně užívaný termín pro kalhoty, jejichž nohavice se od kolen dolů rozšiřují (tzv. zvonové kalhoty). Mimo názvu *Hipík's rap* se v textu objevuje anglický výraz *dick* (vulgární označení pro pánské přirození), tento výraz pak autor v textu vyskloňoval po vzoru českého deklinačního systému (2.p. – *dicka*), dále se vyskytuje anglicismus *graffiti* a výraz *hippishake* (shake – angl. vrtět, třást), který může označovat hippie tanec. Vulgarismus *stříká* odkazuje k ejakulaci.

V textu jsou zastoupeny všechny slovní druhy, nejčastěji se zde vyskytují substantiva, pronomina, adverbia a verba. Ze substantiv jsou výrazná zejména opakující se vlastní jména, která se zde objevují jak ve formě zdomácnělé (*Zdenda, Venda*), tak i v klasické formě (*Marcela, Petra*). Často se v textech vyskytují přísudky jmenné se sponou. Adverbia, jež se v textu objevují, se neopakují v takové míře jako v textu předešlém, nicméně i v této písni se

nejvíce vyskytují příslovce místní. Pronomina jsou nejvíce zastoupena zájmeny osobními. Pro rapová díla je typické i použití citoslovcí, zde jsou použity různorodé interjekce vyjadřující smích (*chachá, haha, che*), interjekce užívané v klasickém hovoru (*nojó, jéžiš*) a specifické citoslovce *migrymigry*, které se objevuje pouze v tomto textu.

Výpovědi jsou zde větne (*Kdyby tam radši udělali pořádný graffiti, byla by aspoň něká sranda*) i nevětne, mezi ně řadíme i jednoslovná zvolání (*Kytka?*) a citoslovce (*tojó*). Výpovědi jsou za sebou nejčastěji řazeny tak, aby tvořily rým. Nejčastěji se v textu objevují oznamovací věty, ale vyskytuje se zde i několik vět tázacích (*Co tam hledá?*).

Také lze v tomto textu postřehnout jisté obecněčeské hláskoslovné rysy, jako je užití protetického *v-* (*von, vod, volizovala, voni*), změna *-é* v *-ý* (*pořádný*), diftongizace *-ý* v *-ej* (*samejma, odbejt, prej*). Také zde registrujeme zkrácení zájmena nějaký do tvaru *ňáký* a tvar sloves čtvrté a páté třídy ve třetí osobě plurálu zakončený na *-ej/aj* (*válej, flákaj*).

5.3 Z prdele klika

Autor: Chaozz

Album: Zprdeleklika

Rok vydání: 1996

Tento text má formu příběhu, což není v rapových textech z této doby úplně obvyklé. Častěji se setkáváme s texty, které reagují na současné dění, případně komentují různé situace. Zde si všímáme klasického příběhu, který má úvod, zápletku a finální rozuzlení.

Ve zkratce sledujeme příběh interpreta, který se vrací v noci domů, a je svědkem vraždy. „Hlavní hrdina“ vyruší útočníky a poté se ubrání jejich útokům, ve chvíli, kdy konstatuje, že měl štěstí (z prdele kliku), je zastřelen policií. Na tomto konkrétním příkladu se nám potvrzuje tvrzení, že tato subkultura „bojuje“ proti Policii České republiky a nesouhlasí s některými jejími zásahy (*poldové by je stejně nechytli, a i kdyby soudci by je klasicky pustili*).

V lexikální rovině registrujeme dysfemismy, jako jsou například výrazy *chlápek, prachy, podělanej, baráku*. Objevují se zde běžně užívané a průhledné slangové výrazy, jako je například substantivum *pařba* ale i výrazy s pejorativním nádechem (*fízl* – policista). Ve slově *devítka* registrujeme prvek univerbizace, jelikož označuje zbraň devítimilimetrové ráže. Lexém *schíza* je modifikací slova schizofrenie a je srovnatelný s výrazem *stíha*, který v tomto případě označuje duševní vyšinutí. I v tomto textu se objevuje odkaz na interpreta (*jako že se jmenuju Deph*), nicméně se zde neobjevují další odkazy na jiné osoby a místa, kromě adjektiva *pražským*, které charakterizuje místo, v němž se děj textu odehrává.

Povšimnout si můžeme i anglických výrazů, jako jsou *gangster* a *baby* a španělské fráze *hasta la vista* (to je život). I v tomto textu se objevují vulgarismy: *kurva*, *zkurvenej*, *průser*, *z prdele*. Výraz *z prdele* je součástí názvu i refrénu a v textu se několikrát opakuje. Poměrně neobvyklý jev je užití archaismu, v tomto textu registrujeme jediný příklad u verba *třímat*.

Sousloví *z prdele klika* (název i refrén) se v hovorové češtině vyskytuje poměrně často, stejně jako frazémy *vyřídít rychle a stručně*; *díru v hlavě*; *hodil jsem rybu k zemi*; *hodil jsem tam tygra*. Poslední dva zmíněné frazémy charakterizují pád na zem (ať již plánovaný, či nikoliv), zajímavé je užití stejného slovesa *hodit* ve spojení s výrazem označujícím zvíře. Mezi další frazémy, které se v daném textu vyskytují, patří například rčení *pozdě bycha honit*, případně ustálené slovní spojení *nemá cenu*, *srdce mi stojí*, *vstávaly mi vlasy* apod. Také lze zaregistrovat užití básnického prostředku metafory (*deset očí na mě padlo*).

V tomto textu zaznamenáváme přítomnost interjekcí, ať už je to imitace výstřelu (*prásk*), pádu (*bum*), nabití zbraně (*klik klak*) nebo popěvek (*padadadej*). Taktéž se zde objevuje zakletí *sakra* a *kurva* a výstražné citoslovce *bacha*.

Dále se v textu vyskytuje modifikace zájmena nějaký (*ňáký*) a další obecněčeské rysy jako je změna *-ý* v *-ej* (*podělanej*, *zkurvenej*), úžení *-é* v *-ý* (*čtvrtýho*, *nýst*), protetické *v-* (*vakno*, *von*) a přičestí minulé bez koncového *-l* (*zakop*, *rozplác*, *moh*). Dále registrujeme chybu ve shodě podmětu s přísudkem u spojení *světla prozářily*.

V úvodní části textu registrujeme dialog v podobě přímé řeči mezi vrahy a jejich obětí, který vypravěč interpretuje („*Ne ne prosím, nechte mě žít, já chtěl ty prachy vrátit, a ne díru v hlavě mít.*“; „*Porušil si pravidla, to přece nejde, teď musíš nýst následky, ty podělanej šmejde.*“; „*Ne ne*“; „*A teď už problém není.*“).

5.4 Hej Lidi

Autor: Chaozz

Album: A nastal chaozz

Rok vydání: 1996

Skupina Chaozz patřila mezi průkopníky hiphopového žánru v České republice, populární byli v 90. letech minulého století a tento fakt se odráží i na lexikální stránce jejich textů. Rozdíl v lexiku tehdejší a současnou můžeme zaregistrovat například u výrazu *mikrofon*, který se objevuje v této české podobě, stejně tak tuto podobu registrujeme i v textu *Penerský dezert* od skupiny PSH z roku 2000. V mladších textech spíše spatřujeme anglickou modifikaci tohoto výrazu ve tvaru *mike*. Stejně tak se v mladších textech zřídka objevuje termín *hiphop* vzhledem

k jeho pejorativnímu a komerčnímu nádechu, který zmiňuje Vladimír 518 v publikaci *Kmeny*, nicméně zde se vyskytuje hned několikrát.

Dalším úkazem, který odpovídá datu vzniku textu, je poměrně nízký počet anglicismů, objevuje se zde již zmíněný termín *hiphop*, a již zdomácnělá slova jako *party* a *fit*. Naopak si můžeme všimnout nadměrného množství vulgarismů (*vole*, *seru*, *svině*, *sračky*, *do prdele*, *hovno*, *píčuješ*, *kurva*), kromě nich registrujeme i množství expresivních výrazů (*prase*, *žrát*) a dysfemismů (*čumí*, *prudí*, *bednu*). Pro interprety Chaozzu je typické oslovení sama sebe výrazem *hlavo*, který se v tomto textu vykytuje hned dvakrát. Slangový výraz *raketák* je synonymem k výrazu *frajer* a je spojeno s postavou Buzze Raketáka z filmu *Toy Story*.

V analyzované písni registrujeme několik odkazů na devadesátá léta minulého století. V první sloce Deph hovoří o Šmoulech, tehdejší populární dětské skupině. Explicitně tato skupina zmíněna není, ale lze dle jistých znaků rozeznat, že jde právě o ně, ať už se jedná o odkazy na jejich písně (*v koutku žumpy*, *branej den*, *v poli nežiju*) nebo jejich barvu (*modrá svině*). Kromě nich interpreti také hovoří o Karlu Gottovi a jeho písni *Když muž se ženou snídá* (*Já jsem raketák, kterej rád holky líbá, ne Karel Gott, kterej s nima jenom snídá*) a zmiňují i píseň *Ked' přide láska*. Ve druhé sloce rapper Rusty hovoří o pořadu *S politiky netančím*, ve třetí sloce rapper Fugaz zmiňuje i dětský pořad *Jů a Hele*.

V úvodu každé sloky začínají jednotliví interpreti otázkou *Hej, lidi, lidi, vo co jde?* a následně se představují svými přezdívkami, jednotlivé začátky slok tedy vypadají obdobně (*Hej lidi, lidi, vo co jde? Ted' je tu Deph/Rusty/Fugaz/Ba2s a ten to rozjede!*). Opakující se refrén má pak podobnou formu: *Hej, lidi, lidi, vo co jde? Ted' je tu Chaozz a ten to rozjede. Hej! Hej! Hej! Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě, pro lidi, co chápou*. Tento refrén se vyskytuje na začátku, mezi jednotlivými slokami a na konci písně. Opakování se objevuje v toku textu, což je pro rapové texty charakteristické, v některých případech se tento jev objevuje kvůli správnému fungování rýmu, nicméně v tomto textu se tento jev objevuje pro zdůraznění průběhu činnosti (*čumí a čumí; prudí a prudí*).

Opět je zde patrná hra s jazykem, například ve třetí sloce interpret vysloví větu *hudba je hudba*, poté posluchače upozorní, že ji zopakuje pozpátku a následně tak učiní (*Oči nejsou uši, ale hudba je hudba, chceš-li, řeknu ti to pozpátku, hlavo. Abduh ej abduh, já jsem Fugaz, hod' si provaz.*)

Autoři také využívají metafory a přirovnání, nicméně ne v takovém množství, jako jsme jich schopni zaregistrovat například u Vladimíra 518, například rapper Rusty přirovnává svoji řeč k ČTK (*jazyk ostrej a rychlej jako ČTK*), všimnout si můžeme i ustálených spojení,

jako jsou sousloví *hod' si provaz; co se do vás vejde*. Také se zde objevuje popírání informace, která byla řečena (*Už toho mám dost. Né, nemám toho dost.*).

I v tomto textu registrujeme jisté množství užitých citoslovcí, objevuje se zde výraz *howgh*, což je také indiánský pozdrav, interjekce *haha, aha, né*, které se objevují běžně i v jiných rapových písních, kontaktní citoslovce *hej*, které se vyskytuje v názvu, na počátku každé sloky a v refrénu. Tyto faktory zajišťují, že je to nejčastěji používaný slovní druh v tomto textu.

Nejvýraznějším prvkem, charakteristickým pro obecnou češtinu, který se v textu objevuje je protetické *v-*, které se v textu několikrát objevuje v refrénu (*Hej lidi, lidi, vo co tady jde?*), dalšími obecněčeskými prvky, se kterými se v textu setkáváme je změna *-é* v *-ý* (*tlustý*), diftongizace *-ý* v *-ej*, která se objevuje na konci adjektiv (*ostřej, rychlej*) a uprostřed slovesa být (*bejt*). Taktéž jsou zde použita substantiva s příponou *-ák* (*šopák, raketák*). U výrazu *šopák* se projevuje prvek univerbizace.

5.5 Penerský dezert

Interpret: PSH

Rok vydání: 2000

Album: East Side Unia 2.

Text *Penerský dezert* z roku 2000 se stal populárním singlem hned po vydání alba. Interpreti v něm uvádějí recipienta do kontextu situace na české rapové scéně. Taktéž si můžeme povšimnout slovního útoku na ultrapravicové stoupence, jenž je typický nejen pro rapovou subkulturu, a který se objevuje i dalších rapových textech.

Po lexikální stránce text obsahuje značné množství dysfemismů a vulgarismů. Oslovení *ty sráči* se opakuje v refrénu, dále autoři titulují posluchače, který má naivní představu o hip-hopu, anglickým výrazem *toy*, což v překladu znamená hračka a často se tak oslovují nováčci a nezkušení lidé, které dále také označují výrazem *tyfel*. Tohoto posluchače interpret častuje výrazem *magor*, což je běžně užívaná nadávka v rámci subkultury, stejně jako oslovení *vole*. V rámci oslovení se zde objevuje několik deminutiv s podobným významem *chlapče* a *synku*, což můžeme chápat jako ironizaci v rámci kontextu. Vladimír 518 v koncové části písně tituluje svého kolegu použitím zkráceniny jeho uměleckého jména *Orion – Ori*, Orion pak zmiňuje bývalého člena Richarda.

V ženském rodě se objevuje vulgarismus *kurva*, který běžně označuje prostitutku, případně promiskuitní ženu, zde se však objevuje jako zaklení, které má funkci zdůrazňovací

a výraz *děvky*, který v kontextu doopravdy označuje prostitutky. Další použití vulgarismů souvisí s ultrapravicovými extremisty, jež autoři označují jako *prasata* a titulují je adjektivem *zasraný*. Pro pravicové extremisty se napříč slangem užívá jednotný titul *nácek*. Verbum *mrdá* má také v závislosti na kontextu několik významů, v tomto textu je jeho význam totožný se slovesem *vykašlat se* na něco.

V písni se mimo výrazu *toy* objevují i další anglicismy a anglické výrazy, většina jich je technického rázu a souvisí s hudbou, patří mezi ně slova *mikro* a *mikron* označující mikrofon, dále *gramo* (gramofonová deska), *1020 technics* (značka gramofonu), *skratčujem* (*scratching* – manipulace s gramofonovou deskou tak, aby vydávala charakteristický zvuk) a *beaty*, *rap*, *hiphop*. Dále se zde objevují výrazy jako *boheman* (Čech), *ghetto* apod. Poměrně zajímavé je užití výrazu *od Meka*, což je zkrácené označení fastfoodového řetězce McDonald's, a termínu *štýlo*, což je modifikace substantiva styl. Dalším slovem, které má původ v cizím jazyce, je termín *kvéry* pocházející z němčiny, jenž označuje zbraň.

Dysfemismy jako *hul*, *žvára*, *zevlovat* nebo *prachy* jsou typické pro obecnou češtinu. Slangové spojení *pálíme čerty* se používá jako termín pro kouření marihuany, přičemž *čert* označuje větší typ ubaleného jointu. Slangový výraz *typů* je augmentativum od slova *týpek* a označuje mladé muže.

V textu se objevuje opakování refrénu (*Dáme vám vychutnat penerský dezert. Je sladší než taštička vod Meka, ty sráči*), pasáže v závěrečné sloce textu (*jak to máš rád – my víme, co máme hrát*) a jednotlivá slova v toku textu (*PSH rýmujem, rýmujem / tak dál my dva rap, rap rýmujem, to znáš*). Recipient může také postřehnout několik zvolání, např. užití anglického výrazu *hardcore*, které je použito tak, aby vznikl rým *hardcore – magor*.

Autoři v textu využívají básnické prostředky, např. metaforu (*penerský dezert*), hyperbolu (*zahnilejch mrtvejch dní*) a synekdochu (*v paneláku bydlím*). V úvodní části textu se objevuje básnická konstrukce *nesedej si v klid*.

V této písni tvoří opět největší podíl verba v první osobě plurálu a substantiva, oproti ostatním textům zde není takový výskyt pronomin a adverbíí, naopak můžeme zaregistrovat více adjektiv. Objevují se zde opět interjekce, většinou jsou umístěna tak, aby vyplnila prázdná místa v textu.

Největší podíl tvoří oznamovací věty různých délek, u Vladimira 518 se kvůli rychlé kadenci jeho řeči tyto věty mohou spojovat v jednu větu dlouhou. U některých vět si můžeme povšimnout absence verba (*já za svý slova, za sebe, do boje*), tedy elipsy. V textu se objevují různé typy souvětí. Souřadná souvětí, jež se v textu objevují, jsou nejčastěji v poměru slučovacím a jsou spojena spojkou *a* (*Je z Vršovic a má gramofon 1210 technics.; A jak jsme*

dobrý a jsme bílý.; Já jsem Orion a mam mikrofon ve svý ruce a je líný). Dále se zde objevují souřadná souvětí spojená juxta pozicí (*Cejtíš ten beat, večír nesedej si v klid.; Nepochybuj ten čas přijde, na každýho zasranýho nácka dojde.*). Jednou se textu objevuje souvětí odporovací, ve kterém je použita spojka *ale* (*(...) o tom hiphop není, ale možná to znáš z klipů.*). Podřadná souvětí jsou několikrát spojena spojkami *že* (*Ted' zjistíš, že jsi tělo, duše (...)*), *když* (*Když lžeš, tak buď sám*) a *než* (*Dáme Vám ochutnat pereský dezert, je sladší, než taštička od Meka (...)*).

I v tomto textu se objevují tvary obecněčeské, ve kterých se projevuje úžení *-é* v *-ý* (*svý, dobrý, bílý, živý*) a diftongizace *-ý* v *-ej* (*žádnej, kejvej*), která se ale neobjevuje u všech tvarů, u některých registrujeme i spisovnou formu (*líný*). Také v tomto textu, stejně jako v textech předešlých, se objevuje protetické *v-* (*vochutnat, vosladit*). Dále se zde vyskytuje krácení vokálů uprostřed slov (*řikaj, mam, dik*). U sloves v první osobě plurálu se objevuje vynechání koncového vokálu *-e* (*budujem, rýmuje, chcem*).

5.6 Praha

Autor: PSH

Rok vydání: 2001

Album: Repertoár

Praha patří mezi nejznámější písně z celého repertoáru formace PSH a dostala se do povědomí širší společnosti, ve víceméně nepozměněné textové úpravě ji interpreti hrají neustále, používají však různé hudební podklady. Text popisuje každodenní výjevy, které se odehrávají v hlavním městě, a zejména ty, které lze spatřit za oknem jedoucího auta. Proto můžeme rozeznat, že autoři hovoří o existujících místech v Praze a pro jejich pojmenování používají hovorové výrazy (z *Kačáku, na Pavláku, na Václaváku*). V textu se objevují i odkazy na některé interprety textu, na Vladimira 518 (*na štrýtu Vladimír*) a L4, to v obou variantách jeho jména (*k tomu připoj 4 a pak ještě L; nazdar Lavore*). Také je zde zmíněn DJ Wich (*zkáza Wiche*), který se podílel na hudebním zpracování.

V textu se, stejně jako v textech předešlých, objevuje množství dysfemismů (*kára, cíga, úchylák*) a několik vulgarismů (*heráci, kryplů, úchylák*), ve srovnání s ostatními texty vydanými kolem roku 2000 hovoříme spíše o jejich absenci. V první sloce lze zaznamenat přítomnost deminutiv (*silničkách, kočička, autička*), která jsou řazena za sebou v rámci dvou rýmů.

Většina rapových textů neoplývá nadměrným množstvím archaismů nebo knižních výrazů, podobně je tomu tak i zde, objevují se zde pouze dva, částice *inu* a verbum *putuje*.

Naopak charakteristický je výskyt slangových výrazů, mezi nimiž se objevují neologismy *béno* (benzín), *štrýtu* (silnici) a další výrazy jako např. *fízl*, *cíga*, *heráci* (uživatelé heroinu). Většina slangových výrazů je cizího, zejména anglického, původu případně modifikace typu *zevling*, což je spojení slangového verba *zevlit* (flákat se) a anglické přípony *-ing*. Další anglické výrazy vyskytující se v textu jsou *breakdance*, *beat*, *aziro turec star* a dva výrazy, které v jazyce zdomácněly (*gyros*, *ghetto*). Povšimnout si můžeme i slangových slovních spojení, jako jsou ty s motoristickou tematikou: *já jedu na plnej benzín*; *nabírá na otáčkách*; *parkovat na chodník přes hodiny*, *šlápní na to*.

Interpreti také využívají básnické prostředky, konkrétně pak metafory (*špinavý těsto nejde prát*) a personifikace (*pije víc benzínu*). Také si můžeme všimnout běžně užívaných frazeologismů (*hodit rukavici*, *je to raz-dva*). V tomto textu se objevuje absence refrénu, ale na konci každého úseku, který patří jednotlivým rapperům, se objevují čtyři finální věty, s počátečním výkřikem *Praha* a následným výčtem asociací spojených s tímto městem. V textu se tedy neopakuje běžný refrén, ale můžeme zaregistrovat opakování jednotlivých slov (*ne, ne*), případně větných částí (*věř tomu, věř tomu*). V úvodní sloce můžeme registrovat prvek dialogičnosti mezi rapperem Orionem a náhodnou stopařkou („*Slečno, kam to potřebujete?*“ „*No do Prahy na párty, na Penery.*“)

Nejčastěji se v textu objevují substantiva a verba. V menší míře se zde vyskytují pronimina a adverbia. Pro rapové texty je charakteristický výskyt interjekcí, která mohou sloužit k vyplnění prázdných míst v toku řeči (*ne oh ne*), nebo můžou ve větě zastupovat plnohodnotný větný člen, v tomto případě se jedná o přísudek (*tradá do centra*).

5.7 Kandidát vět

Autor: Prago Union

Rok vzniku: 2005

Název alba: HDP (Hrubej domácí produkt)

Již v názvu této písně z roku 2005 vidíme hru se slovy, při níž autor pomocí asimilace znělosti výrazů *věd* a *vět* vytváří nový titul. Podobné sousloví, které se v textu objevuje, je termín *Doktor Slovo*. Kato se také tituluje jménem pohádkové postavy *Děd Vševěd*. Dalším odkazem na pohádkovou, či mýtickou postavu, je *Orgoj Chorchoj*, což lze vnímat jako eufemismus pro rapperovo přirození (*Můj Orgoj Chorchoj není žádnéj toy*).

Pro písně skupiny Prago Union je typické vytvářet texty, v nichž se neobjevuje tak velké množství vulgarismů, s jakým se lze setkat u ostatních interpretů, nicméně s několika z nich se

v tomto textu setkáváme. Například je zde použit vulgární výraz *hovno*, který je součástí refrénu, a tudíž se v textu několikrát opakuje (*Vše, co jste kdy chtěli vědět o hovně a báli jste se zeptat, tady je odpověď*). Druhým vulgárním výrazem je substantivum *sviním* a třetím užitým je výraz *kurva*, který není v tomto případě použit jako nadávka.

Dále jsme zaznamenali poměrně malé množství anglicismů. Vyskytl se zde výraz *toy*, který se v rapové subkultuře objevuje zcela běžně jako nadávka. Dále se zde objevuje anglický výraz pro souhlas *yes* a v rámci odkazování na film *Mission Impossible* se zde objevuje zkomolený tvar *mise imposible*. Pro rapové texty taktéž není typické užití odborných termínů, ale v této písni je užitá latinská zkratka *ex offo* (z úřední moci). Zatímco v refrénu je užitá běžným způsobem, v úvodní části písně se objevuje její modifikace, která je založena jak na parcelaci, tak na opakování (*ex e e ex offo*). Další zkratka, která se v textu objevuje, není odborný termín, nýbrž je to výraz označující Washington DC (*v nemocnici někde v DC*).

V textu se neobjevuje interpretova přezdívka, pouze se jednou zmiňuje o DJovi (*když si Skupla prsty sliní*). Dále v této písni nezaznamenáváme velké množství slangových výrazů, pouze se zde objevují poměrně běžně užívaná slova *reprák*, *kámo*, *drámo* a slangové výrazy pro zesilovač *zesík* a výraz vyjadřující halucinace *halušky*. Také se zde setkáváme s nepříliš častým archaismem *vůkol* a termínem *papuče*, který má archaický příznak.

Tyto důkazy odkazují na fakt, že Prago Union se diametrálně odlišuje od tendencí, které lze vysledovat u ostatních interpretů.

Kromě opakování refrénu po jednotlivých slokách, což je typický jev pro písně obecně, se v textu objevuje opakování jednotlivých částí (*každej ví, každej ví, každej ví; tomu se mi věřit nechce! A tomu se mi věřit nechce.*) a v polovině textu se objevuje dvakrát se opakující úsek stojící samostatně, nepatřící ani do sloky, ani do refrénu (*Nenašel sem v sobě, co jsem v sobě hledal. Za to, co sem našel, ruku do vohně bych nedal.*). V druhé sloce registrujeme prvek aliterace, tedy úsek, ve kterém slova začínají stejnou souhláskou. Zároveň se v těchto slovech objevuje stejný kořen (*činky činí činnost činně činící*).

V textu se objevuje několik parafrází, jako je odkaz na báseň Josefa Václava Sládka *Lesní studánka* (*tam vůkol rudý vřes, tam kvete černý bez*), v této parafrázi se objevuje i prvek elipsy, v níž je vynecháno verbum. Dalším projev parafráze lze nalézt přímo v refrénu (*Vše, co jste kdy chtěli vědět o hovně a báli jste se zeptat, tady je odpověď*), což je odkaz na film Woodyho Allena *Všechno, co jste kdy chtěli vědět o sexu* (*ale báli jste se zeptat*). Dále se zde objevuje modifikace frazému *házet perly sviním* (*abych přines nějaký perly sviním*). V tomto textu se setkáváme zejména s větami oznamovacími v přítomném čase, ale registrujeme zde i s jednu otázku (*Hej, vy máte pro strach uděláno?*) a několik a zvoláními.

Poměrně zajímavým jevem je kombinace spisovných a hovorových hláskoslovných jevů, kdy můžeme sledovat změnu -ý v -ej, která se v některých výrazech neprojevila (*kývl*) a v některých ano (*každej, hejbl*). Podobný jev můžeme registrovat u protetického *v* (*do vohně, o hohně*).

5.8 Wolfův revír

Inrepret: PSH feat. James Cole

Rok vydání: Rap 'n' Roll

Album: 2006

Na textu spolupracovala skupina PSH s Jamesem Colem, tehdejší členem dua Supercrooo. Tento text má narativní povahu a dotýká se korupce spojené s policií, což je jedním z typických témat rapových textů. Tento text obsahuje tři sloky, z nichž každý interpret přednáší jednu. První část je rapována Orionem a je přednášena v er-formě. U zbylých dvou registrujeme použití ich-formy a jsou podány z pohledů dvou účastníků příběhu, dealera (udavače) a kolegy, který je zkorumpovaným policistou, a je o něm celý příběh.

V textu opět registrujeme vulgární výrazy (*sere, zmrde, zkurvysyn, pojebal*) a dále i několik zdvořilých, které jsou utvořené právě z vulgarismů: *zmrdeček* a *čůráček*, prvně zmíněný výraz interpreti několikrát zopakují. Registrujeme i silné zastoupení dysfemismů (*fízla, svině, vocas, chlast, děvky, bábu, hajzle*). K tomuto textu lze říct, že po lexikální stránce nespisovných výrazů nejvíce disponuje nadávkami (*svině, zkurvysyn, děvky, zmrde, zmrdeček, čůráček, kunda, špíny, dement, hajzle, magore*), z nichž se některé i několikrát opakují.

Anglicismů se zde neobjevuje nijak velké množství (*byznys, dealerům*), ale poměrně neobvyklá je modifikace výrazu *byznys*, autor používá zkrácenou formu *byz*. Také si lze všimnout několika slangových výrazů, z nichž některé jsou pro rapové texty typické (*fízla, nejebej, extratřída, do lochu, mega*) a některé méně obvyklé (*hecovali – povzbuzovali, forbes – hrací automat*).

Co se týče slovních spojení, tak se zde objevují některá ustálená slovní spojení (*z bláta do louže; nemá to cenu; ruka boží; pod obraz*). Spojení *počítám do tří* se často používá jako výhrůžka, sousloví *jsme si kvít* naopak evokuje, že jsou vyrovnané účty. Pro slang jsou typická sousloví *nadrcená křída* a výraz *omítka*, která odkazují k náhražce drog, případně naředěným drogám. Dále se zde vykytuje několik metafor (*kýbl špíny; voda se nade mnou zavírá*) a poměrně zajímavě užitá nadsázka (*Prodám ti cokoliv, co se prodat dá, orgány, psy, děvky,*

drogy, holuby. Prodám ti cokoliv, prodám ti tvou mámu, za dobrou cenu k tomu přihodím i bábu.)

Úvodní část tohoto textu, kterou rapuje Orion, je složena z poměrně velkého množství souvětí, jež jsou víceméně propojena juxtapozicí, pomineme-li jedno použití souřadící spojky *a* a podřadící spojky *který*, jenž je použita v takovém tvaru, aby korespondovala s textem. (*Vítej v kině, sedni si pohodlně, žer popcorn a dej ruku na stehno slečně. Začíná se promítat film na plátně, příběh je následující, poslouchej mě: role fízla, je jedno, ze který země, všude jsou svině oblíbený stejně, zapletl se do kšeftu s drogama, jejich sklady jsou bezedná zásobárna (...)*). V obdobném duchu se nese celý tento text, ve kterém se projevují zejména souvětí bezespoječná. Vyjímečně zde registrujeme užití spojek *co*, *když* a již zmíněných spojek *a* a *který*. I přes fakt, že výskyt bezespoječných souvětí je natolik frekventovaný, je tok textu plynulý.

5.9 Rok PSH

Interpret: PSH

Rok vydání: 2006

Album: Rap 'n' Roll

Tento text z roku 2006 se vyznačuje tím, že se v něm, na rozdíl od jiných singlů vydaných v letech 2005–2007, neobjevuje velké množství lexikálních prostředků k rozboru. V textu se objevují prostředky pro rap typické, jejich frekvence je ovšem nízká.

V této písni se setkáváme s několika vulgarismy, jednímž z nich je verbum *posral* a druhým je substantivum *kokot*, z něž je vytvořené další substantivum ženského rodu *kokotina*. Poměrně zajímavý je neologismus postavený vedle substantiva *maximalismus*, který je vytvořený stejně pomocí koncovky *-ismus* (*démonismus*). Pro jiné interprety také není příliš obvyklé využívat odborných termínů, nicméně u Vladimira 518 není tento jev neobvyklý, a tudíž zde můžeme nalézt substantivum *antabus*, což je lék, který se využívá při léčbě alkoholismu a jiných závislostí, a verbum *integrovat*.

Ani v tomto textu si autoři neodpustili zmínění sama sebe, respektive se zde objevují odkazy na Oriona a zazní i jméno skupiny. Dále se autoři v textu jmenují Sámera Issu a Aleše Valentu (*já vám ukážu ještě víc Alešů Valentů*).

Pro slangovou řeč je poměrně typické užití příslovce *mega*, pozorovat jej můžeme i v několika dalších textech. Dalším slovem charakteristickým pro rapovou subkulturu, potažmo i pro writery a skateboardisty je výraz *crew*, který označuje členy, kamarády z jedné

party a dále registrujeme rapovou zkratku *MC*. V tomto textu také setkáváme s nespisovnými výrazy, jako je *škvára*, expresivní výraz *fígl*.

Jak jsem již zmínila, lexikálních prvků, které jsou pro rapové texty charakteristické, v tomto konkrétním textu není mnoho. S tímto jevem se setkáváme například i u Prago Union, nicméně v tomto textu lze nalézt několik dysfemismů, jedná se o substantiva *škváry*, *brloh*, *ksichty*, *krachy* a verbum *žmouláš*.

V textu se objevuje i například reklamní persvazivní klišé *ve speciální nabídce naleznete náš cenový hit*, expresivní básnickou metaforu *na konci chodby otvírám velký dveře, za nima nacházím 300 kusů sebe*. Podobných metafor se v textu nachází více a jsou pro tvorbu Vladimira 518 charakteristické. Také se zde objevuje několik frazémů (*propadat peklu, o sto šest*). Frazém *o sto šest* odkazuje vědomě k nadměrnému využívání číslovky šest, která koresponduje s rokem vydání skladby (2006), ale autoři s ní pracují v celém textu, zejména v refrénu (*je rok 2006/2666, rok maximalismu, rok démonismu, rok PSH, jen čistý styl a žádná kurva prodejná, je rok 2006/2666, rok maximalismu, rok démonismu, rok PSH, máme stále dost sil měnit pravidla ahaaa*).

Úvodní slovní spojení se opakují v jednom úseku refrénu a refrén sám se opakuje několikrát v textu, což je charakteristické nejen pro rapové skladby. Všimnout si můžeme i úmyslně použitého projevu atrakce (*drbej mi hroch*), což je naopak typické pro některé Orionovy texty.

Poměrně důležitou roli zde hraje přípona *-ismus*, ve slovech *maximalismus* a *démonismus*, která se v refrénu několikrát opakují. Dále zde registrujeme přivlastňovací zájmeno tvořené koncovkou *-ů* (*Aleš Valentů*), které dává tomuto výrazu familiární příznak.

Poměrně zvláštním jevem je zde užití spisovného tvaru adjektiv s koncovkou *-é*, která se zde neúží do *-ý* (*známé, nové*), vyjma jednoho případu v začátku poslední sloky (*mladý*). Podobně zde v některých případech neprobíhá ani diftongizace *-ý* v *-ej* (*cenový*) a v některých naopak proběhne (*vodlejevá*). Obecněčeským jevem, který se zde projevuje je protetické *v* (*vo, vodlejevá*). Také zde registrujeme nesprávný tvar plurálu od slova rok (*po rokách*).

5.10 Chci slyšet své jméno

Autor: Orion

Rok: 2009

CD: Děj se vůle boží

V tomto textu si můžeme povšimnout častého odkazu na interpreta samotného. V textu se několikrát opakuje refrén, v němž se rapper dožaduje vyvolávání svého jména (*Chci slyšet své jméno! Orion! Všichni řvou moje jméno: Orion! Všichni psi řvou mé jméno.: Orion! Všechny kočky řvou mé jméno: Orion!*). Interpret o své osobě nemluví jen jako o Orionovi, ale také jmenuje své další přezdívky jako jsou *Papa, Ori* a *Vorel*. Dále si můžeme povšimnout odkazu na DJ Wiche, který na tracku spolupracoval a odkazu na label Big Boss. Tento odkaz se v textech členů PSH objevuje poměrně často. Orion se v této písni přirovnává k postavě Tonyho Montany (*Scarface*), filmové postavě gangstera. Také se zde objevuje klišé spojené s bývalým ruským prezidentem Borisem Jelzinem (*když piju u baru, prej zčervenám jak Jelzin*).

Objevují se zde názvy míst v Praze (*Jižák, Nusle, Smíchov*), stejně jako je tomu například u textů písni *Praha, Praha je planeta* nebo *Hipík's rap*. Orion také hovoří o svém oblíbeném nápoji Cuba Libre, u nějž se objevuje i jeho zkrácená verze (*litry Cuby*).

Co se týče anglických výrazů, registrujeme výrazy *beaty* a *rapper*, které jsou pro rapové texty obvyklé, stejně jako zkratky *CD* a *DJ*. Také se zde objevuje výraz *gratis* pocházející z latiny, který znamená zadarmo a výraz pro peníze – *love*, který pochází z romského etnolektu.

Stejně jako v textech předešlých se zde objevují dysfemismy (*flákám, psi, v prdeli, orál, pekáčů*), ale jejich množství není tak frekventované jako u jiných textů. Také se zde objevuje jen jeden vulgarismus (*v prdeli*) a ani tato absence není pro rapové texty typická. Netypická je i přítomnost archaismu (*jest*).

Autor využívá několik slov s přeneseným významem. Jsou to slova označující přitažlivé ženy (*micin, cicin*), výraz *psi*, který funguje jako nadávka, výraz *pekáč* přeneseně označuje ženské genitálie. Všimnout si můžeme i prostředků univerbizace (*Jižák, orál*). Dále se zde objevuje i několik slangových výrazů, některé jsou rapovou subkulturou charakteristické (*beaty, top, rapper*) a některé mají sexuální podtext (*orál, orgáčů, pekáč*).

Text také obsahuje několik ustálených slovních spojení obecných (*zraju jak víno; všude dobře, nejlíp doma; záda hlídat; snesu modrý z nebe*) a slovních spojení související se sexuální tematikou (*mi ho kouří; lízání pekáčů*)⁷⁵. Spojení *nadcrcená křída* pak odkazuje k nekvalitním drogám.

⁷⁵ Oba tyto termíny souvisejí s orálním sexem.

Již v názvu písně můžeme zaregistrovat obecněčeský jev změny -é v -ý u přivlastňovacího zájmena svůj (*svý jméno*), tento jev registrujeme i v ustáleném slovním spojení *modrý z nebe*, vzhledem k malému množství adjektiv zde nezaznamenáváme digtonziaci -ý v -ej, naopak se zde objevuje případ dodržení spisovného tvaru u zájmena *každý*.

5.11 Meleme, meleme kávu

Autor: Vladimír 518 feat. Hugo Toxxx

Album: Rok psa

Rok vydání: 2009

Na tomto textu spolupracovali Hugo Toxxx a Vladimír 518 a kvůli specifickému slovníku každého z nich, lze text rozdělit na dvě poloviny. První část napsal Hugo Toxxx a spatřujeme zde prvky pro něj charakteristické, jako jsou výhrůžky násilím (*miřim ti na ksicht větví; vrátim se a rozkopu ti ksicht*), neobvyklá přirovnání (*jste nechutný jako psí čurák*) a zároveň zde lze rozeznat jeho velkou slovní zásobu, která je ovšem charakteristická i pro druhého interpreta. Ve Vladimírově části se objevuje modifikace jeho jména (*Velkibrožec*), což není ojedinělý jev, například na živých koncertech je schopen své příjmení zmodifikovat do verba (*zbrožovat*). Dále si v tomto úseku všímáme většího množství metafor (*Jsem jednorožec, tak hul můj kel*).

Obě poloviny textu odděluje refrén, který se objevuje na začátku i na konci textu, jehož úvodní část je vypůjčena z dětské říkanky (*Meleme, meleme kávu, pro dědka i bábu*) a v následující části si můžeme povšimnout opakování slova *hrob*, které je zde umístěno kvůli vyrovnání počtu slabik, a tedy kvůli správnému fungování rýmu (*Sereme na tvůj hiphop, vykopem mu hrob, hrob*). Text začíná německými číslovkami *ein, zwei* (jedna, dva), které autoři několikrát zopakují.⁷⁶

Kromě opakování svých nejčastěji užívaných uměleckých jmen (*Vladimír, Hugo Toxxx*) se zde objevují i jejich jména umělecká (*X-kmen, Hugo Haas*) a také zde zaznamenáváme i odkazy na ostatní umělce, jako je legendární německá skupina Kraftwerk, kterou interpreti zmiňují i v další společné písni *Všichni jsou už v Německu*, slovenská experimentální skupina Laibach, Karel Gott (*U nás v Čechách vládne Karel*). Hugo Toxxx také v souvislosti s CzechTekem hovoří o soundsystému se zkratkou *NSK* a s tím souvisí i zkratka *142 BPM* (Beats per minute), což je udávání tempa, který odpovídá tomuto hudebnímu žánru.

V tomto textu také registrujeme množství anglických výrazů (*techno boys, rap, boss, hell, grand master, funk master*), výrazy *sound blaster* a *boom blaster* mají společného

⁷⁶ Na oficiální nahrávce jsou tyto číslovky zopakovány 16krát.

jmenovatele – výraz *blaster*, který odkazuje ke střelné zbrani z filmu Star Wars. Kvůli rýmu Vladimír 518 použil slovenský výraz *ver* (*Ve hře s lidma jednám fér, strážce stylu a tomu ver*). Kromě zmíněných zkratk (142 BPM a NSK) se zde vyskytují zkratky ČTK a CD.

V tomto textu se objevuje několik vulgarismů (*čurák, sereme, vysrat se*) a několik dysfemismů jako např. *ksicht, dědka, bábu, smrdí, řvu*. Lze si všimnout i několika slangových výrazů jako například *culikářství*, což je způsob poznání a prožívání světa, který staví na faktických znalostech doplňovaných upozorněním a sbíráním relikvií, modifikace výrazu *fellit*⁷⁷ (*fellu, fel*).

Kromě již zmíněného přirovnání *nechutný jak psi čurák* se zde objevuje oblíbené přirovnání *studený jak psi čumák*, dále se zde objevuje typické slovní spojení *rozbiju nos* a několik metafor (*a roztopíme grill, až bude uhlí správně žhnout, vypálím ho na CD*).

5.12 123 Hugo nespí

Autor: Hugo Toxxx

Album: Ilegální kecy

Rok vydání: 2011

Tvorba Huga Toxxxu patří po lexikální stránce mezi nejzajímavější na české scéně, Toxxx se ve svých textech netají láskou k marihuaně a jedním z charakteristických slov jeho slovní zásoby je neologismus *draulit*, které znamená kouřit marihuanu. Vzhledem k neprůhlednosti termínu a spojení s nelegální činností můžeme toto verbum vnímat jako poloargotické.

V tomto konkrétním textu lze zaznamenat velké množství slangových výrazů spojených právě s užíváním této lehké drogy, nejedná se pouze o explicitní výrazy (*weed, tráva*), ale i o slova charakterizující postup při balení jointu a pomůcky při tomto procesu (*rolí, tavi, paper, filtr*), druhy marihuany (*pop, euf, OG, kush*), výrazy odkazující na pěstování (*substrát koko, hydro*) a výraz, který definují stav po požití (*high*). Výraz *matro* většinou odkazuje k tvrdým drogám, nicméně zde také znamená marihuanu.

Kromě netypických slangových výrazů lze v textu zaznamenat i originální přirovnání (*smrdí jak mrož; připomíná med; otvírám MacBook jak BigMac*) a metafory (*úřednický psi*), z nichž většina obsahuje pejorativní zabarvení. V textu lze zaznamenat i velké množství odkazů na nadnárodní společnosti, jedná se pak ořetězec McDonald's (*McDrive, BigMac*), firmu Apple (*MacBook*), kosmetickou značku Tony and Guy (*Já si nechám holit nohy v Tony*

⁷⁷ Kamarádit, odvozené od slova *fellaz* (friends).

and Guy) nebo na fiktivní a reálné osoby (*Johny Blaze*⁷⁸, *Hanuš*⁷⁹, *Mc Hype*⁸⁰, *Drake Simpson*⁸¹). V úvodní části interpret hovoří o sobě ve třetí osobě (*Hugo nespí, Hugo musí jít někam koupit weed*), v dalších částech odkazuje ke svému labelu Hypno 808.

Kromě již zmíněných slangových výrazů týkajících se marihuany se v této písni vyskytují slangová slova, která se drog netýkají jako např. *plečka* (vůz staršího typu), *fízl* (policista), *bonzovat* (udávat), *raka* (rak – rakovina), *fachat* (správně pracovat) a *zkapat* (zemřít). U výrazu *pod rezervou* můžeme zaznamenat užití prostředku univerbizace (*pod rezervou / pod rezervní pneumatikou*). Spojení *nic do nosu srát* odkazuje na interpretův negativní postoj k užívání tvrdých drog.

I tento text obsahuje několik vulgarismů (*kokot, čurák, nesorou, srát, kurva, dick*) a anglických výrazů (*weed, makro, paper, player, boys, label, pack, snare*). Povšimnout si můžeme absence jakéhokoli eufemismu, nicméně dysfemismy se zde objevují (*hulí, urvat, fízl, zkapat, tráva, raka*). Neologismus *weck* odkazuje k anglickému adjektivu *weak*, které znamená slabý.

Každá věta v tomto textu začíná odpočtem *Raz, dva, tři*, kromě poslední sloky, ve které se na počátku verše opakuje otázka *Co ti je?*. V textu se opakuje dvakrát refrén (*Raz dva tři, paper, cigo a filtr, Hypno 808, kick a virbl, yeah. Raz dva tři, dej mi, dej mi hit, chci hulit celej den, hulit, hulit já. Raz dva tři, je třeba bejt umět player, hypno 808 kick a snare. Raz dva tři, je třeba umět hrát blbýho, úřednický psi si nezaslouží nic jinýho.*), který je napotřetí modifikován a v refrénu zůstává jen motiv *úřednických psů*. V písni se opakují i některá slova jdoucí za sebou, což jsme zaregistrovali i u jiných textů.

V textu jsou nejvíce zastoupena souvětí (*Raz, dva, tři, - je třeba umět hrát blbýho, úřednický psi nezaslouží nic jinýho*), ale objevují se zde i věty jednoduché (*Je třeba umět bejt player*) a nevětné celky (*Raz, dva, tři – Paper, cigo a filter, Hypno 808, kick a virbl*). Lze zaregistrovat největší množství vět oznamovacích, které mohou připomínat věty zvolací, díky interpretově důrazné dikci a dále věty tázací (*Co ti je?*), které se objevují pouze v této podobě, nicméně autor je několikrát opakuje v poslední sloce.

Jak jsem již zmínila, kvůli opakování číslovek *Raz, dva, tři* na počátku každé věty jsou ze všech slovních druhů nejvíce zastoupeny právě číslovky. Dále registrujeme, ve srovnání

⁷⁸ Komiksová postava Ghost Rider.

⁷⁹ Lumír Hanuš, profesor zabývající se účinky marihuany.

⁸⁰ Hudebník.

⁸¹ Americký herec.

s ostatními slovními druhy, větší množství substantiv, interjekce a verb. Opět si zde všímáme hláskosloví, které je typické pro obecnou češtinu.

5.13 V Čechách je všechno fajn

Autor: Vladimír 518 feat. Orion (produkce Mike Trafik)

Album: Idiot

Rok vydání: 2013

Na analyzovaném textu z roku 2013 se podílela celá skupina PSH, včetně producenta Mika Trafika, nicméně tato skladba vyšla na sólovém albu Vladimíra 518 *Idiot*. Už z názvu *V Čechách je všechno fajn* lze pocítit ironii a text se nese v duchu negativního komentáře vůči jistému životnímu stylu, který je podle autorů pro Čechy typický.

V textu se neobjevuje mnoho slov cizího původu, Vladimír hovoří jazykem poměrně srozumitelným pro širší publikum. Objevuje se zde výraz *Rejoice*, což je značka jednoho typu outdoorových kalhot, dále pak výrazy na *leasing*, *job* a několikrát zopakovaný anglický výraz pro omluvu *sorry*, který se dnes již běžně vyskytuje. Také zde registrujeme neobvyklé zkráceniny různých výrazů, jako je například *hypo* (hypotéka), *amík* (Američan) a *větev* (Vietnavec).

Ač se ve většině textů PSH objevují odkazy na sebe samé, v tomto textu se s tímto jevem nesetkáváme, Vladimír 518 ale s nadsázkou jmenuje různé nákupní řetězce (*Albert*, *Tesco*, *Lidl*) ve spojení s jejich marketingovými tahy, televizi Nova a fotbalový klub Slávie, s tím, že tyto instituce jsou spojeny s českou povahou. Také se zde vyskytuje odkaz na Josefa Fritze a Fatvu, což je islámské nábožensko-právní dobrovzdání.

V textu se taktéž objevuje množství vulgarismů, ať už substantiv (*píču*, *čurák*, *zmrdy*, *v hovně*) nebo vulgárních sloves (*sere*, *nachcat*, *mrdaly*), některé z nich se v textu několikrát opakují. Mimo ně lze zaregistrovat množství dysfemismů jako jsou výrazy *bába*, *fotr*, *žrát*, *kňoural*, *šunt*, *hnus*, *vodflusnou* apod. Co se týče slangových výrazů, setkáváme se zde se zkrácenou modifikací číslovky milion (*deset míčů*), hovorovým výrazem pro číslovku sto *kilo*, výrazem pro pervitin *piko*, běžně užívaným názvem marihuany *tráva* a výrazem *ultra*, který je v hovorové češtině prakticky totožný s termínem *mega*, ale v rapových textech se neobjevuje tak často.

V textu se několikrát opakuje refrén, který je totožný s názvem skladby (*Jo v Čechách, tady je to všechno fajn*) a pro zesílení významu je ve čtvrté sloce zopakováno verbum *žrát* (*Tesco žrát, žrát já chci knedlík*).

Z básnických prostředků se zde setkáváme s přirovnáním (*rozehráváš strach jak xylofon*) a několika frazémy, jako je *rčení káže vodu, sám pije víno* a klasický sportovní pokřik *kdo neskáče, není Čech*. Jeden frazém je i parafrázován (*krev nevypiješ, to není pivo*), podobně je i parafrázován citát Kurta Cobaina (*raději shořím, než bych doutnal*). Dále je zde použito několik metafor, které jsou pro Vladimira 518 charakteristické. Zaregistrovat zde lze také několik projevů prostředku univerbizace (*nechceme trávit své životy na dávkách.*)

Podobně jako v některých přechozích textech zde nacházíme velké množství souřadných souvětí, které jsou spojeny juxtapozicí (*Každě káže vodu, sám pije víno, chodíme okolo, nemluvíme přímo*). U souvětích podřadných registrujeme využití hypotaktických spojek *než* (*Raději shořím, než bych doutnal*) a *že* (*Jsi pyšnej na to, že jsi xenofob?*).

I v tomto textu se setkáváme s obecněčeskými tvary například adjektiva, u který proběhla změna přípony *-é* v *-ý* (*levný, barevný*). V některých případech registrujeme užití protetického *v* (*vodflusnou*), v jiných případech je slovo užitó ve spisovném tvaru (*okolo*).

5.14 Praha je planeta

Autor: Vladimír 518 feat. Martin Svátek

Rok vydání: 2013

CD: Idiot

Text písně *Praha je planeta* je bohatý na básnické prostředky, jako jsou metafory a přirovnání. Vladimír 518 si do své písně přizval zpěváka Martina Svátka, který se zasloužil o zvukovou podobu opakujícího se refrénu (*Já miluju život, život miluje mě. Já budu ju hudbu, hudba budu je mě*).

V textu lze postřehnout několik anglických slov (*rapu, track, ass⁸², bullshitum⁸³, homeboy*) a verbum německého původu *hajloval*, pocházejícího z výrazu *Heil*, což je pozdrav spojený s nacistickým vůdcem Adolfem Hitlerem. Slangový výraz *pankáč* odkazuje na příslušníka punkové subkultury. Dále lze v textu zaznamenat několik vulgarismů, nejen již zmíněných anglických, ale i českých jako např. *zmrda, piča, péro, mrdalo, krávám*.

V tomto textu si můžeme povšimnout značného množství metafor (*malej pes, hlubokej les, dítě hvězd, ulice je kostel i stoka špíny*), jedna z užitých metafor odkazuje na zpěváka Martina Svátka, který je handicapovaný (trpí slepotou), Vladimír 518 jeho zpěv vnímá jako světlo na cestu v *černočený tmě*, také se objevuje zde i přirovnání (*černá jak noc*). Vladimír 518

⁸² Ass – z angličtiny, vulárně řiť.

⁸³ Bullshit – z angličtiny, vulárně nesmysl.

taktéž užívá několika ustálených slovních spojení, jako například *je za vodou; jak jí ujíždí vlak; srdce nám krvácí; odpočívej v pokoji*. Spojení *dej mi pět* vychází z anglického termínu *high five* a odkazuje na populární gesto plácnutí si nezájem dlaní, přičemž číslovka pět značí pět prstů na ruce.

V tomto textu, podobně jako v textech předchozích, se vyskytují souřadná souvětí bezespoječná (*Praha je planeta, je to absurdní svět.; Nikdy na nic nezatrpk, makal furt dál.; Pak věci dávaj smysl, mý dny jsou žně.*), případně souřadná souvětí v slučovacím poměru se spojkou *a* (*Seděla vedle mě a já měl tu moc*). Také jsou zde použita podřadná souvětí, ve kterých je použita spojka *jak* (*potřeboval vědět, jak je hluboukej les*), dále spojky *že* (*Děkuju, že dávám.; Dalo by se říct, že byl dítě hvězd.*) a *který* v nespisovném tvaru (*Za oknem to všechno sleduje starej chlap, kterýmu v životě zbyli už jen pes a chlást*).

V tomto textu se nevyskytují žádné zkratky, nicméně autor zde využívá kombinaci křestních jmen a iniciály z příjmení, pravděpodobně z důvodu zanechání anonymity lidí, o kterých hovoří (*Vilma S.; Martin S.; Filip V.; Pavel B.; Barbora F.*). Vyjimku můžeme sledovat u jmen *Johny Quest* a *Ali*, které odkazují k jeho zemřelým přátelům. I přes užití třetí osoby předpokládáme, že *Vladimír B.* označuje samotného interpreta.

Obecněčeské prvky, které se v tomto textu vyskytují, korespondují s prvky, jež se vyskytují i v ostatních rapových textech, jedná se o diftongizaci *-ý* v *-ej* (*patetickej, vytahanej, každej, černej*), protetické *v* (*vod*), úžení *-é* v *-ý* (*mý, kterýmu*).

5.15 H.P.T.N.

Interpret: PSH

Rok vydání: 2015

Album: H.P.T.N

Název textu obsahuje zkratku H.P.T.N., která odkazuje na opakující se refrén *Hudby na píču, texty o ničem*.⁸⁴ I v tomto textu se opakují odkazy na skupinu PSH, a to jak v této podobě, tak v jednoslovné verzi, ve které autoři použijí substantivum *Peneři*. Tento jev je poměrně častý, interpreti počítají s tím, že recipient má již nějakou zkušenost s jejich texty

Pro některé rapové texty je charakteristické, že interpreti o sobě často mluví v superlativech a kladně hodnotí sebe i své chování. Sebe často charakterizují jako *krále* a tento výraz se vyskytuje i v tomto textu (*svět je plný blbců a my jsme jejich králové*), byť je to v tomto kontextu myšleno ironicky. V některých textech se naopak vyskytuje jev, při kterém autoři

⁸⁴ Písmena objevující se zde jsou počátečními konsonanty uvedených substantiv.

dehonestují sami sebe, například Vladimír 518 o sobě někdy hovoří jako o *idiotovi*, čímž naráží i na název svého alba. V tomto textu se tato tendence objevuje též, ale způsobem, jakým je zasazena do kontextu, nekoresponduje se sebeponižením, spíše naopak zde sledujeme náznak ironie (*Přicházíme my – legendy, faraoni, Peneři. Zvyknul sem si dosáhnout všeho, co chci. Jsme frackové, floutkové, jsme gauneři*). Také se zde objevují konkrétní přezdívky Oriona (*Vorel*) a Vladimíra 518 (*Gorila*)⁸⁵. Kromě nich se zde zmiňuje i Karel Gott (*naše parta je nekonečná jako Karel Gott*).

Stejně jako ve všech předešlých zkoumaných textech se zde objevuje jisté množství vulgarismů (*na píču, hovno, jebat*), nicméně žádné z nich nelze považovat za neobvyklé. Nejčastěji se objevují různé modifikace vytvořené od základu *jebat* (*najebávám, zajebaná*). Také zde registrujeme množství dysfemismů, jako jsou substantiva *blbů, do lochu* (do vězení), *buchty* (označení ženy), *frackové, floutkové*.

I tento text disponuje několika anglicismy, ať už spojenými s tímto žánrem (*rappery, flow, lyrics, fans, stage*), tak obecně užívanými (*hard*). Některé anglicismy spojené s rapovou subkulturou můžeme považovat i za slangové výrazy, které jsou pro ni charakteristické. Neužívají je jen PSH, ale většina interpretů i fanoušků (*flow, stage*), také zde registrujeme několik nespisovných výrazů, jako je verbum *provalit*, které znamená nežádoucí uvolnění informace. Poměrně neobvyklé je užití archaického tvaru slovesa *pomoct* (*pomož*). Dalším neobvyklým jevem je použití termínů odborných jako je verbum *observovat*, v tomto případě v nespisovné formě (*observuju*) a výraz *grémium* (správní obor).

Všimnout si můžeme i několika ustálených slovních spojení užitých jak v klasické podobě (*lámu hůl; dostaneme na frak; do klína nám to spadlo; Vorel si žije jako pán; život je boj*), tak i jejich modifikací (*Praha stověžatá, Praha pojebaná*) a několika originálních spojení (*verbální panic*). Dále zde můžeme zaznamenat několik metafor (*boj ještě nezačal*). Rozdělení na ligy je typické spíše pro sport, nicméně v tomto textu jej PSH aplikovali i na rap (*rappery z druhý a třetí ligy*). U spojení *musíme tu hip-hop* registrujeme prvek elipsy, tedy vynechání verba v infinitivním tvaru.

⁸⁵ Přezdívka, která je totožná s názvem jeho písně.

5.16 Já to říkal

Autor: PSH

Rok vydání: 2015

CD: Boss Sounds

I v textu z roku 2015 PSH dokazují svoji věrnost Praze a navazují tím na tradici, která započala již písní *Praha*. Hlavní město v textu několikrát zmiňují (*my jsme esence Prahy; Vítáme Vás u nás doma, volá Praha*) a sarkasticky dodávají, že *PSH nejsou z Rokycan*.

Píseň lze vnímat jako vzpomínku na minulá léta, jelikož se zde hovoří o minulých albech PSH (*Repertoár, Rap 'n' roll, Epilog*), písních společných (*Praha*) i jednotlivých projektech Vladimira 518 (*Gorila, Makak, Idiot, Praha je planeta*) a Oriona (*Na pláži, Teritorium, Neuč Vorla lítat*).

Po lexikální stránce textu můžeme registrovat, stejně jako v ostatních rapových textech, několik vulgarismů (*srali, píčovín, kundy, hovno*) a dysfemismů (*napakoval, škváry, nácka, koks, prokecá*). Dále se zde vyskytuje jisté množství anglických výrazů jako například *blowjob*, což je anglické slovo pro orální sex a další výrazy jako *fake, top flow, hate, rap, job*.

Dále zaznamenávám básnické prostředky jako přirovnání (*jít si za svým jako buldozer*) a metafory (*esence Prahy; mám svůj stát; pevnej strop; můj slova do beatu jsem zaparkoval; krachuju rap*). Také se zde objevuje v pozměně formě frazém „Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrne.“ (*Kundy choděj se svým džbánem pro vodu, uši se pak trhají z milionu důvodů*).

V této písni se objevují dva druhy interjekcí, jedna skupina vyjadřuje výsměch *hahá hahá*. Kvůli rýmu, který by měl korespondovat s tímto citoslovcem, je modifikován i název hlavního města (*háha háha x Práhaháha*). Dalším typem interjekce jsou dvě slova za sebou, končící stejnou koncovkou *čáry máry*.

5.17 Zkus chodit v mejch botách

Autor: Orion

CD: Hangover

Rok vydání: 2015

Tento text z roku 2015 vznikl ve spolupráci s producentem Beatbustlers a můžeme jej vnímat jako jistou odpověď na kritiku mířenou proti interpretově osobě. Pro Orionovy texty je typické, že dost často rapuje o své osobě, o svém příběhu (stejně jako v písních *Dokument Orionek, Chci slyšet svůj jméno, Neuč Vorla lítat*).

Po lexikální stránce text neobsahuje velké množství specifických výrazů, ale stejně jako ve většině rapových textů se zde vyskytuje určité množství vulgarismů, z nichž je většina českých a jeden anglický (*šukal, couru, kurva, shit*) a několik dysfemismů, které jsou pro rapové texty také charakteristické (*blil, mentál, chuj, nula*). Nejen mezi nimi registrujeme slangové výrazy, ať jsou výrazy explicitní, jako verbum pro pohlavní styk (*šukal*), nebo výraz *bůra*, který běžně označuje pětikorunovou minci. V tomto textu jej autor užil jako výraz pro jakýkoliv finanční obnos. Substantivum *bordel* je běžně užívané podstatné jméno označující mimo nepořádku i nevěstinec. Slova v poslední sloce *chuj* a *král* stojí v opozitu, *chuj* pochází z polštiny a označuje mužské přirození, v přenesém významu se užívá jako nadávka.

V této písni můžeme registrovat několik anglicismů, jedním z populárních je termín *hater*, užívá se zejména ve spojení se sociálními sítěmi, dalším anglickým slovem je substantivum *hospital*⁸⁶, které znamená nemocnice, a dnes již zdomácnělý výraz *sorry* vyjadřující omluvu. Výrazy *show, party* a *shit* také nejsou ojedinělé, v textech PSH i ostatních interpetů je nalézáme poměrně často.

V textu můžeme zpozorovat několik ustálených spojení, ať je to spojení *škola života* nebo výzva *zkus chodit v mejch botách*. Taktéž sledujeme několik básnických figur, jako jsou například metafory *motýl se mění v noční můru; hledal jsem minotaura*. Přenesený význam můžeme sledovat v této pasáži *ukázal cestu, nikdo po ní nešel, teď maj záchranou vestu, já černej kašel*, další přenesené slovní spojení *Padej se vysolit!* odkazuje k ironickému pobídnutí k šňupání pervitinu.

I v tomto textu, stejně jako v písních předešlých registrujeme obecněčeské prvky, jako je diftongizace *-ý* v *-ej* (*prej, bejt, mejch*), krácení vokálu *u* sloves v první osobě singuláru indikativu přezenta (*utrácim, spim, nemusim*), úžení *-é* v *-ý* (*svý, mým*), naopak na rozdíl od některých předchozích textů se zde nevyskytuje protetické *v-*.

5.18 Vice

Autor: PSH

Rok vydání: 2016

Píseň s názvem *Vice* patří mezi nejnovější tvorbu PSH, která nevyšla na CD. Na první poslech můžeme zaznamenat hru se slovem *víc*. Tato hra začíná již v názvu *Vice*, který můžeme z angličtiny přeložit jako neřest, zlovyk, nicméně v samotném textu se pracuje s českým slovem *víc*, ve smyslu naplnění života interpretů i jejich tvorby.

⁸⁶ Hospital – anglicky nemocnice

Zajímavě působí kombinované užití známých frazeologismů (*víc hlav, víc ví; kdo chce víc, nemá nic*) vedle slovních spojení charakteristických pro slang hiphopové subkultury (*odpálej sál; naředim bílý; Prahy planety*). Užití spojení *Prahy planety* odkazuje k písni *Praha je planeta* interpreta Vladimira 518. Není to přitom jediný odkaz na hlavní město, Vladimír ji v úvodní sloce oslovuje (*Vypnul jsem mozek, všechno jede samo, Praho*). Druhý rapper Orion na konci textu naopak oslovuje Vladimíra a používá domáckou formou jeho jména (*Vlád'o*). Text obsahuje několik odkazů na fiktivní postavu Mirka Dušína a lihovárníka Milana Metelky, hudební label Big Boss, samotnou skupinu PSH, filmovou sérii *Star Wars*, s níž v rýmu koresponduje název planety Mars.

Po lexikální stránce si lze povšimnout opět většího množství dysfemismů, např. *kokoty, debila, bábo, krávo, stádo, jebat*. Slovo *palice* je v tomto textu expresivní výraz pro hlavu, v slangu ale může odkazovat i k části marihuany určené ke kouření. Slovní spojení *hrabe mi; mrdá mi* nadneseně vyjadřují mentální vyšinutí. Autoři také využívají anglické termíny v původním znění (*shows, what, bars, starts, fans*), hovorovou modifikaci názvu automobilu BMW *báwo* a termín *love*, který znamená peníze a pochází z romštiny. V textu lze zaznamenat množství vulgárních nadávek (*kokoty, debila, krávo, zmrdi, idiot*) a vulgárních sloves (*sralo, jebat, mrdám*).

Některé slangové výrazy, které se v textu vyskytují, lze rozdělit do dvou skupin, jedny užívané běžně a charakteristické i pro řeč ostatních subkultur (*kámo, báwo, love, jebat, cash*) a jedny specifické pro rapovou kulturu, jako jsou výrazy *odpálej, fans, majk*. I v tomto textu se objevují termíny spojené s užíváním drog, jedná se o adjektiva *bílý*, které znamená kokain, ve spojení se slovesem *naředim* odkazují k smíchání drogy s levnější látkou a *vyjetý* – tímto termínem se častuje osoba po požití drogy.

Tento text obsahuje refrén, který interpreti opakují po každé sloce, v úvodu písni se několikrát opakuje pouze slovo *víc*, ke kterému je posléze přidáný nevětný celek (*Víc čeho co, majk, rapu, shows, desek.*), jenž je zopakován třikrát. Ve druhé sloce se pak opakuje začátek věty použitím spojení slov *Čím dál tím víc/miň* (...). Co se týče pozdravu, opakuje se zde výraz *nazdar* a také se zde objevuje pozdrav *čau*, který v kontextu značí ukončení situace.

5.19 Fuck off

Autor: PSH

Rok vydání: 2016

Tento text vznikl jako odpověď na xenofobní reakce ohledně uprchlické krize. Autoři se v něm vymezují proti rasismu, xenofobii, paušalizaci informací v médiích i vůči výrookům prezidenta. S tímto songem úzce souvisí i prohlášení, které vydal label Big Boss. Vzhledem k této informaci pak snadno v textu rozeznáváme odkazy na současného prezidenta Zemana, ale i na ministra Andreje Babiše, skupinu Ortel, zpěváka Aleše Brichtu a docenta Martina Konvičku, přičemž se v písni objevuje modifikace jeho jména (*Konev*), ani jeden z jmenovaných není hodnocen kladně a zejména někteří dostávají nelichotivá přízviska (*na toho zmrda já fakt nemam*). Autoři také komentují negativní reakce na bývalého prezidenta Václava Havla (*Je to fakt divná doba, Havel je sprostý slovo (...) dupeme po tom, kdo nás tu zvedal z prachu*).

Na textu s PSH spolupracoval i slovenský zpěvák Elpe, který nazpíval refrén ve slovenštině (*Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. Yeah.Yeah. Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. Yeah. Yeah. Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo. Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo – ozaj mám toho dost.*) Refrén se opakuje ve stejné podobě, kromě finále, ve kterém interpret užije interjekci *blabla* (*Všude samé blabla*).

Anglické vulgární spojení *Fuck off* (Jdi do prdele) se objevuje v názvu písně a interpreti jej v textu několikrát zopakují, dalšími anglickými výrazy jsou *mainstream* (střední proud) a substantivum *haterům* (modifikace plurálu, objevuje se i anglický plurál *haters*). Zaznamenáváme zde i velké množství vulgarismů, kromě již zmíněných jsou to například výrazy *sráči, kokote, vyjebanej, kurva, čůráci, vole*, některé z nich se v textu několikrát opakují. Také se zde objevuje i množství dysfemismů (*bába, harpie, nečum, chlastem*)

Ve slangu můžeme narazit na pejorativní výrazy, které se často užívají jako nadávky: *kaktus, pacoš, nemakoš*. Jak jsem již zmínila, rapová subkultura se striktně vyhrazuje proti rasismu a neonacistům a tento jev je patrný i zde (*vyjebanej nácek; nazi kapely jsou fakt nejmiň*).

Pozorovat můžeme i metafory, které jsou pro tvorbu PSH, zejména pak pro Vladimira 518, charakteristické (*za sousedku Šeherezáda; konspirační teorie – tvůj novej Kristus*) a ustálené slovní spojení *krejt záda*.

Z hlediska morfologického pak lze zaznamenat zeugma, tedy vyšinutí z větné vazby v druhé části textu (*lidi žijou nenávist*) a prostředek metonymie u jména *Plzeň* (čímž je myšleno pivo značky Pilsner Urquell).

5.20 Private mode

Autor: Hugo Toxxx

Rok vydání: 2017

Jeden z posledních textů Hugo Toxxx je založen na opakování. Interpret několikrát zopakuje nevětný celek (*Letovej režim, private mode*), za nímž následuje refrén (*Když dělám music, private mode. Když jsem ve studiu, private mode. Když jdu na show, private mode. Když píšu flows, private mode*). Zbylý text lze rozdělit do čtyř kratších slok.

Nejvýrazněji se v textu objevuje anglické spojení *private mode*, což je synonymu pro *letový režim*, autor tedy zmiňuje dobu, kdy nepoužívá telefon ani sociální síť, jak sám zmiňuje, je tedy *offline*. Vzhledem k povaze textu se zde nevyskytuje velké množství zkoumaných výrazů, ale i přes to zde lze objevit několik anglických výrazů, kromě již zmíněného *private mode* a *offline*, jsou to tyto výrazy: *music*, *show*, modifikace *niggaz*, kterou oslovuje členy subkultury, tento výraz původně označoval Afroameričany z jedné *crew*. I v dalších rapových textech můžeme narazit na výraz *flows*, což je plurál slova *flow*, který v rapu znamená tok řeči, proud slov. Označuje se tak také duševní stav, při kterém se jedinec soustředí na jedinou věc. Termín *Bud farm*, odkazuje na online hru, kde jedinec pěstuje virtuální plodiny. Také se zde objevuje modifikace slovesa checkovat (*necheckuju displej*), což je verbum vycházející z anglického *check*, které lze přeložit jako zkontrolovat.

Poměrně ojedinělým, slangovým výrazem a neologismem je slovo *stokuju*, který není odvozen z angličtiny, nýbrž z českého podstatného jména *stoka* a vyjadřuje, že se jedinec přirozeně zabaví. Většinou se „stokuje venku“, přičemž zde užije Toxxx oxymóron (*Dneska stokuju vevnitř, niggaz*). Vzhledem k nevelkému množství užitých slov se zde neobjevuje ani objemné množství vulgarismů, registrujeme zde pouze dva: *debilit*, *mrdám*. Sloveso mrdat většinou evokuje pohlavní styk, ale v tomto kontextu značí autorův postoj, že je mu to jedno.

Zajímavé je zde užití metafor, autor o svých nápadech hovoří jako o kořisti (*Ulovim víc, než sním*) a spolupráci zde označuje jako večeri (*nerad večerím sám, ale vybírám si s kym*). V tomto textu registrujeme absenci rapových klišé, ustálených spojení a nadměrného množství slangových procesů. Tento jev může souviset nejen s nadměrným opakováním dané fráze, ale i s posunem v autorově tvorbě.

6 Textová výstavba

V analyzovaných textech se setkáváme jak s texty lyrickými, tak epickými a v některých textech se setkáváme s prolnutím těchto dvou povah. Drtivá většina textů je rapována v ich-formě, ale v některých projevech se střídá ich-forma s er-formou. U textů, které disponují narativní povahou dominuje chronologické pojetí.

6.1 Horizontální členění rapových textů

V rámci horizontálního členění se můžeme u textů s narativní povahou setkat s triadickým modelem úvod – stať – závěr. Autor takového textu v úvodu představí problematiku, ve stati uvede zápletku a v závěru finální rozuzlení. Tyto jednotlivé části mohou být (a ve většině textů tomu tak je) odděleny refrénem, nicméně existují i výjimky, ve kterých refrén není přítomen, například v textu *Wolfův revír*, kde jsou jednotlivé části rozděleny tak, že každou část rapuje jeden interpret a každá část odpovídá jinému úhlu pohledu, ale se děj neustále posouvá.

Jednotlivé části rapových textů se nazývají slokami, které mohou být různě dlouhé a zároveň je libovolný i jejich počet. V rapových textech jsme zaregistrovali sloky, které tvořily třetinu, případně polovinu textu a zároveň se zde objevují i sloky, které obsahují jen několik vět. V textech s kratšími slokami se refrén objevoval vždy. Refrénem rozumíme krátkou část textu, tvořenou několika větami, případně větnými ekvivalenty, která odděluje jednotlivé sloky a opakuje se. Většinou má refrén po celou dobu stejnou podobu, ale v některých textech se objevují i jeho drobné modifikace. Vždy jsme identifikovali alespoň tři sloky, nejvíce jsme jich pak evidovali sedm.

Každý analyzovaný text obsahuje název, který se tematicky k dané písni vztahuje. Tyto názvy byly jak jednoslovné (*Jižák*) nebo dvouslovné (*Kandidát vět*), tak byly tvořeny i celou větou (*V Čechách je všechno fajn*).

6.2 Vertikální členění textů rapových textů

V textech jsme se nejčastěji setkávali s pásmem vypravěče, případně několika vypravěči, ale registrujeme i několik písní, kde se objevilo i pásmo postav („*Ne, ne prosím, nechte mě žít, já chtěl ty prachy vrátit, a ne díru v hlavě mít.*“; „*Papa, my chceme jít s tebou*“), nicméně i toto pásmo postav rapoval interpret, který před tím zastával pozici vypravěče.

Rapové texty nejsou ve většině případů koncipovány jako dialogy, v námi vybraných analýzách jsme se dialogem, který by interpreti vedli v rámci celého textu, a i přes fakt, že tyto písně rapuje několik interpretů, jednotlivé sloky jsou koncipovány jako výpovědi, které na sebe

obsahově navazují, ale nejedná se o odpovědi. I přes tento fakt jsme se setkali s prvky dialogu, byť se jednalo pouze o několik reakcí („*Ori seš si jistej?*“ „*Sem.*“; „*Vlád'o prober se už, to se ti jenom zdálo.*“). Výjimku tvoří text *Vim já*, jehož refrén je koncipovaný jako dialog mezi moderátorem a soutěžícím v soutěži AZ kvíz („*Jaké jsou Vaše záliby?*“ „*Vim já?*“; „*Chodíte rád na ryby?*“ „*Vim já?*“; „*Z kama jste sem přijeli?*“ „*Vim já?*“; „*A jak často jste v prdeli?*“ „*Pořád.*“)

7 Lexikální stránka rapových textů

Po shrnutí jednotlivých lexikálních analýz můžeme dojít k závěru, že mezi charakteristické lexikální prostředky rapových textů patří bezesporu vulgarismy, dysfemismy a anglicismy. Naopak výjimečně se setkáváme s odbornými výrazy a profesionalismy.

Co se týče vulgarismů, v textech vzniklých v devadesátých letech jich neregistrujeme takové množství jako v současnosti. V prvním rapovém textu *Jižák* registrujeme jediný vulgární výraz *vole*, v prvních textech skupiny PSH, které pocházejí z devadesátých let, se tyto výrazy začínají zmnožovat. Nejpopulárnějšími vulgarismy v textech z této doby jsou *sráči*, *děvky*, *zasranýho* nebo *vomrdal*, ale je nutné konstatovat, že v těchto textech, o kterých se dnes v rapové subkultuře hovoří jako o „oldschoolech“, se objevují tyto výrazy sporadicky, často je to jeden nebo dva vulgarismy na daný text. Změnu přináší skupina Chaozz, která se stala první doopravdy komerční skupinou. Za poměrně odvážný počín můžeme považovat album s názvem *Zprdeleklika* z roku 1997, jehož název obsahuje vulgarismus a je totožný s jednou z jeho stěžejních písní.

Další generací rapových interpretů, kteří se postarali o změnu tehdejší podoby rapu, je duo Supercrooo, jež se pohybuje na hranici žánru zvaného horrorcore. Tento žánr vychází z rapu a metalu a interpreti poukazují na problémy dnešního světa s pomocí morbidního a černého humoru, častým jevem je nadměrné používání vulgarismů a tematika se týká vražd, kanibalismu, sexu, brutality, sadismu apod. Na české scéně se jeho prvky objevily už na Katově (Dephově) desce z 90. let *Rigor mortis*. Nutno poznamenat, že se v tomto albu nevyhýbá vulgarismům (*v píce*, *do prdele*, *sere*), ale srovnáme-li jejich množství se současnými interprety tohoto žánru, je jejich počet vcelku nepatrný. Tehdejší kritika se postavila k albu negativně a tuzemská scéna si musela počkat na příchod skupiny Supercrooo.

Od roku 2002 do současnosti na horrorcore scéně působí rapper Řezník, který tvoří spolu s rapperem DeSadem duo Sodoma Gomora. Dále registrujeme interprety se jmény Hrobka, Pitva nebo Haades. Jejich texty jsem ve svých analýzách nezabývala z toho důvodu, že jsem se soustředila primárně na rapovou subkulturu soustředěnou kolem formace PSH.

V současné době můžeme opět zaregistrovat jistý posun od vulgarismů, v posledních textech se sice objevují, ale jejich výskyt již není natolik markantní jako v letech 2002–2010. Obecně lze poukázat na fakt, že nejčastěji užívanými vulgárními lexémy jsou výrazy *zmrda*, *čurák*, různé tvary slovesa *srát* apod. Tato slova mají v textu úlohu zesilovat význam, zejména ve chvíli, kdy autoři dávají najevo nespokojenost, například u písni *Fuck off* od PSH (*Ahhh, chlastem nasáklej Zeman. Ahhh, na toho zmrda já fakt nemám*). Někdy jsou však tyto

prostředky užity jako v podstatě neutrální, běžně užívané výrazivo, což je například u oslovení *vole* (*Ve snu, vole, tady je střední Evropa.*).

Poměrně zajímavý posun, který se týká vulgarismů můžeme pozorovat u Kata/Depha, který, jak jsem již zmínila, nejprve působil ve formaci Chaozz a v současné době rapuje ve skupině Prago Union. Zatímco v jeho ranné tvorbě se s vulgarismy setkáváme poměrně často, ve své současné tvorbě dbá na projev, který si vystačí s malým množstvím vulgarismů a slangových výrazů. Ve svých textech používá hru s jazykem (*Kandidát vět*) a propracované metafory (*Jsi kráska, stejně jako jsi i zvíře. Kotě, který moje rány líže. Zároveň ale lev, co se ke mně probil přes moje mříže*), jimiž vyrovnává formu textů s jejich dobře promyšleným obsahem, nicméně vzhledem k absenci slangových výrazů jeho texty z lexikálního hlediska nedisponují specifickými jazykovými prostředky charakteristickými pro rap, jako tomu je u ostatních interpretů.

Nejširší škálu analyzovaných lexikálních výrazů, jimiž se rapové texty odlišují od textů ostatních žánrů, jsou slangové výrazy, které můžeme rozdělit do několika skupin. Jednu z nejbohatších skupin těchto výrazů tvoří bezesporu nadávky, nejedná se jen o vulgární výrazy, nýbrž o celou škálu výrazů (*nula, břídil, pes, nemakoš, chudák*). Většina hovorových a slangových výrazů, včetně těch vulgárních, úzce souvisí s tematikou rapových textů. Jednotlivých témat je samozřejmě mnoho, ale minimálně v jedné skladbě se každý jmenovaný interpret věnuje problematice Policie ČR a nesouhlasí se způsobem jejího chování, proto jsou příslušníci častovani negativně zbarvenými výrazy (*fizl, policajt, bengá*). Obdobně se rapová interpreti vymezují proti ultrapravicovým aktivistům (*nácek, plešoun, holý lebky*), v písni skupiny Diwokej západ *Mlat' skinheada do hlavy* z roku 2002 můžeme pozorovat parafrázi na píseň skupiny Orlík *Všem*, zejména v refrénu, kdy Diwokej západ rapuje *Zařvi si toy, držku mu rozbij, s takovým náckem nesmíš se srát (...)*.

Dalším oblíbeným tématem rapových jsou drogy, tudíž i slangové výrazy, které se v písních objevují, jsou s nimi často spojené. Zatímco marihuana (*tráva, mary-jane, weed*) je brána jako přípustná a autoři se netají jejím užíváním (*každej den toho ubalím randál; chci hulit celej den*), na ostatní drogy (*piko, peří, herák, nadrcená křída, bílý*) je ve většině textů nahlíženo negativně (*není potřeba si nic do nosu srát; smažky běhají po ulici a na hlavě maj slipy*), Hugo Toxxx tomuto tématu věnoval celou jednu skladbu (*Peří Herák*).

Další tematikou spojenou s rapovými texty je writerství, kterému se věnuje zejména Vladimír 518, v několika svých textech vzpomíná na dobu se sprejováním spojenou (*spojily nás graffs, primárně metro; maluju barevný oblaka na metro*), ale tuto tendenci pozorujeme i u ostatních interpretů.

Zatímco s dysfemismy se setkáváme v každém rapovém textu, naopak můžeme sledovat jistou absenci deminutiv a eufemismů. Tyto prostředky se sice v některých textech objevují, ale nejedná se o příliš velké množství. Jednu z výjimek tvoří text *Apropó* od Prago Union, kde jsou zdobněliny použity jako sarkastický prostředek komunikace se ženou lehkých mravů, v tomto případě jich v porovnání s ostatními texty nalezneme poměrně značné množství. Dalším druhem výrazů, se kterým se v rapu nesetkáváme, jsou archaismy, u nichž sledujeme ještě menší výskyt, než u již jmenovaných deminutiv a eufemismů, tento fakt může souviset s věkem nejen interpretů, ale zejména posluchačů, jejichž věk se nejčastěji pohybuje na hranici 15. až 20. roku. Taktéž registrujeme jistou absenci výrazů odborných.

Nejmarkantnější změnu za zkoumané období lze sledovat zejména ve využívání anglicismů a slov cizího původu, zatímco v prvních textech jich nenalzáme nijak mnoho, v období od roku 2000 se stávají jedním charakteristických prvků rapové scény. Jedná se o slova běžně užívaná (*sorry, boys, fuck off*), ale i o slova úzce spojená s rapem a rapovou subkulturou (*fans, stage, sound, DJ, flow, checkuj*). Rovněž se setkáváme s jejich modifikacemi, které odkazují ke hře se slovy, která je pro rap rovněž charakteristická.

V rapových textech můžeme sledovat mnoho komentářů okolního světa, toto hodnocení je většinou negativní, jedná se o komerční zpěváky, herce a instituce. Co je naopak hodnoceno kladně (ať už v nadsázce, či úplně vážně) jsou sami interpreti, v jednotlivých textech se objevuje neustálé opakování různých přezdívek jednotlivých interpretů, nejlépe to dokazuje píseň *Chci slyšet svoje jméno* od Oriona.

Poměrně zajímavé je nahlížení na rap z pohledu různých interpretů, zatímco rapper Indy označuje rap za *popelnici slov*, Orion v písni *Penerský dezert* říká, že *Hiphop není plácnutý slovo do větru, hiphop to je kurva něco víc; Hiphop není kecání nesmyslů, ale hiphop je kultura bez hranic*.

7.1 Metafory, metonymie, přirovnání a ostatní básnické prostředky

Obecně se o rapu hovoří jako o poezii ulice, a tudíž se zde setkáváme s rozličnými básnickými prostředky. Poměrně rozvitá jsou v rapu přirovnání, některá z nich obsahují kulturní odkazy např. na seriál *South Park* (*a ty chcípáš jak Kenny*) nebo na knihu L. Carrolla *Alenka v říši divů* (*ztratíš se jak Alena*). Některá přirovnání jsou naopak pejorativní, což koresponduje s povahou některých rapových textů, které útočí na konkrétní skupiny lidí, případně na recipienty nebo jednotlivce (*rapeři v Čechách jsou jak ženy; už jsi mi ukradená jako vzducholod*). Dalším

druhem přirovnání jsou ta, která komentují běžný život (*umíme zmizet jako prachy z kapsy; dodnes je to ve mně jako černej střep; holka černá jak noc*).

V některých skladbách se objevují i různá ustálená slovní spojení, zejména přísloví (*káže vodu sám pije víno; krev není voda; čas jsou peníze*). Také můžeme narazit na různé parafráze, ať už na citáty různých osobností např. citát od Kurta Cobaina (*raději shořím, než bych doutnal*), nebo odkazy na různé populární písně a jejich interprety (*za všechno může čas. Aha, ten, co se skrývá nás; a stejně sem raketák, kterej rád holky líbá, né jako Karel Gott, kterej s nima jenom snídá*).

V menší míře se v textech objevuje prvek oxymóron, který se vyskytuje například v ranné tvorbě PSH (*mrtvolý zemřely; stokuju vevnitř*) nebo v tvorbě Prago Union. Taktéž lze v některých textech objevit prvky personifikace (*obálky vykukujou ven, sledujou mě už z dálky; pije víc benzínu*).

Budeme-li nad hiphopovými skladbami uvažovat jako o poezii ulice, můžeme zaregistrovat velké množství metafor, které lze nalézt prakticky v jakémkoliv textu od PSH, případně Prago Union. Obě tyto formace si poměrně důkladně zakládají na obsahu výpovědi, ale zároveň i na formě, zatímco Vladimír 518 lpí na výpovědích, projevuje se u něj naléhavá snaha o sebevyjádření, u rappera Kata lze sledovat tendenci k větší hře se slovy.

Obecně lze říct, že metafory se v textech objevují častěji než metonymie, která se objevuje například v písni *Fotky z novin* (*Kup svý mámě Supercrooo*) nebo v písni *Všichni jsou už v Německu* (*Celej národ poslouchá Dana Pandu*). Metonymii můžeme vnímat i u Orionova druhého nicku Vorel, který je založen na vnitřní souvislosti. Jak jsem již zmínila, metafory jsou poměrně častým prvkem a vzhledem k jejich rozmanitosti se konkrétním projevům věnuji v jednotlivých lexikálních analýzách.

Změny, které pozorujeme u formace PSH, ale i u rappera Depha, se netýkají jen jednotlivých lexikálních prvků, což je vzhledem k jejich dlouholetému působení na české scéně logické. O tomto tématu například hovoří Orion v rozhovoru v DVTV v souvislosti s textem písně *Hlasuju proti*, kdy poukazuje na fakt, že v době jejího vzniku (2001) byli její autoři podstatně mladší a měli jiné názory a naivnější představu o světě.

8 Syntaktická stránka rapových textů

Nejen ze syntaktického hlediska, ale i z ostatních rovin můžeme na rapové texty nahlížet nejen jako na projevy uměleckých textů, ale zároveň jako na texty mluvené, ačkoli se v našem případě nejedná o spontánní projevy⁸⁷. U některých analyzovaných textů si můžeme všimnout upřednostnění sdělení obsahu před formou a logickým uspořádáním. Také často nelze rozeznat hranice mezi jednotlivými větami.

V rapových textech se často setkáváme s monologičností, která je charakteristická zejména pro individuální počiny, ale setkat se můžeme i s dialogičností, jež se objevuje zřídka i u rapových formací tvořených dvěma a více interprety (*Ori jseš si jistej? Jsem!; Hej ty tam, co seš zač? Sem tady, co ty tu děláš? Přijel sem sem a radši bych hned ven, sem tu jenom host.*)

I v monologických rapových projevech je možné zaznamenat prvky dialogičnosti, jakými jsou kontaktní prostředky, jimiž autoři kontaktují nejen recipienta (*Hej lidi, vole, kámo*), ale další rappery jednotlivých uskupení (*Vlád'ó, Ori*). Nesetkáváme se s kontaktováním osoby DJe, nicméně v některých textech je zmiňován (*když si Skupla prsty sliní; Mike T. je bůh; náš DJ je Richard, je z Vršovic*). U některých monologických textů sledujeme rychlou výměnu různě dlouhých replik a interpreti se střídají po jednotlivých slokách (to je charakteristické zejména pro nynější tvorbu PSH, například ve skladbě *Fuck off*), v jiných textech se setkáváme s rozdělením textu na dvě až tři části (*Fotky z novin, Hlasuju proti*).

Pro mluvené texty je charakteristická zvuková segmentace pomocí pauzy, případně prostřednictvím intonačního pohybu⁸⁸, pauzy v rapových textech jsou vyplněny specifickým zvukovým podkladem, zatímco intonace je záležitostí rytmickou a musí korespondovat nejen s již zmíněným hudebním podkladem, ale i s rýmem. Ohledně pauz je nutné dodat, že kvůli přizpůsobení se rytmu hudby se často setkáváme se situací, kdy interpreti tyto pauzy nedodrží, a proto vznikají dlouhé souvětí (viz níže).

V oficiálně nahraných písních se nesetkáváme s opravami, tedy rektifikacemi a korekturami, nicméně na živých koncertech se s nimi setkat můžeme, zejména s opravami vlastními, kdy mluvčí opravuje sám sebe. Dalším jevem, který narušuje tok textu, může být výpadek textu, s nímž se autoři potýkají zejména u nových písní.

⁸⁷ Mezi spontánní projevy se dají považovat v hiphopové kultuře například battly, což jsou ústní souboje dvou rapperů. Tyto texty vznikají přímo na jevišti a mají za cíl ponížit soupeře pomocí urážek. Texty jsou hodnoceny na místě utkání živým publikem, jenž pískáním a tleskáním dává najevo svoji libost, případně nelibost.

⁸⁸ Mullerová, 1994, s. 41

V rapových textech se nejčastěji setkáváme s větami oznamovacími (*Nikomu nic zadarmo jsem nedaroval.; Vzít jí k mámě do baráku, na kanape svalit.*), ale výjimkou nejsou ani věty rozkazovací, resp. zvolací (*Já to říkal!; Chci slyšet své jméno!*). V menší míře se setkáváme s otázkami, které mohou být mířeny na recipienta, tyto otázky pak bývají zjišťovací (*Jednu sloku sereš měsíc, bys chtěl víc?*) nebo řečnické (*Hej lidi, vo co de?*). Výjimečně se setkáváme se zjišťovací otázkou směřovanou na ostatní členy formace (*Ori, seš si jistej?*).

Obecně lze v rapových textech nejčastěji zaregistrovat rozličné druhy souvětí. Souvětí parataktická se objevují nejčastěji v poměru slučovacím, kdy je užitá spojka *a* (*Utři si pusu a zkus alespoň jednou mluvit pravdu.; Holky, co známe jsou vážně dobrý, maj na hlavě vlasy a uměj to, prý.*), případně jsou spojeny pouze juxtapozicí (*Jsem Rumun, piju rum, je to můj um.; Zraju jak víno, jsem ročník sedm šest.*). Rovněž lze v analyzovaných textech nalézt souřadná souvětí v poměru vylučovacím (*Systém mi nabídl starý hovno, ale já jsem chtěl víc.; Nebyl to úspěch, ale nešlo tomu odolat*). V některých případech sledujeme použití spojky *a* několikrát za sebou (*A už sou tady a už nás prohledávaj a něco asi našli, sáčkem nad hlavou mávaj a tak sme pěkně v píči a půjdeme do lochu, do německý basy kvůli hulení trochu.*). Naopak můžeme v analyzovaných textech pozorovat jistou absenci souvětí v poměrech důvodových, důsledkových a vysvětlovacích.

Souvětí hypotaktická se objevují se stejnou četností jako již zmíněná souvětí parataktická, v textech zaznamenáváme nejčastěji vedlejší věty, ve kterých se vyskytují spojky *co* (*Nikdo z vás neví, co je to bejt Ori.; Až blízky odejdou, co zbyde, jen spousty vzpomínek.; Jsem tu od té doby, co se zrodil svět.*), *že* (*Čím to bude, že jste se dosud neprosadili?; Všechny nás to vzalo, že nestihli jsme tuhleto sobotu tam taky zajít.; Jsi taky pyšnej na to, že jsi xenofob?*), *který* (*Má na mě věci, za který můžu jít do lochu.; Mám noční můru, ve který je Pavel Anděl.*), *jak* (*Přemejšlim, jak se z toho všeho dostanu.*), *když* (*Ale není pomoc, když není rady; Šel jsem temným průchodem, když v tom jsem zaslech hlasy.*), *než* (*To spíš chcípnu, než bych kňoural*), *pak* (*Načnu tvoji prdel, pak přijde Hugo Toxxx*), *kdo* (*Děti musí poznat, kdo je Hack; Začneš se ptát, kdo, kurva, jsem.*), *kde* (*Odkud jsme přišli, kde se vzali*) a *kam* (*Znam svůj rodokmen, kam až to jde.*)

V rapových textech registrujeme i věty jednoduché (*U silnice další kočička stopuje autička.; Tam svou holku nepodvedu.*), těch je v poměru podstatně méně než souvětí. Výskyt souvětí je charakteristický zejména pro texty, které mají povahu příběhu, ale registrujeme je i v těch typech textů, které mají povahu sdělení názoru, ať už je myšlen vážně, či nikoliv. Pro druhý typ textu jsou také charakteristické nevětné celky (*Baywatch, Mitch Buchannon; Sex,*

prachy, auta a rap! Hudby na píču a texty o ničem. Víc, víc, víc, víc!), jež se vyskytují zejména v refrénech.

V některých textech se můžeme setkat i s větnými odchylkami, nejčastěji s elipsou, tedy výpustkou, kterou pozorujeme u všech interpretů (*Silně ujíždí si v barvách (...)*; *Ne, to nebolí, to nebolí, to nebolí.*; *Nebyl to úspěch, ale nešlo tomu odolat.*), poměrně frekventovaný výskyt elips evidujeme u Oriona, u kterého se objevuje vypouštění sloves (*No do Prahy, na párty, na Penery*⁸⁹) nebo podstatných jmen (*Ty už tu nejsou.*; *Já to říkal!*). U tohoto interpreta registrujeme i vyšínutí z větné vazby (*Malý, velký prsa, jsou skvělá.*; *Drbej mi hroch*).

Jak jsme již zmínili, je poměrně komplikované v mluveném textu rozlišit jednotlivé věty, pokud interpret nedodrží pauzy. U některých skladeb můžeme pozorovat jev, kdy je text recitován tak, aby korespondoval s hudbou, což je činěno na úkor větných pauz, v některých případech je skladba odříkávána velmi rychle. Kromě nedodržování již zmíněných pauz může vést rychlá kadence slov k nesrozumitelnému projevu, což se často projevuje u anglicismů, případně u slangových výrazů. Objevují se ale i opačné případy, kdy se v textu díky hudebnímu podkladu objevuje prvek parcelace, ten můžeme například pozorovat ve finální části písně *Praha*, kterou rapuje Vladimír 518 (*Vidím ulice, tramvaj a domy. Lidi, co chodí. Co bojí se sami. Práva pro auta, ty všichni pro šed'. Každý to vidí. Jen málokdo řek', že střeoevropský a středočeský. Příběhy pražský, totiž smíchovský. Světla, co svítí do očí, co chvíli, co krok. Zdravím všechny, co nad hlavou strop. Každý ráno je nám dáno, tohle město třetí patro (...)*). V tomto úseku opět můžeme sledovat jisté množství již zmíněných elips, při nichž jsou vypouštěny různé slovní druhy. Další příklad parcelace registrujeme u písně *Raz dva 345* od skupiny Supercooo v prvním úseku, kdy Hack rapuje *Rock pop. Country pop. Zmrdi stop. Zmrdi dost. Hroznej smrad. Ucpu si nos. (...)*.

V rapových textech nejčastěji zastupuje funkci přísudku sloveso a funkci podmětu podstatné jméno, setkáváme se ale i se situacemi, kdy funkci podmětu zastupuje i jiný slovní druh, jako například sloveso v infinitivu (*lenost, nachcat jsou tvoje slova*) nebo přídavné jméno (*stará mu utekla*)⁹⁰.

Vedle českých větných konstrukcí lze v určitých rapových textech sledovat i anglické větné konstrukce, nicméně tyto věty nejsou většinou v rámci rapu jednotlivých interpretů, ale u doprovodného vokálu, který většinou zpívá žena. Nejčastěji jsou užitá jednotlivá anglická slova, ale objevují se i větné ekvivalenty, jako jsou zvolání *Fuck off* nebo *Come on*. Také se velmi často setkáváme s kombinací českého a slovenského rapu. Členové skupiny PSH

⁸⁹ U tohoto příkladu si můžeme všimnout i aliterace.

⁹⁰ Na tomto příkladu si můžeme všimnout použití substantivizovaného adjektiva.

spolupracují se slovenskou formací Kontrafakt, ale i s rapperem, který si říká Čistychov. Tyto texty jsme v práci neanalyzovali vzhledem k již velmi obsáhlému zkoumanému materiálu. V rapových textech se německý jazyk objevuje jen výjimečně, takovouto výjimku tvoří například text *Všichni jsou už v Německu*, kde se kromě jednotlivých slov objevuje i pozdrav *Auf wiedersehena* jednoduché větné konstrukce: *PSH ist gute gruppe; Ich liebe Prag; Ich bin prager Vladimir, Alles hande in die luft*.

Z hlediska vývoje se rapové texty po syntaktické stránce v průběhu let příliš nemění. V prvních textech lze sledovat tendenci tvořit texty popisující určité události, případně životní styl dané subkultury, texty s větším narativním obsahem se objevují později, zejména ke konci devadesátých let dvacátého století. Autory těchto textů je většinou Vladimir 518 nebo Deph ze skupiny Prago Union. Od první poloviny devadesátých let také sledujeme texty, jež se striktně vymezují proti politické situaci, systému, případně proti ultrapravicovým skupinám, jak již bylo v textu řečeno. Charakter textu úzce souvisí s finální podobou syntaktické stránky, jelikož u textů s narativní povahou můžeme sledovat lépe zpracované větné konstrukce.

9 Hláskosloví v rapových textech

Pro rapové texty je charakteristické použití obecné češtiny, což se odráží i v hláskosloví, nicméně u formace PSH se setkáváme v menším rozsahu i s prvky spisovné češtiny, která pak tvoří jistý kontrast k nespisovným jevům.

Také se u skupiny PSH nesetkáváme s dialektickými prvky, což je logické, vzhledem k jejich působení v Praze, kde působí i většina ostatních rapových skupin. Nicméně s výraznými dialektickými prvky jihozápadočeské skupiny se nesetkáváme ani u formace Diwokej západ, která pochází z Plzně a pro formaci Špatnej wliw, která pochází z Chrudimi, také není charakteristické užití prvků severovýchodní nářeční skupiny.

Poměrně charakteristickým jevem je používání dvojitého *w*, které bylo jistým boomem v antroponymech jednotlivých kapel, objevuje se to nejen u již zmíněných kapel Diwokej západ a Špatnej wliw, ale i u rappera Mc Dawe nebo formace WWW. Taktéž bylo v názvech populární znásobení hlásek, a to jak konsonantů (Hugo Toxxx, DJ Doemixxx), tak i vokálů (Supercroooo, Skoop). Ve jménech lze vyzorovat i použití čísel, jako je tomu u Vladimira 518. Jeho umělecké jméno je motivováno použitím čísla popisného, což bylo standardní pro writery v USA, zatímco u rappera L4 nacházíme motivaci fonologickou, jelikož hláska L a anglická číslovka four dají dohromady jeho druhý nick Lavor.

V textech se setkáváme s krácením vokálů, a to nejčastěji ve slovesných tvarech (*nastoupim, cejtim, spim, vidim*) nebo v zájmenech (*tim, mym, tvym*). Dalším projevem je diftongizace *-ý* v *-ej*, kterou pozorujeme v základu u sloves (*cejtim*), podstatných jmen (*mlejnů*) a zájmen (*mejch, tvejch*) i na konci adjektiv (*dobrej, podělanej, letovej, vypelej*). V adjektivech také můžeme pozorovat sjednocení rodů v plurálu a použití jednotné koncovky *-ý* (*dvě kilička vážený; mladý tváře*). Dalším jevem charakteristickým pro obecnou češtinu je úženi koncovky *-é* v koncovku *-ý*, tento jev můžeme například pozorovat u zájmena *svý* (*Chci slyšet svý jméno*).

Z protetických hlásek můžeme nejčastěji pozorovat protetickou hlásku *v* před vokálem *o* (*vocas, vokno, vodkud, vo, von, vod*), nicméně ne ve všech slovech se tento jev vyskytuje. Ostatní protetické a hiátové hlásky jsme v textech nezaznamenali.

Podobně pozorujeme vypouštění některých hlásek uprostřed slova (*někeryý, geto, takle, přídu*), dále na konci slova, což evidujeme zejména u třetí osoby času minulého u sloves (*řek, nezatrpk*), nicméně objevuje se i u adverbia ve tvaru *zas*. V textu *Rok PSH* sledujeme zakončení imperativu v druhé osobě s měkkou souhláskou *-ž* (pomož), což je typické pro dialekt středočeský, nicméně to na recipienta může působit archaicky. Sledovat můžeme zkrácenou

podobu sloves ve třetí osobě minulého času, která jsou zakončena na koncovku *-aj* (*lítaj*, *chcípaj*).

10 Morfologická stránka rapových textů

Nejčastěji jsou v rapových textech zastoupena substantiva a verba. Podstatná jména se v textech objevují ve všech třech rodech, nejčastěji se však setkáváme se substantivy v rodu mužském, naopak v nejmenší míře jsou v textech zastoupena substantiva v rodu středním. Pokud bychom srovnávali poměr mezi substantivy v plurálu a singuláru, podstatně více jsou užívána podstatná jména v jednotném čísle.

Verba, se kterými autoři rapových textů pracují, jsou nejčastěji v první osobě, i když se setkáváme i se slovesy v osobě druhé a třetí, s těmi se setkáváme zejména v textech s narativní povahou, nicméně i u nich registrujeme využití osoby první. Kategorie slovesného čísla je závislá na počtu interpretů, kteří rapují daný text, ale není pravidlem, že se ve vícečlenných seskupení užívá pouze plurál. Stejně tak jsou v textech zastoupeny všechny časy, kromě přechodníků, které se v textech nevyskytují. Nejčastěji se setkáváme se slovesy v čase přítomném.

Dalším často objevujícím se slovním druhem jsou citoslovce, která mohou plnit funkci emotivní (*fuj, hmm, jo, běda*), kontaktní (*hej, vole*) a v některých textech se objevuje i interjekce onomatopická (*křup, haf*), často se setkáváme s citoslovci vyjadřujícími smích (*cháchá, hahá, che*). V rapových textech se nesetkáváme s interjekcí, která by měly větně členskouplatnost a (vedle expresivity) často fungují jako vyplnění mezer v textu. Obvykle je registrujeme na začátku skladby, kde pomáhají interpretům s uvedením textu, případně si za pomoci citoslovců kontrolují funkčnost mikrofonu na živých koncertech. Podobnou funkci mohou mít i numeralia, které se v textech objevují v menším množství než interjekce.

V textech jsou také poměrně často užívána zájmena, přičemž nejčastěji se setkáváme s osobním zájmenem *já* a to jak v singuláru, tak i v plurálu (*my*), dále jsou využívána osobní zájmena v druhé a třetí osobě, přičemž se nejčastěji vyskytují v jednotném čísle. V menší míře jsou pak užívána pronomina přivlastňovací, neurčitá, vztažná atd. V textech jsme také registrovali množství adverbii a adjektiv, které se objevovali v menší míře než ostatní, již zmíněné slovní druhy. Neplnovýznamové slovní druhy se vyskytovaly v textech též, nejčastěji jsme se setkali s předložkami, a to jak pravými, tak i nepravými, a se spojky, kterých bylo v textech podobné množství jako předložek, naopak nejméně jsou v rapových textech zastoupené částice, jelikož jejich výskyt se omezuje na několik výjimečných případů.

V rapových textech se poměrně často setkáváme s tvaroslovím, které je charakteristické pro obecnou češtinu, což konstatují i v kapitole *Hláskosloví v rapových textech*. V některých

případech můžeme sledovat inklinaci autorů k užití spisovného tvarosloví, ale tyto tendence mohou v některých textech působit kontrastně vzhledem k užití prvků nespisovných.

V rámci anglicismů se můžeme často setkat s původně nesklonnými výrazy, které autoři modifikují tím, že je skloňují. Tyto tendence můžeme vidět například u sloves *pissit* a *dissit*. U anglického slovesa *check*, se kterým se běžně setkáváme v textech, se též se projevuje počestění, a to přidáním přípony *-ova* (*checkovat*, *skratčovat*), s možností připojení předpony *ne-* (*necheckuju*). Pro anglická substantiva je typická koncovka *-az*, což koresponduje s faktem, že v angličtině se plurál vyjadřuje přidáním přípony *s*. Zatímco přípona *-az* je charakteristická pro modifikace *fellaz* a *niggaz*, některá podstatná jména v plurálu dodržují anglickou formu (*shows*, *flows*). Obecně jsou v textech z anglických termínů užívaná substantiva, která úzce souvisí s hiphopovou subkulturou (*rap*, *show*, *flow*, *DJ*, *mike*).

S rapovými texty je poměrně úzce spojeno užívání vulgarismů a pejorativních výrazů, a to například ve formě nadávek, které se pro oslovení mužského objektu nejčastěji objevují výrazy *zmrde* a *čuráku*. Od nich pak můžeme pozorovat utvoření deminutiv *zmrdeček* a *čuráček*. Ženy jsou pak titulovány výrazy *kundo*, *kurvo*, *pičo*, kde můžeme pozorovat tvoření deminutiv pouze od prvních dvou zmíněných výrazů. U Jamese Cola si můžeme všimnout oslovení *Ty malá kundo*, což je výraz směřován k recipientovi bez ohledu na jeho pohlaví. Výraz *kurva* je pak často používán v prvním pádě singuláru, nikoliv jako nadávka, ale jako expresivní výraz, který má dodat důraz sdělované informaci (*Tak pojď, nech si od nás, kurva, říct*). Tento výraz je také základem pro sloveso *zkurvit* a adjektivum *zkurvený*. Od vulgárního termínu *piča* se tvoří sloveso *pičovat*, jehož význam se dá přirovnat ke slovesu stěžovat si, případně být sprostý (*Jsme ta skupina, do který se nepičuje*). Vulgární výrazy označující ženské a mužské pohlavní orgány sledujeme ve dvou variantách, vulgarismus *čurák* se objevuje jak krátce, tak i dlouze (*čůrák*), stejně tak se setkáváme s dlouhým tvarem *piča* a krátkým tvarem *piča*. Prago Union ve svých textech pracuje s formou, která obsahuje *-y*, ve spojení *Prago Pyčo*.

Z vulgárních sloves se nejčastěji objevuje výraz *srát*, a to ve významu štvát, nebo ve významu do něčeho zasahovat, autor jej použije ve chvíli, kdy cítí, že na to daná osoba nemá právo. Od tohoto verba se objevuje utvořené substantivum *sráč* a adjektivum *nasraný*.

Odchýlení od spisovné normy také vidíme například u použití obecněčeského zakončení substantiv koncovkou *-ma* u maskulin (*nesmyslama*). Přípona *-ma* se také objevuje v korektním tvaru u bývalých duálních tvarů substantiv (*rukama*).

Taktéž lze objevit zvláštní tvar u příjmení tvořený pomocí přípony *-ů* (*Aleš Valentů*), u tohoto výrazu můžeme pozorovat familiární příznak.

Dalšími modifikacemi, zejména substantiv, jsou ta zakončená na příponu *-ák*, mezi těmito výrazy můžeme spatřit slova, u kterých se objevuje prvek univerbizace (*obchod'ák*), a výrazy, které označují osoby (*metalák, raket'ák*). Výraz pro člověka pocházejícího z metalové subkultury se také objevuje ve tvaru s příponou *-oš* (*metloš*). V textu Meleme, meleme kávu se setkáváme s nestandardně vysokým užitím koncovky *-ství/-ctví*, která se vyskytuje jak v běžně užívaných substantivech (*proroctví, vítězství, sběratelství*), tak zde autoři využívají výraz *culikářství*, který se v rapových textech běžně neobjevuje.

Ve skladbě Rok PSH objevujeme užití koncovky *-ismus* ve druhém pádě, ve spojení s konkrétními substantivy pak tvoří neobvyklé tvary (*Rok démonismu, rok maximalismu*). Tento text je také mimořádně bohatý na číslovky, které se v rapových textech, jak jsme již zmínili, objevují zřídka, pomíneme-li například text Supercroooo Raz dva 345 nebo text Pikola od formace WWW.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývala českými rapovými texty z lingvistického hlediska. Jejím cílem bylo vybrané texty analyzovat z hlediska lexikálního, morfologického, syntaktického a hláskoslovného, a na základě těchto rozborů poukázat na prostředky, které jsou pro český rap charakteristické, a zároveň zachytit jejich proměny v rámci daného období, tj. mezi lety 1993-2017. Základním materiálem pro výzkum byly písně hiphopové formace PSH, nejen kvůli jejich výsadní pozici na české hiphopové scéně, ale také kvůli faktu, že na české scéně působí nejdéle. Dále byly analyzovány texty skupin Chaozz, Prago Union, Supercroooo atd.

Úvodní část práce se zaměřuje na diferenciaci češtiny, tedy její rozdělení na strukturní útvary a poloútvary, kterým se, vzhledem k předpokládané povaze práce, věnujeme detailněji. Dále je pozornost věnována funkčnímu stylu uměleckému a rétorickému. V další části teoretické práce je přiblížen hudební žánr hiphop/rap a jeho místo na české hudební scéně. Zároveň jsou v této části představeni jednotliví interpreti.

Rapové texty můžeme rozdělit na ty, které disponují narativní povahou, a na ty, které vnímáme spíše jako vyjádření interpretů k dané situaci. Drtivá většina textů je psána (přednášena) v ich-formě, ale registrujeme i výskyt er-formy. Každý z analyzovaných textů disponuje názvem a je rozdělen do několika slok, jejichž počet se text od textu liší, tento jev není závislý na době vzniku, ani na interpretovi. Ve většině textů registrujeme výskyt refrénu, tedy opakující se části, která odděluje jednotlivé sloky, nicméně ne všechny písně refrén obsahují. Analyzované texty nejsou koncipovány jako dialogy, a to ani v případě, že jsou interpretovány několika rappery, nicméně u několika z nich jsme se setkali s prvky dialogu.

V rovině hláskoslovné jsme vypořadali u všech interpretů výskyt většiny jevů charakteristických pro obecnou češtinu, což se projevuje například u diftongizace *-ý* v *-ej*, která se v textech objevuje poměrně frekventovaně. U některých textů lze upozorovat tíhnutí ke spisovnosti, ale je to spíše výjimečný jev, který se objevuje zejména ve chvíli, kdy je potřebné, aby daný výraz zapadal do rýmu. Dalším obecněčeským jevem, který v textech pozorujeme, je úženi *-é* v *-í/-ý*, tato změna se projevuje jak u substantiv, tak u verb. Poměrně hojně se objevuje protetické *v-*, které v některých případech působí až nepřirozeně. Všechny tyto jevy v textech převládají nad již zmíněnou spisovnou formou.

V mnoha textech se objevuje nespisovný tvar verba *být* s vynecháním hlásky *-j* (*sem, seš, sou*). Dále občas dochází k vynechání koncové hlásky *-l* u sloves v přičestím minulém. Taktéž lze v textech upozorovat krácení vokálu u sloves v první osobě. V rovině hláskosloví lze

zaregistrovat modifikace v uměleckých jménech, což se projevuje použitím *w* místo *v* a *u* znásobení hlásek v jménech.

Některé tendence, které jsou charakteristické pro rapové texty v rovině morfologické, korespondují s prvky obecněčeskými. V textech se lze setkat s modifikacemi anglických výrazů, které se v českém prostředí běžně neskloňují, tyto tendence se projevují i u sloves, kterým se přidávají přípony *-l* a *-ova*. U anglických substantiv existují dvě varianty, které jsou v textech přítomny. První varianta respektuje anglickou formu plurálu s příponou *-s*, druhá je modifikace, která se vyznačuje koncovkou *-az*.

Z ohebných slovních druhů v textech zaregistrovali největší množství substantiv a verb. Také jsme vnímali hojně zastoupená osobní pronomina a interjekce. V menším množství jsme zaznamenali adjektiva a adverbia. Z neplnovýznamových slovních druhů jsme se setkali se stejným poměrem prepozicí a konjunkcí a zároveň jsme vnímali absenci partikulí, které se v textech vyskytovaly jen výjimečně.

Nejčastější typ věty, jenž se v rapových textech vyskytl, je věta oznamovací, ale registrujeme i několik vět tázacích a rozkazovacích, jež jsou ve formě zvolání. Autoři často pracují se souvětími souřadnými, které jsou nejčastěji připojeny juxtapozicí nebo spojkou *a*. V souvětích podřadných se vyskytují rozličné druhy spojovacích prvků, ale především se jedná o výrazy *co*, *který*, *když*, *že*.

Při analýze materiálu docházelo často ke komplikovanému rozlišení jednotlivých vět, jelikož jsme někdy pracovali s mluveným materiálem, který je úmyslně pronášen tak, aby korespondoval s hudbou. Tento fakt je spojen i s případy, ve kterých je v textu použita parcelace. Také jsme v textech setkali s několika typy větných odchylek, jejichž nejčastějším typem byla elipsa.

V rapových textech se setkáváme jak s augmentativy, tak s deminutivy. Slova zdrobnělá pozorujeme i u vulgarismů. Vulgarismy se vyskytují v rapových textech již od počátku a jsou s nimi úzce spjaty, nicméně můžeme si povšimnout, že jejich užívání se liší nejen v dobovém kontextu, ale i u jednotlivých autorů. Obecně lze říci, že výskyt vulgarismů v rapových textech stoupá, tento jev můžeme dokázat srovnáním textů skupiny PSH, například srovnáme-li text z roku 1996 *Hipik's rap* a text z roku 2006 *Wolfův revír*, v druhém zmíněném příkladu je množství vulgárních výrazů o více než polovinu vyšší než v prvním textu. Ojedinelým případem je rapper Kato (dříve Deph), který nejprve působil ve formaci Chaozz, pro kterou bylo nadužívání vulgárních výrazů běžné již v první polovině devadesátých let, nicméně od doby, kdy působí v kapele Prago Union od užívání vulgarismů upustil, resp. jejich užití je ve srovnání s ostatními interprety zanedbatelné. Nejvíce těchto výrazů ve svých textech používalo

duo Supercrooo. Spolu s vulgarismy bylo v analyzovaném materiálu nalezeno taktéž široké spektrum dysfemismů, které se objevovaly průběžně a nelze tvrdit, že je jejich frekvence závislá na době vzniku textu.

Další nezanedbatelnou složkou objevující se v rapových textech jsou anglicismy, případně jejich již zmíněné modifikace. I u nich sledujeme jistou proměnu v užívání, která souvisí s rokem 1989. Vliv angličtiny se vyvíjí u všech interpretů, nejzřetelněji se projeví ve chvíli, kdy porovnáme poslední analyzovaný text od Huga Toxxxu, kde je vliv angličtiny velmi patrný, s prvním textem od skupiny Manželé, ve kterém se objevuje jediný anglický výraz *really*.

Dalšími výraznými lexikálními prostředky, které se v textech vyskytují, jsou slangové výrazy a s nimi spojené neologismy, které se vyskytují napříč všemi texty, a jejich rozmanitost je dána tématy rapových textů, tyto výrazy se objevují jako substantiva, případně jako verba, označující různé činnosti, také jsme zaregistrovali velké množství dyfemismů. Rapové písně mohou mít narativní charakter nebo mohou být ve formě komentáře, který hodnotí určitou situaci. Témata v analyzovaných textech jsou různorodá, ale obecně lze říci, že rapové texty se v těchto komentářích nejčastěji zabývají tematikou drog, situacemi na rapové, ale i politické scéně, writerstvím, současným děním a někteří interpreti se rádi zabývají sami sebou.

Jak jsme již zmínili, rap je vnímán jako poezie ulice, tudíž se zde setkáváme s prostředky, které jsou běžné v rovině umělecké literatury, případně v rovině publicistické. Kromě rýmu, který je závislý na autorově podání, se v textech velmi často objevují prostředky metafory, metonymie, rozmanitých přirovnání a ironie. Taktéž lze v textu nalézt poměrně obsáhlé množství frazémů, nejčastěji přísloví. Frazémy se objevují jak v tradičně užívané formě, tak v rozmanitých úpravách jednotlivých interpretů. Široké spektrum tvoří také odkazy na různé populární osobnosti, ty mohou být explicitní, nebo v rámci jejich citátů.

Cílem této práce bylo zanalyzovat vybrané hiphopové texty, nicméně je nutné zmínit, že analyzován byl pouze vzorek od vybraných interpretů. Na české scéně se pohybuje mnoho méně populárních autorů, jejichž individuální jazykové projevy mohou potvrdit, či vyvrátit závěry, ke kterým jsme v této práci dospěli. Daný cíl naší analýzy, tedy poukázat na jevy charakteristické pro vybrané rapové texty, byl, dle našeho uvážení, splněn.

Seznam užité literatury a zdrojů

Primární literatura

Texty, které jsme analyzovali jsou uvedené v přílohách, na tomto místě uvádím jejich názvy a interprety.

Sekundární literatura

- 1) ANTALOVSKÁ, Kateřina Sládek. *Dějiny výzkumu slangu a argotu u nás. Acta*. 2010, roč. 3. Dostupné z: http://ff.zcu.cz/files/Acta-FF/2010/ACTA_FF_2010_3.pdf.
- 2) BEČKA, Josef Václav. *Česká stylistika*. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0020-8.
- 3) BERÁNKOVÁ, Eva. *Hiphop a rap: Kde se vzaly a jaký je mezi nimi rozdíl? Topzine* [online]. 2001 [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <https://www.topzine.cz/hip-hop-a-rap-kde-se-vzaly-a-jaky-je-mezi-nimi-rozdil>
- 4) *Big Boss*. Oficiální internetové stránky labelu. [online]. [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <https://www.bigboss.cz/>
- 5) ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2., přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-85866-57-9.
- 6) ČECHOVÁ, Marie a kol. *Současná česká stylistika*. Praha: ISV, 2003. Jazykověda (Institut sociálních vztahů). ISBN 80-86642-00-3.
- 7) ČECHOVÁ, Marie, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná stylistika*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-961-4.
- 8) ČERMÁK, František, Jiří HRONEK a Jaroslav MACHAČ. *Slovník české frazeologie a idiomatiky*. Praha: Leda, 2009. ISBN 978-80-7335-215-8.
- 9) HOFFMANNOVÁ, Jana, Jiří HOMOLÁČ, Eliška CHVALOVSKÁ, Lucie JÍLKOVÁ, Petr KADERKA, Petr MAREŠ a Kamila MRÁZKOVÁ. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. Praha: Academia, 2016. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2566-1.
- 10) HRABALÍK, Petr. *Rap a hiphopová kultura. Big Beat* [online]. [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/clanky/138-rap-a-hip-hopova-kultura/>
- 11) HUBÁČEK, Jaroslav. *Malý slovník českých slangů*. Ostrava: Profil, 1988.
- 12) HUBÁČEK, Jaroslav, Eva JANDOVÁ a Jana SVOBODOVÁ. *Čeština pro učitele*. Opava: OPTYS, 1996. ISBN 80-85819-41-4.
- 13) HUGO, Jan, ed. *Slovník nespisovné češtiny: argot, slangy a obecná mluva od nejstarších dob po současnost: historie a původ slov*. 2., rozš. vyd. Praha: Maxdorf, 2011. ISBN 80-7345-098-4.
- 14) CHLOUPEK, Jan. *O sociální a územní rozrůzněnosti češtiny. Naše řeč*. 1969, roč. 52, č. 2-3, s. 141-153.
- 15) CHLOUPEK, Jan a kolektiv. *Stylistika češtiny*. Praha: SPN, 1991. Učebnice pro vysoké školy (Státní pedagogické nakladatelství). ISBN 80-04-23302-3.
- 16) *Internetová jazyková příručka* [online]. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz>

- 17) JAKLOVÁ, Alena. *Persvaze a její prostředky v současných žurnalistických textech. Naše řeč*. 2002, roč. 85, č. 4, s. 169-176.
- 18) James Cole. In: Facebook [online]. [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/James.Cole.Official.Fan.Page/>
- 19) KMENY. TV 3/16: RAP. In: Youtube [online]. 18. 3. 2015. [cit. 2017-04-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=so1YtfWuqFQ>. Kanál uživatele Projekt Kmeny.
- 20) KOLÁŘOVÁ, Marta, ORAVCOVÁ, Anna. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5.
- 21) KRAUS, Jiří. *Rétorika a řečová kultura*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2004. 184 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze; 5. ISBN 80-246-0898-7.
- 22) MINÁŘOVÁ, Eva. *Stylistika českého jazyka*. 1. vyd. Brno: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 1983. 1 sv.
- 23) MÜLLEROVÁ, Olga. *Mluvený text a jeho syntaktická výstavba*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1994. 145 s. Studie a práce lingvistické; sv. 27. ISBN 80-200-0489-0.
- 24) NEKVAPIL, Jiří. *Krajová diference jednoho slangu. Naše řeč*. 1977, roč. 60, č. 5, s. 237-242.
- 25) Orion. In: Facebook [online]. [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/orion.psh/?fref=ts>
- 26) PETRÁČKOVÁ, Věra a Jiří KRAUS eds. *Akademický slovník cizích slov: [A-Ž]*. Dotisk. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0607-9.
- 27) POKORNÝ, Ludvík. *Úvod do české lexikologie*. České Budějovice: Pedagogická fakulta, 1979.
- 28) *Prago Union*. Oficiální internetové stránky interpreta. [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <http://www.pragounion.cz/>
- 29) PRAVDOVÁ, Markéta a Ivana SVOBODOVÁ, ed. *Akademická příručka českého jazyka*. Praha: Academia, 2014. ISBN 978-80-200-2327-8.
- 30) *Příruční slovník jazyka českého*. Díl III., N-O. Praha: Státní nakladatelství, 1938-1940.
- 31) Refresh.cz [online časopis]. 2011- [cit. 2017-28-06].
- 32) SUK, Jaroslav. *Několik slangových slovníků*. Praha: Inverze, 1993. ISBN 80-900632-9-2.
- 33) SVOBODOVÁ, Diana. KAVALOVÁ, Eva. *O jazyce autorů graffiti I, II. Naše řeč*. [online]. 1999, roč. 82, č. 5, s. 245-254. Dostupné z: <http://naserec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7541>
- 34) ŠTÍCHA, František. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. ISBN 978-80-200-2205.
- 35) Vladimír 518. In: Facebook [online]. [cit. 2017-07-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Vladimir518Praha/?fref=ts>
- 36) Vladimír 518 - VESELÝ, Karel. *Kmeny: současné městské subkultury*. 1. vyd. V Praze: Bigg Boss & Yinachi, 2011. 517 s. ISBN 978-80-903973-2-3.

Přílohy

Jižák

Hej ty tam, co seš zač? Jsem tady a co ty tu děláš?
Přijel jsem sem a radši bych zas ven, sem tu jenom host.
Tak koukej zmizet rychle dost, abych nenarazil svojí rukou na tvůj nos. (HA)
Jo a honem taky naval prachy, kolik máš?
Neslyšel jsi, co tak čumíš? BUM, tumáš. No vidíš, že to de.
Hej Jendo, pojď se mrknout sem, ten kůň má ve šrajtofli pětku jen. A leze sem, jó leze sem.
My tu žijem na Jižáku, kluci, co spolu držej páku,
Lojza, Venca, Jenda a taky kápo Čenda, kterej už brzo přijde z lapáku.

Jó Jižák, Jižák, město snů, my žijem tu už spoustu dnů.
Beton je tady a beton je i tam, všechno je na beton a každěj fandí nám.

Holky, co známe sou samý kusy, samošku uděláme – jíst se musí.
Tak hele, vole, hod' sem žváro. Mám jen jedno, to je málo – mám jedno.
Beton je tady a beton je i tam, všechno je na beton a každěj fandí nám.
Holky, co známe jsou vážně dobrý, maj na hlavě vlasy a uměj to prý,
dělají to od malička, je to přímá náladička.
Nachlastat se a pak ňákou buchtu zbalit.
Vzít jí k mámě do baráku, na kanape svalit.
My tu žijem na Jižáku, kluci, co spolu držej páku. (ha ha)
Franta, Bohouš, Zdenda a taky kápo Čenda, co už brzo přijde z lapáku.
Posloucháme správnou hudbu máme všechny kazety
Olympiky, Vávru známe, Zagorku i tydlety.
Na burze sme vždycky každou neděli, chceš bony, má really bony.
Minule tam Láďa koupil pěkný rixle – chachá, ty byly šik.
Běďa zase nesl něco domů v pixle – tak tedy dík.
To zas byl mejdan jako víno, vypili sme asi dvacet litrů vína.
Venca zas vyváděl, Madla byla hotová,
Lojza se předváděl, že jich deset vodrovná.
Ať mu radši žádný holky do bytu už nevoděj,
Lojza je prej hroznej kanec, nebylo by žádný hej.
To, co se stalo už předminulou sobotu, tak nás to vzalo,
že nestihli sme tuhleto sobotu tam vůbec zajít,
musíme se asi sejít, až zas příští sobotu.
Všichni žijem na Jižáku, každěj z nás má dobrou fachu.
Franta v metru uklízí, Bohouš dělá v buřtárně
a pivo tam všem nabízí. Flašky vykupuje Zdenda,
ale nejlíp se má Čenda, ten už brzo přijde z lapáku.

Jó Jižák. Jižák město snů my žijem tu už spoustu dnů.
Beton je tady a beton je i tam, všechno je na beton a každěj fandí nám.

Hipík's rap

Hipík je tady, hipík je tam, hipík je všude, kam se podívám.
Hipík je tady, hipík je tam, hipík je všude, to znám!
Hipík Jarda, hipík Zdenda, v Praze se válí i hipík Venda,
hipoňka Petra a hipoňka Vanda, hipoňka Marcela, je jich celá banda.
Oni si chodí na Kampu sedat, z dlouhý chvíle – nemají co dělat.
Asi pudou někam křídou čmárat, nechodí do školy – baví je se flákat.
Prej ten svět vytrhnou, cheche, mír bude všude, to jó.
A když chcípneš, no tak co? Tak kytka z tebe zbude – jéžíš.
To je ale hrozná představa, po smrti bejt kytka.
Kytka? Aby mě někdo pokosil a potom hodil do chlívka.
Počmárali celou Lennonovu zeď samejma nesmyslami.
Kdyby tam radši udělali pořádný graffiti, byla by aspoň ňáká sranda.
Seděj tam od rána do večera, někdy od večera do rána.
Pijou víno, kouřej trávu a netrápí je žádná zábrana.
A proč taky? Vždyť je svoboda. Hele nemáš prachy? Potřebuju si zavolat.
A tak to jde den, co den, furt ňáký lidi se tam válej.
Maj široký sukně, zvony a na krku kandovaný ovoce, prej korále.
V ruce básně o ničem, v hlavě krásný představy,
netrápí se nad kýčem a furt si vtlokaj do hlavy,
že nejlepší je žít, tak jak žijou voni – včera, dneska, převčírem anebo někdy vloni.
Jirka Korn – hipihipišejk, možná tam taky chodí
a na betón – hipihipišejk, s Kačenkou se za ruku vodí.
Ale jdeme zpátky k naší bandě. Co dělá Jarda?
Strká ruku Vandě mezi nohy.

Schovává si snad něco do zásoby, che.
Co tam hledá? Co tam hledá? Von se odbejt odbejt nedá.
Co tam hledá? Co tam hledá? Von se odbejt odbjet nedá.
Von bude čekat až to najde, jinak běda třikrát běda.
Vandě, Vandě běda migrimigrimigi běda. (3x)
Zdenda, Zdenda, kde je Zdenda? Bez něho není žádná sranda.
Kam se schoval, kde je? No jo, za stromem masturbuje.
A stříká, stříká. Kdo, co tomu říká.
Jen hipoňka Marcela se směje „hahaha“, že by Zdendu chtěla, ale zle je.
Zdenda jí vůbec, ale vůbec nechce, protože je teplej, ale jenom lehce.
Hipoňka Petra do Čertovky skočila, za účelem očisty svého těla.
Plavala tam zvesela, až si hlavu smočila. Začala se topit, do víru se vtočila.
Nevěděla, jak se dostat ven, už lapala po dechu a rázem to byl sen, že jí někdo zachrání.
Naštěstí tu byl ale hipík Venda, který pro ni skočil a vytáhnul hnedka.
Vona mu strašně děkovala, až jeho dicka volizovala.
Venda byl rozkoší plný pryč. Petra si řekla „no to je chtíč“.
Bezhlavě Vendelína vodtáhla do křoví, co tam spolu dělali, to už se nikdo nedoví.
Jistá je ale jedna věc – voni už sou svoji, hmm, není to kec.
A tak ten příběh pomalu končí. Všichni dokola si Hipíkův Rap skočí.
Krásné to bylo story, něco po pravdě a něco z vody.
Hipíci nejsou ale jenom v Praze, jsou na celým světě a žijou si blaze.

Chachá, voni si na nic nestěžují, herákem a koksem všechno nahrazují.
Hipík je tady, hipík je tam, hipík je všude, kam se podívám.
Hipík je tady, hipík je tam, hipík je všude, to znám!

Z prdele klika

Jednou takhle večer z náky pařby sem se vracel,
promile bylo vysoký, ale ne tak, že bych zvracel.
Metro už nejelo a tramvaj nemá cenu,
a tak sem vyrazil vstříc nočnímu pražskému šeru,
šel sem temným průchodem, když v tom sem zaslech hlasy.
Naskytla se podívaná, ze který vstávaly mi vlasy.
Zahlíd sem pět chlápku v teplakový soupravě
a pod nima klečel další, kurva, připlot sem se k popravě!
Ne nejsem v akčním filmu, ruská mafie,
ten hlavní se chystal, že toho chlápka zabije.
„Ne ne prosím, nechte mě žít,
já chtěl ty prachy vrátit, a ne díru v hlavě mít.“
„Porušil si pravidla, to přece nejde,
teď musíš nýst následky, ty podělanej šmejde.“
„Ne ne“ Prásk! Chlápek se zkácel k zemi,
jeden z těch pěti řekl „A teď už problém není.“
Úlek. Šramot. Sakra, co to na zem spadlo?
Pozdě bycha honit, deset očí na mě padlo.
Srdce mi stojí, mozek se bojí,
ale nohy utíkaj, když se těch pět na mě spojí.
Zaběh sem do starýho baráku, byli mi v patách.
V ruce sem třímál tyč, pro kterou jsem se po cestě natáh.
Běžel sem dál, nic sem nevnímál,
až sem se přistih, jak sem ve stínu odpočíval.
Slyšel sem, co říkali, už slyším, že šli po mně.
Já sem čekal smrt v tom rozpadlým domě.
Rozdělili se, každej šel hledat sám,
čekám na prvního, kterému tyčí dám.
První se už vobjevil, já sem ze tmy vyrazil,
hlavu sem mu rozrazil, tyč sem vo něj přerazil.
Naposledy vydech a jako že se menuju Deph,
nejsem žádněj gangster, teď ale poteče tu krev
Z prdele klika (16x).
Jo našel sem si druhýho,
devítku prvního mezi voči, padada dej,
rychle sem to s ním skončil.
Adrenalin stoupal, počet klesal. Už jen tři.
Říkal sem si „Hlavo, jen je nešetři.“
Nechci se omlouvat, já to fakt udělat musel,
jinak sem si zadělával na poslední průser.

Ten další byl horší, ten mě překvapil.
Klik klak, ze zadu na mě namířil,
ale já nejsem snadná kořist, hodil sem rybu k zemi,
naštěstí pro mě postřeh jeho silná stránka není.
A tak si to naposled nechal hlavou projít - BUM!
A já si moh v klidu čtvrtýho najít.
Hasta la vista, baby!
Střílím i zezadu, když de vo takový šmejdy!
A tak zbejval jenom jeden, už sem měl skoro vyhráno,
slyšel sem ho vedle v místnosti a měl sem sakra nahnáno.
Vtrnul sem tam s velkou touhou vyhrát,
ale zakop sem o práh a hodil sem tam tygra.
A tak když to jinak nešlo, zkusil sem to ručně,
von to chtěl vyřídít rychle a stručně,
ale já byl rychlejší, devítku sem mu odepřel,
vokno v třetím patře sem s ním otevřel.
Rozplác se na chodník, rudý bylo světlo ranní
a já sem si řek: „A teď už problém není.“
Sirény blízko, policie už jela.
Úsvit prozářily jasný modrý světla,
pohoda jen dám hlášku o tom honu,
sepíšeme protokol a poběžím domů.
Sebeobrana, poldové by je stejně nechytli.
A i kdyby, soudci by je klasicky pustili,
policajti dorazili během okamžiku,
v tu chvíli sem si pomyslel, že mám z prdele kliku.
Z prdele klika 16x
Ne ne ne, kliku sem neměl to byl omyl,
kulka si mě našla, doslova sem hlavu ztratil,
byl to asi můj osud, už si nepomůžu,
teď sem mrtvej, s tím už nic nezmůžu,
teď sem v pekle a píšu tuhle schýzu,
sakra tak sem to nepřežil, zkurvenej fízl!

Hej lidi

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Chaozz a ten to rozjede
Heeej! (3x)
Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě pro lidi, co chápou.

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Deph a ten to rozjede,
do nebe pudeme, pohodu vedeme,
párty pro sebe, když seš pro, i pro tebe.
Hlavo, ale neni pomoc, když neni rady,
my tam máme penis, jiný maj slizský hady,

na ty svý tlustý holky, vole, nechtěl bych bejt dole,
ale každej to má jinak, hawk, já- já nejsem v koutku žumpy,
seru vám na branej den,
nejsem žádná modrá svině, já ten s mikrofónem sem.
V poli nežiju, hiphop je moje krev,
hlavo, krásný léto nepřijde, přijde Deph.

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Chaozz a ten to rozjede
Heeej! (3x)
Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě pro lidi, co chápou.

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Rusty a ten to rozjede,
keď přide láska, je to pohoda, teď ale přídu já
jazyk ostrej a rychlej jako ČTK,
Há, s politiky netančim, ale holka,
chci abys rozhejbala, co ti máma dala,
do rytmů naší hudby neni prostor na opak.
Jsem pořád fit. (Aha!) Nemusim žrát šopák
a stejně sem raket'ák, kterej rád holky líbá,
né jako Karel Gott, kterej s nima jenom snídá.
A cimbály taky, v mojí hudbě nejsou prachy,
v mojí hudbě sou lidi, žádný sračky, ale párty!

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Chaozz a ten to rozjede
Heeej! (3x)
Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě pro lidi, co chápou.

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Fugaz a ten to rozjede.
Do prdele, Jů a Hele. Kdo to je?
Ten s mikrofónem v ruce připraven jít do boje.
Už toho mám dost. Né, nemám toho dost,
sem tady zase, nejsem žádný tlustý prase, že?
Sluníčko, Sluníčko, popojdi maličko. (Ha, ha) Nestihlo!
Hovno, co? Jenom velká huba,
voči nejsou uši, ale hudba je hudba.
Chceš-li, řeknu ti to pozpátku, hlavo!
ABDUH EJ ABDUH, já sem Fugaz, hod' si provaz.

Hej lidi, lidi vo co de?
teď je tu Chaozz a ten to rozjede

Heeej! (3x)

Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě pro lidi, co chápou.

Hej lidi, lidi vo co de?

Ted' je tu Ba2s a ten to rozjede,
Kde nás, kdo viděl, na tom hovno sejde,
já pořád budu zkoušet, co se do vás vejde.
Tak proč do mě píčuješ, když mě ani neznáš,
cizíma vočima koukáš, a podle doho jednáš.
V hlavě nic nemáš. Furt čumí a čumí,
a prudí a prudí, sám hovno umí.
A myslí, že ví, vo co de,
ale my děláme svoje věci a sme v pohodě.
Na bednu už nečumíme, policii nehoníme,
ale to co je hiphop, to teda kurva víme!

Hej lidi, lidi vo co de?

ted' je tu Chaozz a ten to rozjede

Heeej! (3x)

Hej lidi, ty, co nevěděj jen tápou, ale Chaozz je v pohodě pro lidi, co chápou.

Penerský dezert

PSH rýmujem, rýmujem co
gramo mikro (sk sk) skrečujem pro ty,
co chtěj poslouchat vypálený pražský stýlo,
ať klidně přijdou blíž a poslechnou si to.
Muj mikron je kámoš, cigicagacik.
S drátem i bez něj, dík za něj, bože, dík.
Cejtíš ten beat, večír nesedej si v klid,
v rytmu je síla, tak proč jí nevyužít.
Hiphop není plácnutý slovo do větru.
Hiphop to je kurva něco víc.
Hiphop není kecání nesmyslů,
ale hiphop je kultura bez hranic
A já sem boheman, v ghetu sem nežil nikdy,
sem z Jižáku a v paneláku bydlím.
Nepotřebuju kvéry, děvky,
ani kapsu plnou prachů. O tom hip-hop není,
ale možná to znáš z klipů a hodně typu
se na tom mrdá – Hardcore!
Ve snu, vole, tady je střední Evropa, seš magor.
Když si jedeš tady v tom štýlu.
bacha na to u nás seš tyfel. Ty toy, synku.

Dáme vám vochutnat penerský dezert je sladší.
Než taštička vod meka, ty sráči.

Tvý rýmy, mluv pravdu. Když lžeš. tak buď sám,
sílu beatu, pravdu rýmu možná moc bych si přál.
Buď král – nebo ne. (Nenenene)
Peneři strýčka Homeboye – nejsem sám, vo to de.
Pomalý beaty chtěj bejt naše a říkaj ti „chlapče!“, mý ne.
Zevluju na landronce (pa pa) punky Vladimír.
Hned teď zjistíš, že si tělo, duše, hlas. Kam se přidáš,
za co řveš, co chceš, dobře važ.
Protože nemůžeš nikdy, nikdy vědět, doma sedět,
žádněj stres a každou věc, co slyšíš tiše vzít.
Dalších sto let slasti budeš v skrytu duše, budeš chtít.
Můžeš spadnout do pasti svejch zahnilých, mrtvejch dní, seš sám.
Tak dál my dva rap, rap rýmujem, to znáš,
já za svý slova, za sebe do boje, já chci sílu, vždyť víš.
Nemalou špetkou pokory náš dezert vosladit.
A já chci víru (já taky), chci víc, nemůžem slyšet ty věčně lživý oslavy.
A jak sme dobrý a sme bílý, pravda v kříži,
kupa hovorů, hul žvára, pij vodku, pod' s náma.

Samý lži, samý lži a ten náš DJ je Richard,
je z Viřovic a má gramofon 1210 technics.
Já sem Orion a mam mikrofon ve svý ruce a je líný,
já do něj říkám rýmy, a tak tvořím vlny.
S tím přílivem hejbej sebou, s tím přílivem kejevěj hlavou.
Jak to máš rád – my víme, co máme hrát.
Aha a jak to máš rád – my víme, co máme hrát.
Ať jde, kdo chce na hrad, my si stejně budem dělat, co chcem.
Jsme Peneři strýčka homeboye, pálíme čerty s respektem.
Pro svobodu všech ras a národů a přesvědčení,
jenom nácky, ty prasata, nebudem cenit.
Až jednou přijde čas, voni na tvrdo zjistěj,
že na něco zapomněli.
„Ori seš si jistej?“ „Sem!“
Nepochybuju ten čas přijde,
na každýho zasranýho nácka dojde.

Praha

A to tak, že rychle, musíme se vrátit z dovolený,
naše město nás potřebuje v okolnostech nepředvídatelných,
v situacích nepřehledných.
Já jedu na plnej benzín,
bacha kočka, (uh) zatáčka, je pátek třináctýho, smyk.
Značka ukazuje, že Praha se přibližuje,
kára zrychluje, nabírá na otáčkách,

pije víc benzínu, inu, putuje po silničkách.
Až dopluje, až mě doveze domů. Tam, kde parta kryplů je, (eh).
Město Praha je, věř tomu, věř tomu, věř tomu.
U silnice další kočička stopuje autička,
já zastavím. „Slečno, kam to potřebujete?“
„No do Prahy na párty, na Penery.“
Ale život v Praze je hra,
tolik se může stát za tak malou chvíli,
jako třeba teď.
Říkám jí: „Je to raz-dva.“
A už sedíme na zadním sedadle mého auta,
hledám cíga, co tam kluci pohodili a pouta.
Abych ji moh spoutat, snad upoutat.
Sem snad uchylák? Ne, ne.
Praha – až k ránu se chodí spát.
Praha – není jenom most a hrad.
Praha – je matka měst a nálad.
Praha – co víc si můžu přát.

PSH a k tomu připoj 4 a pak ještě i L.
A dlouhá cesta! (Ha!)
Zapnout pásy a z Kačáku tradá do centra města Praha.
Teďka volám číslo 02.
A bacha, zprava! Doprava, zacpaná je magistrála,
marná snaha a krokem vlečeme se, zkáza Wiche vztek nám dává.
A fronta je za náma, pro káru volná dráha.
Kola dál točící za první pražskou atrakcí.
Po levé straně na Pavláku heráci tu stojící,
následuje další plán, kam se teď s váma nevydám,
na Václaváku postávám, kapsářům nic nevydám.
Mezitím kus opodál na můstku beakdancebál.
Aziro turec star – zas popojedem dál.
Klaksonu dlouhej tón, v provozu rychlejšon,
za náma nervózní taxikář, tak šlápni na to.
Na Žižkov potom, na romský ghetto, pozor na auto!
Ať nejdem domů po svejch za celou
a rozmlácený okno. Jde to, dokud je světlo
a je nám jedno, jak daleko vydrží asi béňo.
A je tu cíl, na štrýtu Vladimír.
Hodit rukavici, parkovat na chodník přes hodiny
a ulici zas z trochu jiný perspektivy checkovat
musim, zas očima chodce zkusim.
Šťastnou cestu! Končim tam, kde jsem začal, svoje kroky načal,
v rýmu projdu se, nezměnit svět kudy se vydal pražská produkce,
v éteru beatu nával a break ulice. To chci dál učit se, ty ne? (Oh-ne!)
Praha – tak vzhůru do panoptika.
Praha – ve smogu denně ukrytá.

Praha – a zevling na Národce na gyros.
Praha – a v létě turisti, je jich tu dost.

Vidim ulice, tramvaj a domy.
Lidi, co chodí. Co bojí se sami.
Práva pro auta, ty všichni pro šed'.
Každej to vidí. Jen málokdo řek',
že středoevropský a středočeský.
Příběhy pražský, totiž smíchovský.
Světla, co svítí do očí, co chvíli, co krok
Zdravim všechny, co nad hlavou strop.
Každý ráno je nám dáno, tohle město třetí patro.
Pro mě, nevím jaký pro vás.
V každým domě jsou lidi, co vidí svý životy.
Neznáme pravdy, ne.
Přesto jsme tady, PSH. Nazdar Lavore! (E-e-e)
Zdravim všechny svý kámoše z Prahy,
mám vás rád, jsme stejnej tým, a to mě baví.
Milujem tohle město, je to náš domov.
Přestože spousta chyb, snad naše slovo – naděje je, naděje je.
Slyším ulici. A hlasy tam dole.
Píšu svůj text, co slyšíš teď ty.
Nebudeš sám. Jsme spolu. Beat pomáhá žít.
Co svět, co iluze na stěnách hledám hit
A tak to nebude. Špinavý těsto nejde prát.
A tak to nebude. Jen to město nejde spát.
Když někdo kouká z okna není fízl, ale král
Praha – tyhle ulice v srdci navždy budu mít
Praha – neznáme pravdu, přesto dopředu chci jít
Praha – možná, že v iluzi přesto nepřestanu snít
Praha – smíchovský třetí patro vychutnám si klid.

Kandidát vět

(pojd' si proto)
Jméno mé je Doktor Slovo, Kandidát Vět
Váš ex e e ex offo, Ufo!
Kurva, to, co já řeknu, to platí.
Kato být totiž vodborník na slovo vzatý.
Yoda je tu se mnou, tak se boj.
Můj Orgoj Chorchoj neni žádnéj toy.
Přiblížim se k tobě rychlostí zvuku, ze zesíku drátem
vyskočim na tebe z repráku a ubodám tě čápem.
Brodil sem se blátem, abych přines ňáký perly sviním.
Neber to na lehkou váhu, když si Skupla prsty sliní.
(každej ví, každej ví, každej ví)

Hey vy, máte pro strach uděláno ?
Jestli ano, máme pro vás prvotřídní drámo, kámo

Jméno mé je Doktor slovo, Kandidát vět
Váš ex offo – Děd Vševed.
Vše, co ste kdy chtěli vědět o hovně
a báli ste se zeptat, tady je odpověď. (2x)

Není zločin, skočím-li si počin lisý, když čin visí.
Poskočím-li si pak činky, činí činnost čině činící.
Myslí si činnost, myslící a řídící mých plící.
Související s během tý svý v nemocnici někde v DC.
Z ničeho nic je všeho všudy zase nic
Ať už více nic či méně nic,
kde nic, tu nic. Takže více méně nic moc.
Nic méně, něco přece.
A to všechno jen tak, pro nic za nic. Tomu se mi věřit nechce!
A tomu se mi věřit nechce!
A když sem se dnes ráno nad mísou rozkročil,
pochopil sem, že sem duševně pokročil.
Za svym dosavadnim dílem sem se otočil.
A v tu ránu sem si papuče pomočil.

Nenašel sem v sobě, co sem v sobě hledal.
Za to, co sem našel, ruku do vohně bych nedal. (2x)

A tam kde končí les a začíná ves,
cestou na Bezděz, vyhřátá je mez.
Tam vůkol rudý vřes, tam kvete černý bez.
V dáli hučí jez, ó jak krásně je dnes.
Tak úsměv na rtech nes a do lesa vlez.
Věz, tam zakopán je pes.
Odhod' stres, děs a běs.
Sedni si na pařez a houbu sněz, yes!
A mise imposíbl, někdo mi s tim hýbl.
Někdy někdo musel převrhnout halušek kýbl.
Zašel sem moc daleko, bůhví kudy vyjdu.
Jenže já sem v klidu,
Kdyby tu teď byl rychlík, určitě by kývl.
Chyt by se za koule, odplívl a hlasitě si říhl

Jméno mé je Doktor slovo, Kandidát vět
Váš ex offo – Děd Vševed.
Vše, co ste kdy chtěli vědět o hovně
a báli ste se zeptat, tady je odpověď. (5x)
V dobrým slova smyslu, v tom já jsem mistr.

Wolfův revír

Vítej v kině, sedni si pohodlně, žer popcorn a dej ruku na stehno slečně. Začíná se promítat film na plátně, příběh je následující, poslouchej mě. Role fízla, je jedno, ze který země, všude jsou svině oblíbený stejně, zapletl se do kšeftu s drogama, jejich sklady jsou bezedná zásobárna. Je špatná doba, nevlídnej čas, na blbým místě v blbou dobu a podvobraz, problémy se sebou, s budoucností znova zas, z bláta do louže, jak mamlas, nestojí mu vocas, co udělá s tím, malej plat, stará utekla a zbyl jen stín, zná jen chlast, forbes a splín, už sere na všechno. Je jak zkurvysyn, ví o dýlrech, ví o dodavatelích, ví o feťácích ve městě, ví i o tobě, rozjel si byznys, kterej ale dlouhý trvání mít nebude. Se svým partákem, co nic netuší, vyberou sklady pár dýlerům, nabonzoval je jeden zmrdeček, kterej to pak vod fízla bouchne zpátky na trhu.

Prodám ti cokoliv, co se prodat dá, orgány, psy, děvky, drogy, holuby. Prodám ti cokoliv, prodám ti tvou mámu, za dobrou cenu k tomu přihodím i bábu. Nejebej se mnou nebo tě prásknu, mám spojku, zmrde. Deš ke dnu, jsem zmrdeček, ultimátní čuráček. Vobulim, voholim, vopuchneš, nikam nejdeš, mám dohodu s detektivem zkurvysynem, jedem na půl se zbožím, co zkonfiskoval. Střílím to, jeho parták nic netuší, fízl potřebuje škváru, má mega dluhy, zabavil super zboží – extratřída, žádná vomítka, žádná nadrcená křída. Ale zkurvysyn chce po mně pořád víc a víc, každej den je víc a víc šílený, procenta se zvyšujou, eskalujou. Nechod' na mě s falešnou hrou (jou), tohle není dobrej byz, teď mě vydírá, topim se voda se nade mnou zavírá, má na mě věci, za který můžu jít do lochu. Přemejšlim jak se z toho všeho dostanu, pak mě napadá, že jeho kámoš, parták, je poslední naděje má. Musim ho zkontaktovat, všechno mu vysvětlit, snad detektiva zkurvysyna urovná, každopádně ať se děje, co se děje, budoucnost je kunda nejistá.

Byl za mnou zmrdeček, všechno mi vyklopil, bylo to zlý a těžký, přesto jsem uvěřil, kýbl špíny, kterej vysypal, jsem prověřil, rostoucí podezření jsem si potvrdil. Vzpomeň, jak jsme začínali. Rozpomeň, co jsme si slibovali, nezapomeň, jak jsme se hecovali. Jseš dement, když to chceš teď balit. Teď jedu za tebou, s nabitou beretou, mojí povahou Kdo ví, jak věci dopadnou, mám všeho dost, pošlu tě pod hlínu, zmrdečka na vazbu, pak hnedka do krimu, začnu mluvit, dávej pozor, budu mluvit, dlouho ti budu radit, jak se vrátit vodkad's přišel, hajzle. Bez rovný hry seš nula, ty magore. Nemá to cenu, vzdej to, vyvinu tlak, až budeš ležet na zádech, tak pak ti řeknu, partáku, jak jsi to pojebal, už nejseš rovnej, všechno jsi vozevloval, za žádama mi jedeš špinavej byz, vybíráš prachy od pasáků, jseš jak sliz. Místo ruky boží přicházím já, budeš bit, až ti zpracuju ksicht, budem si kvit. Nedovedu pochopit, jak si to moh utajit, slepě jsem ti věřil, teď nás chceš potopit, dávám ti poslední šanci, můžeš se probudit, zmiz vocaď. Počítám do tří. Můžeš se ztratit.

Rok PSH

Jsem v továrně roku 2006, kolem mě se vodlejšvá novejš člověk, export jede vo sto šest, každej z vás si hlídá jen svůj flek.

Radši si zakládám crew 666, propadám peklu (blekoty blek).
Po rokách iluzí přichází trest, tápeme ve tmě občas přijde flash.
Běžim betonovou chodbou, otvírám pokoje, nikde tě nemůžu najít.
„Vorle jsem tu sám.“

Běžim betonovou chodbou, sbíhám schody,
je to jak v dronu, musím sbírat body,
teď třikrát doprava, pak 100 metrů rovně,
za to dostanu deset kreditů jen pro sebe.
Na konci chodby otvírám velký dveře,
za nima nacházim 300 kusů sama sebe

Je rok 2666,
rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.

Vidím, jak z výrobní linky vyjíždí další nový kus – nový já,
Je rok 2666.

rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.

V naší speciální nabídce naleznete náš cenový hit

Kupuj, stahuj, buduj a integruj,
všude je kov a chlad hnůj,
buď cool, buď free, buď hype,
dost těhle keců. Bych se posral.
V obchoďáku si můžeš koupit náhradní díl,
když dojdou nápady, koupíš si hit,
nemáš moc škváry, kupuješ ve slevě,
na produktu je to znát, vypadá levně.
V betnový rouře jedeš do práce,
platnej lístek si žmouláš ve svý ruce,
vypadneš z vlaku, jedeš směrem k východu,
hbitě zaujmeš místo na eskalátoru.
Vyjedeš ven, další pracovní den,
jseš jak robot, robota čeká,
jseš jak kokot, kokotina vleklá,
pracovní morálka je nečekaně vzteklá.

Je rok 2666,
rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.

Vidím, jak z výrobní linky vyjíždí další nový kus – nový já,
Je rok 2666.

rok maximalismu,

rok démonismu,
rok PSH.
V naší speciální nabídce naleznete náš cenový hit

Raz – začíná hra o čas,
dva – startuje doba temná,
tři – vyvolejme pár rozepří,
čtyři – jsme blaničtí rytíři,
pět – narušíme zaběhlej svět,
šest – ale neztratíme čest,
sedm – jsme antabus na delirium,
osm – věnujem se plně svejm snům,
nepotřebuju firmu p.r. jako moloch,
nechci se starat o cizí brloh rozumíš?
Jsem nenáročný hoch, drbej mi hroch,
Věřím lidem, co mi věří, víš.
Vejšem pro pásovou výrobu všeho,
Stejný televize, stejný programy ničeho platíš?
Sledovat umělce čeho? Tak tohle je to, o čem sníš?

Je rok 2006,
rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.
Jen čistý styl a žádná kurva prodejná,
Je rok 2006.
rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.
Máme stále dost sil měnit pravidla (ahaaa).

Jsem lovec talentů, hledám mladý tváře,
mám v garáži stroj, co je vyrobít dokáže,
znám dost fíglů a patentů,
já vám ukážu ještě víc Alešů Valentů,
masy potřebujou svý idoly,
já můžu teď dodávat komukoliv cokoli.
A je jedno jestli ze sportu nebo kultury,
bacha, moje firma se jmenuje Ori.
Jsem svým pánem, přicházím s mega plánem,
do roka do dne ovládnout pop music s Mc Salámem,
kde je Sámer, pro sebe trh máme,
nikdo už nebude poslouchat ohrané tváře známé,
budou nové ksichty, nové hity,
nové flitry, nové klipy,

nové skandály, nové krachy,
nové rekordy, nové chvaty do kravaty.

Je rok 2006,
rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.

Jen čistý styl a žádná kurva prodejná,
Je rok 2006.

rok maximalismu,
rok démonismu,
rok PSH.

Máme stále dost sil měnit pravidla (ahaaa).

Chci slyšet své jméno

Jsem to stále já, nejstarší český rapper,
přidej se ke mně a zvyšuj mi můj prodej.
Ruku mi podej, jsou v ní love?
Za ně dostaneš moje CD nové.
DJ Wich (produ) producent, extra třída,
Znáš ho? Teď mi bude záda hlídat,
mám to, není to nadrcená křída,
(jé jou), Tony Montana žádná bída.
Jako Scareface by chtěl každý žít,
gratis, zadarmo nebudeš nikdy nic mít,
já riskuju, makám, piju a i se flákám,
dělám, zkouším, píšu, nahrávám, vydávám.
Pod rukama mi dojde dost micin, cicin,
když piju Cuba Libre, zčervenám jak Jelzin
a to je sexy, pak za mnou všechny jdou,
šeptaj mi: "Papa, my chceme jít s Tebou."
Říkám okay, jedna luxuje a druhá žehlí,
třetí mi meje nohy, čtvrtá mi ho kouří,
pátá je ta pravá a s tou chci být,
pro tu snesu modrý z nebe, jen tu chci mít.

Chci slyšet své jméno: ORION!
Všichni řvou moje jméno: ORION!
Všichni psi řvou mé jméno: ORION!
Všechny kočky řvou mé jméno: ORION! (2x)

Patnáct let píšu rýmy, dělám beaty,
můžeš jen závidět, nejsem jak v prdeli ty,
mám okolo sebe jen ty nejlepší lidi,
kterejm můžu věřit, o který se můžu opřít.

Můj svět jsou koncerty, bary, kluby,
papír a tužka, studio a litry Cuby,
jsem Ori, jinak dobrovolný dárce orgáčů,
mám rád orál a lízání pekáčů.
Zraju jako víno jsem ročník 76,
každá nová pecka hned lepší jest,
jsem stále top a jdu dál,
kdo stojí na místě nic nedokázal.
Nebojím se, neutíkám,
na nikoho tu nečekám,
využívám svýho dobytýho postavení,
pro mě konkurence už žádná není.
Big Boss, Marko, Vorel, Papa,
prezentujem sebe sama.
Jižák, Můstek, Smíchov, Praha
všude dobře nejlíp doma.

Všichni řvou moje jméno: ORION!
Chci slyšet svoje jméno: ORION!
Všichni psi řvou můj jméno: ORION!
Všechny kočky řvou můj jméno: ORION! (3x)

Meleme, meleme kávu

Ein, zwei (16x)
Tohle je pro mý techno boys, 142 BPM.
Jedu, jak kdybych byl z NSK.
Mám info, jak kdybych byl z ČTK.
Nemůžeš kontrolovat můj rap.
Radši skočím na CzechTek.
Zmizím pryč, nebudeš vědět nic.
Vrátím se a rozkopu ksicht.
Jdu proti všem a budu boss,
všem vám hrozně rozbiju nos.
Nezajímá mě minulost.
Vidim tam jen strnulost.
Špinavost, dej mi víc, dej mi víc.
Poctivost, dej mi víc, dej mi víc.
Culíčkářství, svatost,
sběratelství, oddanost,
mnohoznačnost proctví,
vize vítězství,
zvrácenost, nemáme dost,
dekadence, nespavost,
rituál, vítr slov,
spirituál, vytrvalost,

minimalismus, dokonalost,
provokace, Hugo Toxxx.
Jedu v němectví jak Laibach.
Vyvětrám tvůj zápach.
Tvůj hiphop je zátah.
Vezeš se, chybí ti nápad.
Cítím jenom alkohol z vás.
Studený jako psí čumák.
Neosobní a jde z vás strach.
Jste nechutný jako psí čurák.
Tohle je válka, Vietnam.
Píšu tě na svůj seznam.
Mířím ti na ksicht větví.
Pro mě jste všichni mrtví.
Vidím tě pod tvou maskou.
Schovej se za svou deskou.
Střepy zůstanou v rukou.
Ruce ležej pod palmou.

Meleme meleme kávu
pro dědka a bábu.
Sereme na tvůj hiphop.
Vykopem mu hrob, hrob. (2x)

Pojď! Vladimír a Hugo Toxxx
a X-Kmen a Hugo Haas

Melou hubou jak mele mel,
spoustu známejch jsem felu fel.
Volám na Kubu, jak se má Fidel.
Přijed' do Prahy, lízat krel.
U nás v Čechách vládne Karel,
když budeš zlobit, zažiješ hell.
U nás to smrdí, tak co bys chtěl.
Vysrat se na Vás a jít ven.
Jsem jednorozec, tak hul můj kel,
Velkobrožec, samej ten kér,
ve hře s lidma jednám fér.
Strážce stylu a tomu ver,
chytám vlak a jedu pryč,
Kraftwerk back to the hit.
Praha, Berlín, Frankfurt, Paříž,
noční Evropa musí zažít.

Grand master,
řvu jak funk master,

Toxxx je sound blaster,
v ruce boomblander. (2x)

Nech si svůj hiphop,
svůj bulharskej styl.
My budem vás progress
a roztopíme grill.
Až bude uhlí správně žhnout,
vypálím ho na CD
A pošlu ti ho hlavou

Meleme meleme kávu
pro dědka a bábu,
Sereme na tvůj hiphop,
vykopem mu hrob, hrob. (4x)

123 Hugo nespí

Co ti je? (3x)
Raz dva tři,
Hugo nespí,
Hugo musí jít
někam koupit weed.
Raz dva tři,
Hugo hulí OG,
Hugo hulí Kush,
co smrdí jak mrož.
Raz dva tři,
Hugo taví base,
Hugo rolí Haze,
víc než Johnny Blaze.
Raz dva tři,
Hugo hulí pop,
Hugo hulí euf,
smrdí celej blok.
Raz dva tři,
Hugo Toxxx hulí hrozný,
minimální množství tabáku – rozdíl.

Raz dva tři,
jedu nostop jak McDrive,
hrozně rozjedu McHype.
zapni McMike.
Raz dva tři,
mám velmi rád hydro,

matro co připomíná med,
vyfoť makro.
Raz dva tři,
Volím substrát koko,
bo ne vždy mám chuť
hulit netopýří kokot.

Raz dva tři,
paper cígo a filtr,
Hypno 808 kick a virbl.
Raz dva tři,
dej mi, dej mi, dej mi hit.
Chci hulit celej den,
hulit, hulit.
Raz dva tři,
Je třeba umět bejt player.
Hypno 808 kick a snare
Raz dva tři,
Je třeba umět hrát blbýho,
úřednický psi nezasloužej nic jinýho.

Raz dva tři,
gramy v kapse hurá,
dvě hodiny v kuse
budu draulit jako čurák
Raz dva tři,
pytle v kufru pod rezervou,
nenápadná plečka,
mý boys se s tím nesorou.
Raz dva tři,
mý boys vezou substrát,
není potřeba si vůbec nic
do nosu srát.

Raz dva tři,
mý boys vezou cukrák,
genetika co maj jenom voni,
nejde ukrást.
Raz dva tři,
jsem high jako kurva,
měl bych si dát pauzu,
je těžký se urvat.
Raz dva tři,
proč musím bejt tak moc high,
si asi nechám holit nohy v
Toni&Guy.

Raz dva tři,
paper cigo a filtr,
Hypno 808 kick a virbl.
Raz dva tři,
dej mi, dej mi, dej mi hit.
Chci hulit celej den,
hulit, hulit.
Raz dva tři,
Je třeba umět bejt player.
Hypno 808 kick a snare
Raz dva tři,
Je třeba umět hrát blbýho,
úřednický psi nezasloužej nic jinýho.

Raz dva tři,
votvírám Macbook jak Big Mac.
Vidim fotky slepejch štěnat,
mini dick pack (haf, haf).
Ty sám víš že si weck,
jestli nejsi, zakládám label.
klidně přijď teď.
Raz dva tři,
kluci jdou shánět a testovat,
koho to nebaví,
dávno začal pěstovat – svý.
To, že bankomat ví
a i když mlčí,
už slyšel milion lží.

Moh bych začít bonzovat jak kurva, co slídí.
A votravovat jak fízl, co se pídí.
Moh by se o tebe začít zajímat
finanční úřad anebo jiný slizký státní ústav.

Raz dva tři,
paper cigo a filtr,
Hypno 808 kick a virbl.
Raz dva tři,
dej mi, dej mi, dej mi hit.
Chci hulit celej den,
hulit, hulit.
Raz dva tři,
Je třeba umět bejt player.
Hypno 808 kick a snare
Raz dva tři,
Je třeba umět hrát blbýho,

úřednický psi nezasloužej nic jinýho.

Co ti je? Bacha, není pozdě plakat. Hanuš popsal, jak to funguje, nech to fachat.
Co ti je? Bacha, tráva léčí raka, Drake Simpson je tu pro ty, co nechtěj zkapat.
Co ti je? Bacha, není pozdě plakat. Hanuš popsal, jak to funguje, nech to fachat.
Co ti je? Bacha, tráva léčí raka, Drake Simpson je tu pro ty, co nechtěj zkapat.

V Čechách je všechno fajn

Každej káže vodu sám pije víno,
chodíme okolo nemluvíme přímo.
Je nás deset míčů, máme spousty chtíčů,
nasráno v hubě a v rukách píču! (2x)

Nastoupim do tramvaje, cejtim stres,
lidí se rvou o místo, maj v očích běs,
bábu serou mladý, mladý sere bába,
fotr nezná rozdíl – piko jako tráva.
Viděl jsem v metru zmrdy okrádat lidi,
ale všichni chlapi ve vagonu klopili oči (uši).
Moje holka se jim postavila dřív líp,
koule v Čechách jsou chcíplý!

Sandály, Rejoice, hypermarket,
věci zadarmo jsou ten ultra magnet.
V sobotu si leštěj svoji fábii,
pak v neděli si vodflusnou na Slávii.
Jsme lidí z Lídlu máme buřty a pivo,
si sleva Albert, rychle dej mi to kilo.
Jsi taky pyšnej na to, že jsi xenofob?
Rozehráváš strach jako xylofon.

Tesco žrát, žrát. Já chci knedlík, budeš držet hubu, když ti nacpu rohlík,
tvý informace dává jenom Sport a Nova.
"Lenost, nachcat!" jsou tvoje slova,
nechceme trávit svý životy na dávkách,
plejtvat svojí energii v nadávkách.
Raději shořim, než abych doutnal,
to spíš chcípnu, než abych kňoural!

Všude tady vládne jenom levnej vkus,
chceš plastový okna jen šunt a hnus.
Na panelák natíráš barevný pruhy,
tim nezakreješ pravdu. „Je to levný, sorry.“
Kvalita jim přijde moc bláznivá,
jejich mrtvá kultura věc strašlivá,
úroveň politiky je obraz nás,
vítej v hovně, společnost plná krás!

Jo v Čechách, tady je všechno fajn!
Jo v Čechách, tady se všichni mají!

Yeah, kdo neskáče není Čech,
tak to je mantra pro náš břeh.
Odkud jsme přišli kde se vzali,
to neumí říct nikdo na sto procent, sorry!

Mrdaly nás armády žoldáků,
neříkej, že jsi tady doma, ty čuráku!
Znam svůj rodokmen, kam až to jde,
a vim, že to tak máme všichni podobně.
Čech, Moravák, Němec, Polák, cikán, Žid, Maďar nebo Slovák.
To jsou kořeny, to je život.
Krev nevypiješ, to není pivo!
Střed Evropy, žádný hranice,
O čem je spor? Město nebo vesnice?
Jsi hrdej na to, že jsi Čech?
No snad víš proč.
Nebo ti došel dech?

Nad náma pšonci, vedle bratia,
pod náma Fritzl, za náma Fatva.
Amík, větve, koho tu máme rádi,
asi jen sami sebe, tak skákat, smradi!
Hop hop hopiny hop,
pěknej pejsek super job,
na leasing auto na hypo barák,
střídává péče a malej čurák!

Každej káže vodu sám pije víno,
chodíme okolo nemluvíme přímo.
Je nás deset míčů, máme spousty chtíčů,
nasráno v hubě a v rukách píču! (2x)

Praha je planeta

Praha je planeta, je to absurdní svět (svět).
V labyrint osudu, každej má svůj flek (flek).
V obličejích lidí čteš smích i brek (smích i brek).
Uložim do rapu patetickej track. (patetickej track).

Praha je planeta, je to absurdní svět (svět).
V labyrint osudu, každej má svůj flek (flek).
V obličejích lidí čteš smích i brek (smích i brek).

Uložim do rapu patetickej track.

Já miluju život, život miluje mě.
Pak věci dávaj smysl, mý dny jsou žně
Já budu hudbu, hudba buduje mě.
Beru i dám, koloběh energie. (2x)

Znal jsem Michala H., od přírody sígr
Vod dětství dělal bordel, vytahanej flígr
Jednoho dne se mi ztratil z života ven (ven).
Prej ho popravili u zdi bez soudu (beng, beng).

Pavel B., velkej pankáč (né!),
vydělal prachy a teď je za vodou (jé).
Moje dětská láska byla Barbora F. (F.).
Usínal jsem s představou, jak jí hobluju ass

Čet jsem vo chlapovi Petr, cokoli H.
Kdo sledoval noviny, toho zmrda zná (piča).
Postupně umučil svý dítě na smrt.
Já usínal a snil, jak mu dupu na krk.

Vilma S., ta holka černá jak noc (noc).
Děti jí nebraly, byl to cikán, tak proč.
Seděla vedle mě a já měl tu moc,
nabídnout jí pomoc, potom postavit most (yeah),
Byl jsem trouba, jen jsem sledoval tlak (tlak),
tu malou tmavou holku, jak já ujíždí vlak.
Dodnes je to ve mně, jako černej střep,
těžko mi pomůže o tom napsat rap (rap).

V tramvaji vyndaval chlap na ženský péro,
dal jsem mu pár dobrejch rad, výchovný dělo (bang).
Za oknem to všechno sleduje starej chlap,
kterejmu v životě zbyli už jen pes a chlast.

Já miluju život, život miluje mě.
Pak věci dávaj smysl, mý dny jsou žně
Já budu hudbu, hudba buduje mě.
Beru i dám, koloběh energie. (2x)

Znal jsem to jelito jménem Vladimír B.,
Od mala to s nim mrdalo (o ou jé),
lítal všude po městě jak malej pes (pes).
Potřeboval vědět, jak je hlubokej les.
Dalo by se říct, že byl dítě hvězd.
Miloval život a zkusil stovky cest.

Nikdy na nic nezatrpk, makal furt dál (dál),
o deset let později už narval sál.
Kdykoliv vstávám ke všem svejm kávám,
bullshitům světa a ranním zprávám,
k vykladačům grafu a všem těm krávám,
děkuju, děkuju, děkuju, že dávám (dávám).

Martin S., toho chrání zpěv,
svítí mu na cestu v černočerný tmě.
Zato Filip V., živil v životě hněv,
hajloval po městě, chtěl vidět krev.

Ali byl náš homeboy, kurva, dej mi pět.
Je mi líto, že se bez tebe už točí svět.
Srdce nám krvací, Johny Quest (hej),
odpočívej v pokoji, (hej) posílám rap.

Ted' sleduju město z perspektivy jiný,
všichni jsme v právu, přitom všichni jsme vinný.
Ulice je kostel i stoka špíny,
jeden den zapíjíš pohřeb, druhéj křtiny.

Já miluju život, život miluje mě.
Pak věci dávaj smysl, mý dny jsou žně
Já buduju hudbu, hudba buduje mě.
Beru i dám, koloběh energie. (2x)

H.P.T.N.

PSH (a a a) (3x)
Hudby na píču a texty o ničem.
PSH (a a a)
Zvláštní, že přes nás nikdo nepřešel. (2x)

Času ste měli dost
a nikdo nepřišel,
tak lámu hůl
a ředim kapky na kašel.
Sedim si v křesle a observuju,
vaše hra jde mimo mě.
Já si svoji hraju,
myslim rappery z druhý a třeti ligy.
Čím to bude, že ste se dosud neprosadili?
Že by ste stáli úplně za hovno?
Je čas si přiznat, že vám to nevyšlo (no, no).

Žadný fikce, bláboly, nintendo,
máme monopol, do klína nám to spadlo.
Ani nemusíme za to děkovat,
boj ještě nezačal, oni se začli pakovat.
Byl sem tu na počátku, sem tu stále,
moje flow je z dřiny, z kategorie dokonalé.
I když se najebávám jako Dan (o la la).
Vorel si žije jako pán.

I když stále máme hudby na píču a texty o ničem,
už si nás slyšel,
PSH 2009, Praha sto věžatá.
Stále máme hudby na píču a texty o ničem,
už si nás slyšel
PSH 2009, Praha zajebaná.

Naše hudby sou na píču
a texty sou na nic.
Když píšu svý lyrics,
sem verbalní panic.
Žiju mimo realitu
a snim si svůj komiks.
Raz dva tři čtyři - H.P.T.N. na X.
Svět je plný blbců
a my sme jejich králové,
všude krásní lidé
a my sme jen hajzlové.
To, že se tim uživíme,
je boží zázrak.
Jednou se to provalí
a dostaneme na frak.
Kulturní komise
nám nepovolí psát,
gremium fans nám neprodlouží průkaz.
Šup s náma do lochu,
máme zákaz,
naše nízka kultura to je podraz.
Naše parta je nekonečná jako Karel Gott.
na koncertě buchty pištěj
„Oh my god!“
Gorila i Vorel
sou furt hard.
Hipity, cupyty, dikidy, had, jaou.

I když stále máme hudby na píču a texty o ničem,
už si nás slyšel,
PSH 2009, Praha sto věžatá.

Stále máme hudby na píču a texty o ničem,
už si nás slyšel
PSH 2009, Praha zajebaná

Nedivím se nikomu, že nás nemá rád,
musíme tu hiphop
a nechceme vám pomáhat.
Život je boj, chceš nahoru?
Tak si pomoz sám.
Jebu konkurenci a talenty nehledám.
Víš že, jen snaha nestačí.
S dobrou vůlí můžeš jit do piči.
To, co uděláš bys měl umět taky prodat,
ale na to nemáš a já tě můžu jebat.

Ať hledám, jak hledám,
nevidím vás – nadějný rappery.
A jejich čas, nabíhaj na stage
a lámou si vaz.
Pod podiem roste hromada fans,
po všech těch předkapelách přicházíme my.
Legendy, faraoni, Peneři.
Zvyknul sem si dosáhnout všeho, co chci.
Sme frackové, floutkové, sme gauneři.

Nedivím se nikomu, že nás nemá rád,
musíme tu hiphop
a nechceme vám pomáhat.
Život je boj, chceš nahoru?
Tak si pomoz sám.
Jebu konkurenci a talenty nehledám.
Víš že, jen snaha nestačí.
S dobrou vůlí můžeš jit do piči.
To, co uděláš bys měl umět taky prodat,
ale na to nemáš a já tě můžu jebat.

Já to říkal

Yeah!
Já to říkal! (5x)

Tři jména, písmena bangery vznikaj (bangery vznikaj),
A já to říkal (já to říkal, já to říkal, já to říkal),
Ti, co byli fejk, tak doma vzlykaj.
Repertoár, Rap´n´roll, Epilog, Praha,
u ostatních tady byla alespoň snaha.

My jsme esence Prahy, top flow, beton, svaly.
Makali jsme na věci, když na ní všichni srali.
Jít si za svým jako buldozer, je dobrá věc.
Když nemůžeš nic, tak nemáš na to ještě věk,
Za svou odlišnost jsem na začátku vždycky pykal.
Teď mám svůj stát, pamatuješ? Já to říkal.
Jsem Idiot, Gorila, Makak, Brož.
Jestli nenávidíš rap, tak klidně shoř.
Tvůj hate mně míjí, mám totiž super blok,
ten blok jsou můj lidi, ti maj pevnej strop (ouuuu).
Pražský producenti jsou moc, moc top.
A Mike T je bůh, slyšíš super job.
A Miky Vorel je na pláži, je moc hot, hot.
Všechno klape dobře jak blowjob !

PSH jsou tady znova, já to říkal !
Naše Teritorium, já to říkal !
Ambice jsou jasný, já to říkal !
Tři jména, písmena, bangery vznikaj!
My nemáme zájem, já to říkal !
Neuč Vorla lítat, já to říkal !
Naše planeta je Praha, já to říkal! (Já to říkal, já to říkal!)

Raz, dva, rád bych ti to zopakoval,
nedělám to proto abych se napakoval.
Mý slova do beatu jsem teď zaparkoval,
každej ví, auto jsem nikdy neshláhl.
Od nuly diamant jsem oblizoval,
třiatvacet let a nikdy nelitoval.
Nikommu nic zadarmo sem nedaroval,
různejch píčovín sem se nevyvaroval.
(Různejch píčovín sem se nevyvaroval.)
Bez podání vysvětlení lidi nedocení.
Není to vinění, ale nový znění, teritoriální světa vidění,
život se mění, každý znění přineslo mění a to se cení.
Krásný dobrý večer hahá-hahá.
Vítám vás u nás doma, volá Prahá (hahá)!
Zrovna posloucháš PSHáá (hahá-háhá)!
Ptám se, jdete s náma ? Kdo to dá(há-háhá)? (kdo to dá?)

PSH jsou tady znova, já to říkal!
Naše Teritorium, já to říkal!
Ambice jsou jasný, já to říkal!
Tři jména, písmena, bangery vznikaj!
My nemáme zájem, já to říkal!
Neuč Vorla lítat, já to říkal!
Naše planeta je Praha, já to říkal! (Já to říkal, já to říkal!)

Sleduj, jak kundy chodej se svým džbánem pro vodu,
uši se pozděj trhaj z milionu důvodů.
Hned v úvodu jsi v přechodu, si hovno v jejich záchodu,
svý vodítko dáš psodům a zodpovědnost průvodům.
Já žil ve squatu a lidi se mi smáli.
Nešel na školu a doma se pak báli.
Krachuju rap a furt plním sály.
Čáry, máry, káry, spoustu škváry, pojď !

Do vás by se toho vešlo !
Jinak by to už dál nešlo,
Mike T, Orion a Pětsetosmnáctka.
Na každého nácka bum, facka !
Hodně se toho nakecá,
každej si dá, do hlavy díru vykecá.
Kokain, koks, až se banda prokecá.
Já to říkal, PSH nejsou z Rokycan.

PSH jsou tady znova, já to říkal!
Naše Teritorium, já to říkal!
Ambice jsou jasný, já to říkal!
Tři jména, písmena, bangery vznikaj!
My nemáme zájem, já to říkal!
Neuč Vorla lítat, já to říkal!
Naše planeta je Praha, já to říkal! (Já to říkal, já to říkal!)

Zkus chodit v mejch botách

Už je to tak dlouho, co sem vzhůru,
den se mění v noc a já nepoznám rozdíl.
Všechno splývá, všechno je stejný,
motýl se mění v můru, omyl.
Mám holku, šukal sem couru,
žil sem v ráji a teď sem nula.
Ze dne na den hledám minotaura
a zas kurva utrácím bůra.
Sem v bordelu, kupuju lásku,
líběj se mi všechny, přitom žádná,
dávám si na kuráž další šampaň,
chutná jak Bohemka, prej je to Kristal.
A potom už sem blil, to sem vychytal,
kdo tohle může říct?
Jmenuje se Michal Opletal,
jeho adresa je mentál hospital,
zažil sem hodně, ale furt to samý,

zapálil ohně, hejteři chytli sami.
Ukázal cestu, nikdo po ní nešel,
teď maj záchranou vestu, já černej kašel.

Už je to tak dlouho, co spim.
Kdybych byl holka, tak mám splín,
denní světlo nemusim,
no prostě mi škodí, to vim.
Moje věci sou o mým životě,
nerozumíš, kup si kotě.
Chceš ňáký moudra? Táhni do školy!
Chceš se bavit? Padej se vysolit!
Na svý show sem furt pozdě, sorry.
Vyučuju, mám party shit školy.
Znám svý místo a vím, kde to bolí.
Nikdo z vás neví, co je to bejt Ori.

Ten nej, ten chuj.
Ten král, ten hnůj. (4x)

Zkus chodit v mejch botách,
dej aspoň pár kroků,
je to škola života,
je to o placení pokut.
Zkus chodit v mejch botách,
dej aspoň pár kroků,
je to škola života,
je to o placení pokut.
Zkus chodit v mejch botách,
dej aspoň pár kroků,
je to škola života,
je to o placení pokut.
Zkus chodit v mejch botách,
dej aspoň pár kroků,
je to škola života,
je to o placení pokut.

Více

Víc, víc, víc, víc, víc. (3x)

Víc rapu, víc shows, víc hlav, víc ví.
My Big Boss víc, víc PSH, víc, nemáme limity.
Přepnutý palice, jdeme furt víc.
Pošleme kokoty na trestný lavice.
Chceme furt víc, výš ano!

Vypnul jsem mozek, všechno jede samo, Praho!
Zapnul jsem debila v sobě, a to se fakt stalo.
Sralo mě vyplňovat tabulky, to je mi málo.
Kámo, ty můžeš obdělávat marný stádo.
Bábo, mě nezajímá, jak jsi superhustej čávo.
Báwo mi jezdí na mojí krev a nazdar, krávo.
Krávy mi nabíhají na můj rap, já říkám bravo.
Bravo, tady fakt nehledej zpěv. Jdeme!

Víme, jak to dělat, proto jedeme furt dál.
Jsme legendární zmrdi, který odpálej sál.
Potom ogrilujeme sebe i tebe, kdo se tu bál.
PSH, PSH. Co idiot, král. What?

Víc, víc, víc, víc, víc. (2x)
Víc čeho, co, majk, rapu, shows, desek. (3x)

Čím dál tím míň věci se mi líbí.
Čím dál tím víc věci mě sere.
Vím sám, čím jakoby naředím bílý.
Nemáš snad love, tak to volej jako nebe.
Čím dál tím víc lidem začíná jebat.
Vidím tě o půlnoci na párty. A to mě neba.
Čím dál tím míň lidí mě baví.
Vidím to na párty, když se tam všichni staví.

Tady neplatí, že kdo chce víc, nemá nic.
Tady neplatí absolutně, že míň je víc.
Tady platí jenom zákony džungle.
Kdo se tu ztratí, nepomůžou mu žádný figle.

Tak dávám Vám víc bars.
Můj rap letí až na Mars.
Tomu říkám Star Wars.
Na každý ví, jak starts.
Tak dávám vám víc,
můj rap letí na měsíc,
míň je rub a víc je líc.

Víc čeho, co, majk, rapu, shows, desek. (3x)

Nechápu, nevím, cože kurva. Co po mě chceš?
Mám se ti trefit do vkusu a vzít si tvůj cash?
Tady je volnej výběh, tady běhá svobodná zvěř.
Já mrdám tvoje moudra, taky mrdám tvůj stres.
Systém mi nabídl starý hovno, ale já jsem chtěl víc.

Míň můžu vždycky dostat, ale tak nečeš fakt žít.
Klíč máš celou dobu, jen nesmiš nastavit řít'.
Klid, všechno může makat, o tom je tenhle klip.
Ztratil jsem zábrany, taky mám nálady, hrabe mi. mrdá mi,
jsem vystřelenej na oběžnou dráhu Prahy planety.
A kazety, mačety vystav na polici u tety
a ušetři mě dotazu, jak jsou rapový fans vyjetý.
Chci přepnutý debily, který nebyli tam,
kde Mirek Dušín překouřil Metelku. Čau!
Chci maximum, tak aby to za to pak stálo.
„Vlád' o už se prober, to se ti jen zdálo.“
Víc čeho, co, majk, rapu, shows, desek. (3x).

Fuck off

Média jsou jak strašidla.
Všchno se hroutí, zvedaj se stavidla.
Bude povodeň, bude sucho.
Nebude na Plzeň, splaskne břicho.
No to teda! To se mi nelíbí!
Běda! Běda! Paní nám panikaří!
Kdyby mohla, tak je radikální.
Krásně navaří, slevy ji zachrání.

Bojí, bojí, bojí se bába.
Strach z neznámýho, je ta zpráva.
Viděla, slyšela to ve zprávách,
no tak to musí bejt přece pravda.
Svět se mění, z toho není ráda.
Má pocit, že ji nikdo nebude krejt záda,
za sousedku Šeherezáda,
jiný hodnoty, jiná hitparáda.

Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. (Yeah, yeah)
Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. (Yeah, yeah)
Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo.
Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo – ozaj mám toho dost'.

Fuck off breku a fuck off pláči.
Fuck off haterům a fuck off, sráči.
Chybí tu nadhled, absence lásky,
chci tu malý, velký zmrdy, introverty i pásky.
Xenofobie, fuck off, harpie.
Rasisti, co to je?
Nečum, ty kokote, prej posloucháš rap,
přitom seš vyjebanej nácek,

miluješ to, fakt? Já se začínám ztrácet

Je fakt divná doba, Havel je sprostý slovo.
Neberu to, co se stalo, kurva, vstávat (haló).
Dupeme tu po tom, kdo nás zvedal z prachu.
Lidi žijou nenávist, všude jsou tuny strachu.
Konspirační teorie, tvůj novejš Kristus.
Ale Babiš ti utek, ty jsi fakt naivní kaktus.
(Ah) Chlastem nasáklej Zeman,
(ah) na toho zmrda já fakt nemám.

Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. (Yeah, yeah)
Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. (Yeah, yeah)
Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo.
Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo – ozaj mám toho dost'.

Chudáci lenoši, chudáci pacoši,
chudáci čúráci, nemakoši.
Chudinky kurvy, chudáci všichni.
Stěžujú si, že na ně osud byl divný.
Fuck off všem, co se nesnažili.
Říkám fuck off ti, co nesplnili, co snili.
Fuck off těm, co promarnili, když žili.
Největší fuck off jde těm, co záviděli.

Vole, čím jsem starší, vole, tím jsem tvrdší.
Čím je svoboda delší, náš rybník mēlčí.
Pak šok dostanu, když nazi je mainstream.
Je to hrob, víš, nazi kapely jsou fakt nejmíň.
Fuck off Ortel a fuck off Brichta,
fuck off Konev, jeho zkurvená šlichta.
Do píči s prorokem jenom jedný pravdy,
chci svobodu, nechci šed', svět jsou barvy.

Nehovorím, nevidím, nepočujem nič. (3x)
Tady samé bla, bla, bla, bla.
Nehovorím, nevidím, nepočujem nič
Tady samé bla, bla, bla, bla.

Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo (3x)
Už to není dobré miesto, z tohto sveta musím ísť lebo – ozaj mám toho dost'.

Private mode

Letovej režim – Private mode. (Private mode) (4x)

Letovej režim – Private mode.

Když dělám music – Private mode (Private mode).

Když jsem ve studiu – Private mode (Private mode).

Když jdu na show (show) - Private mode (Private mode).

Když píšu flows (flows) - Private mode.

Letovej režim – Private mode (Private mode). (3x)

Letovej režim – Private mode.

Když dělám music – Private mode (Private mode).

Když jsem ve studiu – Private mode (Private mode).

Když jdu na show (show) - Private mode (Private mode).

Když píšu flows (flows) - Private mode.

Když přijdu do studia,

nedovoláš se mně.

Telefon mám v autě (v autě).

Telefon nechávám v autě (v autě).

Když jdu do studia (oh),

telefon je offline.

Režim, necheckuju displej,

ani pot farm.

Telefon je vyplej (vyplej).

Když přijdu do studia (uh),

nedovoláš se mně (uh).

Telefon mám v autě (v autě).

Telefon nechávám v autě (v autě).

Když jdu do studia (oh),

telefon je offline.

Režim, necheckuju displej,

ani pot farm.

Telefon je vyplej (vyplej).

Je mi líto niggaz,

dneska stokuju vevnitř, niggau. (niggaz)

Píšu zas aby mohli vykrást styly.

Dát to do všech těch líbivejch debilit (debilit).

Jsem zvyklej (zvyklej).

Mám tuny stylu pro všechny (ano).

Klidně si půjč,

mám toho tolik, že se můžu dělit o kořist (oh).

Ulovím víc, než sním (sním).
Oni ví, co s tím (Oni ví, co s tím.).
Nerad večeřím sám,
ale vybírám si s kým (ohh).

Priority svý znám (znám).
Co neznám, zjistím (zjistím).
Mrdám se na tom,
jak je nikdo nezná (nezná).
Pohrávám se s tím.

Letovej režim – Private mode (Private mode). (3x)
Letovej režim – Private mode.

Když dělám music – Private mode (Private mode).
Když jsem ve studiu – Private mode (Private mode).
Když jdu na show (show) - Private mode (Private mode).
Když píšu flows (flows) - Private mode.

Letovej režim – Private mode (Private mode). (3x)
Letovej režim – Private mode.

Když dělám music – Private mode (Private mode).
Když jsem ve studiu – Private mode (Private mode).
Když jdu na show (show) - Private mode (Private mode).
Když píšu flows (flows) - Private mode.